امریکایي چوڼی

او

استعماري نخښې

Ketabton.com

لیکنه او څېړنه :

محمد هارون خپل شعشعي

(c) ketabton.com: The Digital Library

امريکايي چوڼۍ

او

استعماري نخشې

د

محمد هارون خپل شعشعي

ليکنه او څېړنه

لندن، ۲۰۱۱ع کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

The Imperialistic Aims of US Military Bases In Afghanistan

By: M. H. Khpal

London, 2011

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چاپ ټول حقوق خوندي دي.

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم: امریکایي چوڼۍ او استعماري نخشې

لیکنه او څېړنه: محمد هارون خپل

کمپوز: په خپله لیکوال

د ښېښتې طرحه او انلاین چاري: مختار احمد احسان – لراوبر کتابتون

www.Larawbar.com

این کتاب به لسان دری در سایت لراوبر دات کام قابل دریافت است .

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

دا کتابګوټی هغو زړورو، خپلواکو او سرلوړو هیوادوالو ته اهداء کوم، چې د هرډول پردو اشغالګرو په وړاندې د ګران افغانستان د خپلواکۍ، پت او ناموس دفاع کیي.

محمدهارون خپل شعشعي

لندن، ۲۰۱۱ع کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

په افغانستان کې د امریکایي چوڼیو د جوړېدو او تداوم اساسي سببونه
امریکایي چوڼۍ او د افغانستان د تجزیې کرغېړنه نخشه
په افغانستان کې د امریکا د دایمي چوڼیو مخالفین او پلویان
د امریکایي چوڼیو ننني پلویان: د امریکایي یرغل پروني مخکښان او ستایونکي
امریکایي چوڼۍ او د سولې بې ځایه هیله
امریکایي چوڼۍ او په افغانستان کې د تنظیمي جګړو د تکرار اندېښنه
د امریکایي چوڼیو نن او سبا
امریکایي چوڼۍ او د سیمې د اټومي ځواکو زیاتېدونکی خطر
زموږ په ملي تاریخ کې د خاورې او ناموس ساتنې ویاړلې دودونه
امریکایي چوڼۍ او په هیواد کې د سیاسي - اقتصادي ثبات مسأله
د امریکایي چوڼیو د اقتصادي ګټو افسانه
امریکایي چوڼۍ او نمایشي لویه جرګه
په افغانستان کې د جرګو تاریخي دود ته یوه کتنه
قانوني لویه جرګه، که عنعنه یي لویه جرګه، که یوه هم نه؟
له امریکایي چوڼیو او نورو استعماري فتنو څخه د ژغورنې لار
انګرېزي «بېس» ته په پښتو او دري کې څه وایو؟
ماخذونه او سرچینې

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکایي چوڼۍ او استعماري نخشې

امریکایي پوځ د ۲۰۰۱ عیسوي کال د اکتوبر پر اوومه، زموږ پر ویاړلي هیواد (افغانستان) وسله وال یرغل وکړ. د دې یرغل پلمه ظاهراً د القاعدې او طالب واکمنۍ نسکورول وه، خو وینبو او دراکو افغانانو له همغې لومړۍ ورځې څخه د دې ظالمانه برید تر شا د داسي تورو او کرغېړنو لوبو نخشې لیدلې، چي خدای مکړه یوه ورځ به زموږ د پلرو او نیکو دا تاریخي مېنه له لویو خطرو سره مخامخ کړي. دا پوښتنه چي آیا امریکایي استعمارګران او د هغو نور سیاسي - پوځي متحدین به په افغانستان او شاوخوا سیمه کي د خپلو ناروا هدفو په عملي کولو بریالي کیږي که یا، دمګړۍ څه روښانه جواب نه لري؛ ځکه تر اوسه لا ډېري لوبې صحنې ته نه دي راغلي؛ مګر په دې ځلانده حقیقت د هر چا سد رسیږي، چي زموږ په سرلوړي او خپلواک هیواد کي د امریکا د دایمي چوڼیو یا لښکرکوټو جوړول، د دغه راز استعماري نخشو د تحقق په لار کي، تر ټولو لومړی او اساسي ګام دئ.

څو میاشتي مخکي مي په افغاني او بهرنیو مطبوعاتو کي، د امریکایي چوڼیو د خواشینوونکي خبر له اروېدو سره جوخت، په هغه لنډه مقاله کي خپله ژوره اندېښنه څرګنده کړه، چي د« پایگاه های نظامی امریکا: عامل تشنج و بی ثباتی» تر سرلیک لاندي د «لر او بر»، « افغنستان آزاد - آزاد افغانستان» او ځینو نورو معتبرو افغاني ویبپاڼو له لاري خپره سوه.

اوسنۍ پېښتو لیکنه، له نسبتاً پراخو جزییاتو او مدارکو سره په څو برخوکي وړاندي کیږي. په پیل کي د امریکایي چوڼیو د جوړېدو پر اساسي علتو او عواملو رڼا اچوو؛ بیا د امریکایي لښکرکوټو تر منحوس سیوري لاندي د هغو نتیجو او عواقبو پر ځینو اړخو خبري کوو، چي زموږ تاریخي ټاټوبی به یوه ورځ د ډېورنډ د لعنتي کرښي په شان د تجزیې او حتا نابودۍ له خطر سره مخامخ کړي؛ په یوه بله برخه کي د امریکایي عسکرو د دایمي حضور د مخالفینو او پلویانو ښېلابېلي ډلي درپېژنو؛ او د امریکایي عسکري اډو د پلویانو پر مختلفو دلایلو او اندېښنو جلا جلا بحثونه کوو؛ ور پسې زموږ په لرغوني هیواد کي د جرګو تاریخي دود او دستور ته په لنډې اشارې سره، پر دې مهمه او اساسي مسأله غوَرکوو، چي ایا د حامدکرزي د تپل سوي حکومت په لاس جوړه سوې « لویه جرګه» په افغانستان کي د امریکایي عسکرو دایمي اډو ته « رسمیت » او « مشروعیت» ورکولای سي که څنګه؟ دې پوښتني ته تر جواب ویلو وروسته، د پردو لښکرو د همېشني حضور پر ځای، د یوه معقول سوله ییز بدیل په توګه د حل ملي او افغاني لار بیانوو؛ او په پای کي د ایتیمولوژۍ او لیکسیکالوژۍ په رڼا کي د ځینو لښکري یا عسکري ټکو(اډه، پوځي اډه، پایګاه، لشکرګاه/ لښکرګاه، لښکرکوټ، چونی/ چوڼۍ، چهاونی/ چهاوڼۍ) په اړه لنډه شرحه کاږو. هېره دي نه یي (وي)، چي د هري لانجمني او جنجالي مسألې د روښانولو یا زبادولو دپاره مو پر خپلو دلایلو سربېره، پراخ ماخذونه او سندونه هم وړاندي کړي دي، چي کولای سي د موضوعاتو په لا زیاته څېړنه او سپړنه کي له حقیقت موندونکو لوستونکو سره هر اړخیزه مرسته وکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان کي د امریکايي چوڼیو د جوړېدو او تداوم اساسي سببونه

په افغانستان کي د امریکايي چوڼیو د جوړېدو او تداوم د اساسي علت د شنني او سپړني د پاره باید تر هر څه مخکي، د جیمي کارټر د جمهوري ریاست په زمانه کي د سپیني ماڼۍ د امنیتي سلاکار او د پینټاګان او سي. آی .اې. د لوی لارښود - پروفیسر ډاکتر ز. برژینسکي هغه نظر ته مراجعه وکو، چي په خپل نامتو اثر (د سطرنج لو تخته) کي یې بیان کړی دئ. دی د خپل کتاب په دېرشم او یود ېرشم مخ کي کاږي، چي د نړۍ په او سنیو شرایطو کي د یوریشا د سیمي کنټرول د امریکا د متحدو ایالاتو له خورا مهمو ستراتیژیکو لومړیتوبو څخه ګڼل کیږي. ډاکټر برژینسکي ټینګار کیي، چي په سیمه کي د پخواني شوروي اتحاد د نفوذ تر ختمېدو وروسته، اوس د امریکا د متحدو ایالاتو د پاره تر ټولو لوی او مهم کار دا دئ، چي په یوریشا کي د لوی مخالف ځواک د را ټوکېدو مخه ونیسي. چین، روسیه او ایران په دې ارزښتناکه سیمه کي درې احتمالي مخالف ځواکونه بلل کیږي. د برژینسکي د څېړني له مخي په دې سیمه کي د نړۍ په سلو کي پینځه او یا وګړي ژوند کیي؛ او د ګرده نړۍ د انرژۍ او نورو طبیعي شتمنیو درې پر څلور برخي هم د دې سیمي ترخاورو لاندي پرتې دي.

د پروفیسر برژینسکي له ستراتیژیکي سپړني څخه په څرګنده دا نتیجه اخیستله کیږي، چي د یوریشا د پراخي او شتمني سیمي د ټولو امکاناتو او ظرفیتو په لاس کي نیول، د امریکايي لښکرو د رواني لس کلني جګړې او عسکري اډو له اصلي او اساسي مقصدو څخه شمېرل کیږي.

که څوک د استعمار تاریخ ته یوه ځغلنده کتنه وکي، له ورایه ګوري، چي د هر یرغلګر جنګ او هر استعماري تیري تر شا اصلاً اقتصادي ګټې پرتې دي. په حقیقت کي همدا اقتصادي ګټې دي، چي د لاس ته راوړلو یا ساتني د پاره یې تل د سیالو اړخو تر منځ رنګارنګ شخړې او جنګونه کیږي. زموږ خلګ بې ځایه نه وایي: جنګ پر غله دئ. دا خبره له ورایه روښانه ده، چي د ګټې خبره نه یي، هیڅ هیواد لښکرکښۍ، جګړې او بربادۍ ته لاس نه اچیي. ښکاره خبره ده، چي افغانستان د یوریشا د ټولي سیمي د انرژۍ او نورو طبیعي زېرمو د لېږدولو په چارو کي د خورا مهم ارتباطي رول په لرلو سره امریکايي ستراتیژیستانو ته ډېر لوی ارزښت لري؛ خود پروفیسر برژینسکي د غولوونکي استدلال پر خلاف، په افغانستان کي یوازي اقتصادي ګټو د امریکا د سیاسي او لښکري ستراتیژیستانو سترګي نه دي وړي. دلته د یو ځي حضور او دایمي چوڼیو تر پردې شاته پر پراخو اقتصادي ګټو سربېره، ډېر نور خطرناک سیاسي او عسکري پلانونه هم پراته دي، چي د سي. آی. اې او پینټاګان مکار استاد یې په ډاګه یادونه نه کیي (کوي).

(c) ketabton.com: The Digital Library

د يوريشا د جغرافيايي - سياسي، جغرافيايي - اقتصادي او جغرافيايي - ستراتېژيکي سيمې د واکمنۍ تر لاسه کول د انرژۍ د پراخو زېرمو، بې سارو طبيعي شتمنييو او لويو انساني ظرفيتو تر څنګ، متحدو ايالاتو او د هغو نورو سياسي - عسکري متحدينو ته د دغو نخشو او هدفو د تحقق واک ورکيي:

- د بېلابېلو ستونزو او کړکېچونو په را منځ ته کولو سره د نړۍ د راتلونکي سترځواک (چين) د اريانوونکو اقتصادي او نظامي پرمختګو مخنيوی؛ ځکه پوهېږو، چې د ۲۰۱۰ ع کال په وروستيبو درو مياشتو کې د متحدو ايالاتو اقتصادي وده په سلو کې ګرسره درې اعشاريه يو (۳،۱) ته کل سوې وه؛ په داسي حال کي چي د چين اقتصاد له اوږدو کلو راهيسي، په منځني ډول، په سلو کي لس (۱۰) وده لرل. د امريکا سياسي، عسکري او اقتصادي طراحان دا وضعه تر ډېره نسي زغملائ.
- په سيمه کي د روسي فدراسيون د بيا واکمنۍ او نفوذ لار تړل.
- د سيمې ملي، اسلامي او ازدای بخښوونکو غورځنګوته د نابودې تر پولي د کړاوونو او پېچومو جوړول.
- پر سياسي لاسوهنو او اقتصادي بنديزو سربېره، داتومي وسلو په ترلاسه کولو کي د ايران اخوندي رژيم ته بېلابېل خنډونه پيدا کول.
- د پاکستان بې ثباته سياسي او امنيتي حالاتو ته په پام سره له يوې خوا د خپلو وفادارو ملګرو او متحدينو په لاس کي د هغه هيواد د اتومي وسلو خوندي ساتل؛ او له بلې خوا د دغه هيواد په سياسي، عسکري او اقتصادي نظام کي دچين د زياتېدونکي نفوذ مخنيوی.
- د پخواني شوروي اتحاد د مرکزي آسيا په نوو خپلواکو هيوادو کي د ډيموکراسۍ، بشري حقوقو، آزادو مطبوعاتو اوتخنيکي - اقتصادي پرمختګو تر پردې لاندي سياسي اقتدار ته د خپلو مزدورو سياسي ګوندو او سازمانو رسول.
- د افغانستان د شمالي سيمو د بشپړ يا نيمه خپلواک کولو له لاري، په سيمه کي د استعماري لومو خپرول.
- په سيمه کي د خپلي فرهنګي او مذهبي اغېزې پراخول او پياوړي کول...

دا ټول سياسي، اقتصادي او ستراتيژيک هدفونه په ګډه، زموږ په پراخه او غني سيمه کي د متحدو ايالاتو د هر اړخيز برلاسي په مقصد لوی او حياتي ارزښت لري. له همدې کبله دا خبره ناڅاپي نه ده، چي د سيمې هر هيواد د دغه راز خطرو په ليدو سره د امريکايي پوځو له موقتي او دايمي حضور سره کلک مخالفت لري. په سيمه کي د امريکايانو دې استعمارګر ضربتي ځواک ته د هر ممکن زيان رسولو په خاطر له تېرو لسو کالو راهيسي زموږ په وران او ويرژلي هيواد کي د افغان وژني بې رحمانه جګړه روانه ده. د پردو دولتو دا ناروا او ظالمانه جګړه يا پروکسي وار (proxy war) په بېله شکه تر هغه مهاله ادامه لري، چي ايتلافي پوځونه په خپل موقتی يا دايمي حضور سره د سيمې د هيوادو سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو ګټو ته ګوابن پېښيي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځیني امریکا مشربه افغان لیکوال او شننونکي، چې بې ګومانه له امریکایي استعمارګرانو سره په یوه کاشین کي ډوډۍ خوري ، د دې خبري له حقانیت څخه سترګي نه پټیي، چې امریکایي پوځونه په افغانستان او مرکزي آسیا کي اصلاً د انرژۍ او نورو طبیعي زېرمو د لوټولو دپاره زموږ په هیواد کي د خپلو استعماري چوڼیو زیندی کوونکی جال خپریي؛ مګر سره له هغه هم په بې شرمۍ سره استدلال کیي، چې د نورو اولسو د ملي شتمنییو چور او چپاو افغانانو ته هیڅ تاوان نه لري. د دوی د ادعا له مخي کېدای سي، په دغه راز لوټمارکي پر افغانانو هم څه وڅخیږي. د دې خبري مانا دا ده، چي افغانان باید د جوال په نیولو سره د امریکایانو د غلا او غارت په کار کي، له هغو سره مرسته وکړي.

شرموونکې خو لا دا ده، چي دا راز خاینانه بیانونه، د هغو کسانو تر خولې هم راوزي، چي پرون یې د روسانو په نوکرۍ کي د امریکایي امپریالیزم د مرګ او نابودۍ شعارونه ورکول. ایا دا د انسانیت، شرافت او افغانیت خبره ده، چي څوک د نورو ملتو د ملي شتمنییو په چور او غارت کي کومک او همکاري، خپله ملي ګټه وبولي؟ که د استعمارګرانو په دغه راز چور او چپاوکي برخي اخیستني ته د خپلو ملي ګټو نوم ورکوو، بیا نو د پنجابي جنرالانو او ایراني اخوندانو سیاستونه ولي په خپلو کورنییو چاروکي، د هغو د ناروا او ظالمانه لاسوهنو په توګه یادوو؟ !

لکه څنګه چي د پاکستاني او ایراني حکمرانانو مداخلو ته د کرکي او نفرت په سترګه ګورو، همداسي باید د نورو ملتو په کورنییو چاروکي لاسوهنو ته هم د ناروا او انساني ضد عمل په سترګه وګورو. په دې خبره کي هیڅ ستونزه او پېچلتیا نسته. هغه څه چي ځان ته نه خوښوو، باید نورو ته یې هم خوښ نه کو. که امریکایان د خپل وحشیانه ښکار یوه برخه موږ ته هم د محصول، تاجایي یا اقتصادي کومک په نامه را کیي، دا خو څه حلاله او مشروع ګټه نه ده.

مالومیږي چي دا بېچاره لیکوال، څېړونکي او شننونکي د افغانستان د ملي ګټو په پېژندنه کي جدي مشکلات لري. هغه ګټي هیڅکله ملي ګټي او مصلحتونه نسي ګڼل کېدای، چي د نړۍ د نورو ملتو د ملي ثروتو د لوټولو له لاري تر لاسه کیږي. د خپلو په اصطلاح ملي ګټو دپاره د نورو ملتو مځکنۍ بشپړتیا ، سیاسي استقلال، ملي واکمنۍ او ملي شتمنییو ته زیان اړول، په څرګنده فاشیستي او استعماري سیاست دئ. دا بشري ضد سیاست نه یوازي له افغاني او اسلامي دودو سره هیڅ ډول سمون نه لري؛ بلکي طرحه کول یې لا د روښانفکرۍ او انسان دوستۍ د اصولو له مخي، لویه بې ننګي او نامردي بلل کیږي. زه نه پوهېږم ځیني کسان څنګه له یوې خوا د روښانفکرۍ، ملي ویښتوب او بشري سوکالۍ باټي ولې؛خو له بلې خوا د نورو اولسو د ملي زېرمو په چور او تاراج کي، له امریکایي غاصبانو سره جوال نیول، ځانو ته شرم او پېغور نه ګڼي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو ! په دې کې هیڅ شک او شبهه نسته، چې موږ ته د ګاونډیو او نورو سیمه ییزو قدرتو تر اندېښنو خپلې ملي ګټې او ملي مصلحتونه ډېر ارزښت لري. له همدې سَوَبه (سببه) باید زموږ ملي سیاستونه تل د دې هیواد له ملي ګټو او ملي مصلحتو سره نه شلېدونکې اړیکې ولري. په بله وینا ، موږ به د خپلو ملي ګټو د ډاډمنې ساتنې دپاره له هرې انساني او مشروع لارې کار اخلو. که څه هم ناپېیلتوب یا په سیاسي- عسکري تړونو کې برخه نه اخیستنه د یوه کُلي او عمومي اصل په توګه د افغانستان د محکنۍ بشپړتیا ، سیاسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د ساتنې تر ټولو ښه او ډاډمنه لار ده؛ خو سره له هغه هم په ځینو اضطراري او استثنایي حالاتو کې کېدای سي د هیواد د ملي ګټو د ښه تضمین دپاره د ځینو سیاسي او پوځي سازمانو غړیتوب هم له پامه و نه غورځول سي. په پېیلتوب (انسلاک) او ناپېیلتوب (عدم انسلاک) دواړو حالاتو کې باید د افغانستان لوړې ملي ګټې او ټولو افغانانو خوښې، لومړنۍ ځای ولري. تاریخ شاهد دئ، چې حکومتونه زیاتره د خپلو ګروهې، ګوندي او سیاسي ګټو د دوام او تضمین په خاطر په سیاسي - پوځي تړونو کې د خپلو ملتود ښکېلولو هڅې کیي. له دې جهته باید په دغه راز سترو او ارزښتناکو ملي مسألو کې د خلګو له نظر پوښتنې یا د هغو د واقعاً ریښتینو استازو له هوکړې پرته، هیڅ پرېکړه و نسي.

یو پلا بیا باید په ټینګار سره و وایو ، چې زموږ ملي ګټې او مصلحتونه هیڅکله د ګاونډیانو په ګواښلو او لمسولو کې نه تأمینیږي. که غواړو ، چې څوک زموږ په کورنیو چارو کې لاسوهنونه ونه کړي، تر هر څه مخکې باید د هغو په کورنیو چارو کې له لاسوهنې او لمسونې لاس واخلو. البته، افغان دولتو یا افغان ملت هیڅکله په خپله خوښه یا خپله اراده د چا په کورنیو چارو کې لاسوهنه نه ده کړې؛ خو د پردو لښکرو په دایمي حضور کې هیڅوک د داسې لاسوهنو ، ګواښو او لمسوونو مخه نسي نیولای. موږ افغانان باید دا واقعیت د سر پر سترګو ومنو ، چې نه د سره پوځ په واکمنۍ ، نه د امریکایانو په مشرۍ د نړۍ د ستر ایتلافي ځواک په فرعوني واکدارۍ او نه د دې دوو یرغلګرو پوځو د واکمنۍ تر منځ کلونو کې د دې خاوري واک او اختیار د افغانانو په لاس کې ؤ. له تېرو دو دېرشو کالو راهیسې ړیره زموږ، خو واک یې د نورو په لاس کې دئ.

بیرته را ګرځو د امریکایي چوڼیو د جوړېدو او تداوم اساسي سببو ته. زموږ وینې او بیدار هیوادوال خبر دي، چې د امریکا متحده ایالات او سیاسي - نظامي متحدین یې په تېرو څه کم لسو کالو کې د خپلو اوږد مهاله سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو هدفو د تحقق دپاره له یونیم لک رسمي او لسګونو زره غیر رسمي پوځ (په ملکي کالو کې استخباراتي، امنیتي او اکمالاتي کارکوونکو) څخه کار اخلي. د ۲۰۰۱ ع کال د اکتوبر پر اوومه د امریکایي یرغل له پیل څخه د دې مقالې تر لیکلو پورې د ایتلافي دولتو دوه زره څلور سوه نه څلوېښت (۲،۴۴۹) پوځیان وژل سوي دي، چې له هغو څخه یو زر و پینځه سوه یو اویا (۱،۵۷۱)کسه امریکایان دي. د ټپي سوو پوځیانو شمېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر دې هم څو واره زيات دئ. بېله شکه، دا د رواني ظالمانه جګړې ګرده انساني تلفات نه دي. ټولو ته مالومه ده، چې د جګړې د انساني تلفاتو ګڼه د هرې ورځې په تېرېدو سره مخ پر ډېرېدو روانه ده. د بېلابېلو ايتلافي قواوو د وژل سوو کسانو د شمېر او نورو ځانګړتياوو د پاره دا لينک وګورئ:

http://icasualties.org/oef/

په خواشينۍ سره زموږ زرګونو بې ګونا وژل سوو، معيوبو او معلولو افغانانو خو نه دقيق شمېر چاته مالوم دئ؛ او نه هم څوک د يوې خاشې په اندازه، چورت په خرابيږي...

د دغه ناروا تېري پر زياتېدونکو انساني تلفاتو سربېره، ټولو ايتلافي هېوادو، په تېره بيا امريکا او انګلستان ته، خورا درانه او ملا ماتونکي مالي زيانونه هم رسېدلي دي. د يوه رپوټ له مخې، يوازې متحدو ايالاتو ته تر اوسه څه کم څلورسوه ميلياردو (۴۰۰، ۰۰۰، ۰۰۰،۰۰۰) ډالره تاوان رسېدلئ دئ. د امريکا د جنګي لګښتو د دقيقو شمېرو د پاره دا وېبپاڼې وګورئ:

http://costofwar.com/en/

http://www.fas.org/sgp/crs/natsec/RL33110.pdf

په بلومبرګ خبرو کې د پياوړي خبريال - ډېويډ ج. لينچ د شمېرو له مخې، امريکا په تېرو څه کم لسو کالو کې له القاعدې او بن لادن سره په څو اړخيزو جګړوکې ټوله دوه ټريليونه يا دوه زره ميليارډ (۲،۰۰۰،۰۰۰، ۰۰۰، ۰۰۰) ډالره لګولي دي، چې دا پيسې د هغه هېواد د نه اعشاريه اته شپېته (۹،۶۸) ټريليونه د ولتې پور، په سلو کې شلمه برخه ده. د نور مالومات د پاره د بلومبرګ ډاټ کام په لاندې لينک کې د ډ. ج. لينچ د علمي مقالې بشپړ تفصيل ولولئ:

http://www.bloomberg.com/news/2011-05-12/bin-laden-s-death-won-t-end-toll-on-taxpayers.html

پخوا د امريکايي پوځ د يوې مياشتې خرڅ درې اعشاريه شپږ (۳،۶) ميليارډ ډالره او د يوه امريکايي عسکر کلنی لګښت يو ميليون ډالره ګڼل کېده؛ خو په يو. ايس. ټو ډې (US TODAY) کې د ريچرډ وولف د رپوټ له مخې، په ۲۰۱۱ع کال کې د امريکا عسکري خرڅونه يو سل و اوولس (۱۱۷) ميليارډ ډالره اټکل سوي دي، چې د مياشتې نيژدې لس (۱۰) ميليارډ ډالره بنيي. نور تفصيل د دوی په وېبپاڼه کې کتلای سئ:

http://thehill.com/blogs/blog-briefing-room/news/63121-crs-calculates-cost-of-us-troop-presen

http://www.digitaljournal.com/article/282238

http://www.usatoday.com/news/military/2010-05-12-afghan_N.htm

(c) ketabton.com: The Digital Library

په عراق او افغانستان کې هره ورځ زياتېدونکو پوځي خرڅونو دايتلافي هيوادو، په تېره بيا امريکا او انګلستان اقتصاد له داسي لوی او بې ساري بحران سره مخامخ کړی دئ، چې اوس د خپلو بودجو د کسر (کمښت) پوره کولو د پاره، لکونه دولتي مأمورين او کارکوونکي په بې رحمۍ سره له دولتي کارو شړي؛ د ښوونځييو، روغتونو، کتابتونو او نورو عام المنفعه مؤسسو دروازې تړي؛ دپوهنتونو د محصلانو فيسونه لوړيږي (په انګلستان کې بې له پراخو او خونړيو احتجاجو سره سره، د بېوزلو محصلينو کلني فيسونه ترنهو زرو پونډو ياني تقريباً درې چنده پوري لوړ کړه)؛ د خلګو انساني او مدني حقوق محدوديږي؛ او په لسګونو داسي ناوړه او استبدادي سياستونه پرمخ بيايي، چې تر ټولو لوی او اساسي علت يې همدا تيري کوونکي جنګونه دي. دا لوی اقتصادي بحران په ډاګه ښيي، چې لوېديځه نړۍ، په تېره بيا د امريکا متحده ايالات د ډېوالېتوب خوا ته رهي دي.

د دې ستر اقتصادي کړکيچ ناوړه اغېزې نه يوازې د جنګ ځپلو هيوادو د بېوزلو اولسو، بلکي د پانګه والو هيوادو په ګډون د نړۍ د نورو ملتو او خلګو په ژوندانه کې هم په اسانۍ سره ليدلای سو. په بله وينا، د نړۍ ګرده بېوزلي اولسونه په دې دردونکي او ويرجن مُقدرکي يو د بل ملګري دي.

لکه څنګه چي ګورو، د نړۍ جګړه ماري او لوټماري کړۍ د يرغلګرو جګړو او نورو انساني ضد سياستو په پيل کولو سره، د اولسو په اقتصادي زېرمو او ظرفيتو ليونۍ لوبې کيږي؛ خو د هغو ملاماتوونکي او ربړوونکي پېټي د ډول ډول ماليو او محصولو په بڼه، د بېلابېلو هيوادو د مظلومو او بېوزلو خلګو پر اوږو باريږي.

خير، د افغانستان او عراق د تيري کوونکو جګړو انساني تلفاتو او د نړۍ ژور اقتصادي بحران، چي لوی سَوَب او عامل يې بيا هم د همدغو جنګو اسمان ته ختونکي اقتصادي لګښتونه دي، په پانګه واله نړۍ کې ډېره ناوړه حالت منځ ته را وړئ دئ. له همدې امله، په ټولو ايتلافي هيوادو، په تېره بيا متحدو ايالاتو او انګلستان کې د جنګ غوښتونکو سياستو او د هغو د ناوړو نتيجو پر خلاف د عامو خلګو مخالفتونه، ورځ په ورځ پراخيږي.

د استعماري جګړو پر انساني تلفاتو او لوی اقتصادي بحران سربېره، په ټولو ايتلافي دولتو، په تېره بيا امريکا او انګلستان کې د هري ورځې په تېرېدو له جنګ او وژنو سره د عامو خلګو مخالفتونه مخ پر ډېرېدو دي. په امريکا او انګلستان کې واکمنه طبقه د عامو خلګو دې زياتېدونکو مخالفتو ته لاس تر زني نسي کښېنستلای. د امريکا د جمهوري رياست راتلونکي انتخابات تر سترګو نيهام دي. له دې کبله د اوباما اداره تر هر بل هيواد د خلګو د نظر اړولو د پاره په خپلي پوځي او سياسي ستراتيژۍ کي تغيير او بدلون ته اړتيا لري. د بن لادن د وژني اريانوونکې ډرامه هم د همدې ستراتيژۍ يوه مهمه برخه ګڼل کېدای سي. د پاکستان د ايبټ آباد د عسکري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښارګوټي په یوه لویه او مزبوته درې پوړیزه ودانۍ کې د بن لادن د استوګنې ادعا ، له ورایه دا ښيي، چې هغه د امریکایانو او پاکستاني جنرالانو په سلا مشوره همدې ورځو ته ساتل سوی ؤ.

د بن لادن د وژلو خبر به موقتاً ډولي لوېدیځي نړۍ، په تېره بیا امریکا په عامه افکارو کې د اوباما د ادارې د جنګي، سیاسي او اقتصادي ناکامیو پر مخ پرده وغوړېږي؛ او هغه ته به د جمهوري ریاست په راتلونکو انتخاباتو کې د یوه بل بري امکانات برابر کړي؛ ځکه اوباما او له ده سره ملګري پوځي - استخباراتي کړۍ به په ویاړ او غرور سره ادعا وکړي، چې تر زیاتو کوښښو وروسته بالاخره د امریکایانو د هغه لوی او پیاوړي دوښمن په وژلو بریالي سوه، چې د بیل کلینټن او جورج ډبلیو بوش حکومتونه یې په نیولو یا وژلو کې پاته راغلي وه. د بن لادن د وژني خبر به دغه راز په تېر لس کلن استعماري جنګ کې، د امریکایي پوځیانو ډول ډول قربانۍ او ملاماتوونکي جنګي لګښتونه هم پر ځای وښيي. دا خبره هم بې ځایه نه ده، چې د بن لادن د وژني خبر به په افغانستان او عراق کې د امریکایي لښکرو د بایللي او کمزوري روحیې له څه نا څه ژوندۍ کولو سره هم مرسته وکي.

تر ټولو مهم دا چې د بن لادن وژنه به په پای کې د امریکا سیاسي او پوځي ستراتیژیستانو ته د دې فرصت ورکړي، چې د اوږو پزه کښېږدي؛ او د خپلو بې سر و پایه پوځو ډېره برخه لومړی خپلو اصلي چونیو او بیا له هغه ځایه د حملې او غوټې د پاره کومي بلې خوا ته سوق کړي.

اوباما او په امریکا کې د هغه پوځي، سیاسي او اقتصادي متحدین د هغه هیواد د عامه افکارو د قانع کولو له لارې د جمهوري ریاست په راتلونکو انتخاباتو کې د بري د پاره دغه راز بدلونو او بریاوو ته ټینګ ضرورت لري؛ اما دا خبره باید هېره نه کو، چې د بن لادن د وژني خبر به هیڅکله په افغانستان او شاوخوا سیمه کې، د تروریزم تر پلمې لاندې، د امریکا او نورو متحدینو استعماري جګړه ختمه نه کړي؛ ځکه زموږ سترګه ور او ژوراندښه لوستونکي په دې خبره ښه پوهیږي، چې په دې استعماري جګړه کې مقصود بل څه، بن لادن صرف بهانه ده.

همدې مهمو دلایلو او عواملو ته په پام سره امریکايي ستراتیژیستان غواړي د افغانستان په حساسو ستراتیژیکو سیمو کې د دېرشو - څلوېښتو زرو پوځیانو په ځای پر ځای کولو سره، همېشنۍ چونۍ جوړې کړي. البته، د امریکا سیاسي او پوځي مشران په اسانۍ سره کولای سي د اړتیا پر مهال دا شمېر، په چټکۍ سره، نور هم زیات کړي. په داسي حال کې، چې ګرده نړۍ د امریکا په پوځي اډو لړلې ده، د پوځي وسایلو یا عسکرو لېږد را لېږد امریکايي پوځي واکمنانو ته هیڅ ګران کار نه دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په افغانستان کې به د دې دايمي چوڼيو په جوړولو سره له يوې خوا د اوسني حالت په پرتله د اشغالګرو لښکرو ځاني تلفات او مالي خرڅونه لږ سي؛ او له بلې خوا به په پوره ډاډ او تياري سره زموږ پر هيواد سربېره په ټوله سيمه کې د هغو اوږد مهاله استعماري پلانو د تحقق د پاره خپلو پرله پسې تلاښو ته دوام ورکړي، چې مخکې مو لنډه يادونه وکړه. زموږ په هيواد کې د امريکايي چوڼيو ستره والی او دوام په واقعيت کې په يوه غشي دوه نُښانه ويشتل دي. يوې خوا ته د خپلې مزدوري اداري بقاء او بلې خوا ته په سيمه کې د لويو استعماري نخشو پر مخ بيول ؛ ځکه پر عراق او لېبيا د امريکايي لښکرو يرغل په ډاګه وښوول، چې امريکايان له القاعدې او طالبانو سره د حساب کتاب د پاره نه، بلکې د خپلو اوږدمهاله ستراتيژيکو موخو د تحقق د پاره دغو هيوادو ته تللي دي. د عراق پخواني ديکتاتور، صدام حسين، او د لېبيا اوسنی ديکتاتور، معمر القذافي، چې دا دئ له څو مياشتو راهيسي په مړاني د خپل حکومت دفاع کيي، دواړه د القاعدې او نورو سخت دريځه اسلامي سازمانو سرسخت مخالفين وه؛ خو سره له هغه هم د امريکا او متحدينو له استعماري يرغله خوندي پاته نه سوه.

د همدې استدلال له مخې القاعده، طالبان، تروريزم، مخدره مواد، د ډله ييزې وژني وسلې او داسې نوري خبرې، ګرده هغه پلمې او افسانې دي، چې د استعماري جنګو د پيل کولو او غزولو د پاره په لوېديځو هيوادو کې د ملاتړ موندلو، د استبدادي قوانينو د تصويبولو، د بشري حقوقو او آزاديو د لا محدودولو او کاملاً پوليسي فضا د را منځ ته کولو په مقصد کاريږي. حقيقت دا دئ، چې امريکايي امپرياليزم د خپلو اوروپايي او سيمه ييزو انډيوالانو په ملګرتيا د دې ټولو وحشتناکو جريانو او پديدو په را منځ ته کولو کې پخوا هم مستقيم لاس درلود؛ او تر اوسه يې هم لري. پر افغانستان پوځي يرغل، د زرګونو پوځيانو او ميلياردو ډالرو ضايع کول؛ او په پای کې د همېشنييو پوځي اډو جوړول هم ټول په سيمه کې د امريکا د لويو استعماري لوبو د برياليي کولو يوازنی او اساسي شرط دئ.

امريکايي چوڼۍ او د افغانستان د تجزيې کرغېړنه نخشه

زموږ وينښ او دراک هيوادوال ټول پوهيږي، چې د امريکايي لښکرکوټو تر شا خورا کرغېړني او خطرناکې نخشې د عملي کېدو په حال کې دي. ښه به دا يي، چې د دې تورو نخشو جزييات او نتيجې زموږ د تاريخي هيواد (ګران افغانستان) د تجزيې دامريکايي نوښتګر - په هند کې د امريکا د پخواني سفير، د عراق د پاره د امريکا د متحدو ايالاتو د امنيت شورا د مرستيال او د هند، پاکستان او افغانستان په چارو کـــې د متحدو ايالاتو د بهرني سياست د اوسني لـوی او باوري سلاکار- رابرټ ډيين بلکويل په دوهمه شيطـاني نخـــشه (Plan B) کې وګورو؛ مګر د بلکويل د دوهمي نخشې د جزيياتو او نتيجو په اړه تر بحث دمخه به نه ده، چې د هغه د لومړۍ نخشې (Plan A) په باره کې هم، څو ټکي بيان کو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلکويل د سپيني ماڼۍ، پينټاګان او سي. آی. اې. واکمنانو ته مشوره ورکيي، چي په افغانستان کي د امريکا اوله نخشه (Plan A) ياني د هوايي بمباريو، مځکنيو بريدو، شبانه تلاښيو، بنـدي کولو، ځـورونو، ګواښونو، د کلو او کورو نړولو او ډول ډول نورو جزاوو له لاري د افغـانستان اشغال هيڅ نتيجه نه ده ورکـړې. بالعکس، د امريکايي پوځيانو زياتېدونکو تلفاتو، د جګړې ملا ماتوونکو اقتصادي تاوانو او په امريکا او بهرنۍ نړۍ کي راز راز مخالفتو د امريکايانو روانه جګړه د ناکامۍ له جدي خطر سره مخامخ کړې ده. لـه دې امله، بلکويل له امريکايي مقاماتو څخه غوښتنه کيي، چي د جګړې د ګټلو دپاره پر دوهمه نخشه (Plan B) غورَ وکړي.

د رابرټ بلکويل د دوهمې نخشې مقصد دا دئ، چي امريکايان بايد په افغانستان کي د خپلو پوځي ناکاميو، انساني تلفاتو او اقتصادي زيانو د تلافي او په سيمه کي د خپلو اوږد مهاله ګټو د تحقق دپاره د افغانستان د پخواني شمالي اتحاد د مشرانو په مرسته، د تاريخي افغانستان وتجزيې ته لار هواره کړي. تر رابرټ بلکويل دمخه د بالکان د تجزيې «قهرمان» او د افغانستان او پاکستان دپاره د جمهور رييس اوباما خاص استازي - ريچرډ هولبروک هم په دې لار کي ځيني لمسوونکي ګامونه اخيستي وه؛ خو له نېکه مرغه چي په خپلي مړيني سره يې دا منحوس او ناولي خوبونه له ځان سره ګور ته يووړه. د ريچرډ هولبروک تر نابېره مړيني وروسته اوس د امريکا د متحدو ايالاتو د سنا د بهرنيو اړيکو د جرګه ګۍ مشر او د افغانستان او پاکستان په چارو کي د اوباما د اداري ډېر لوړ او ځواکمن استازی - سناتور جان کېري هم په دې لار کي پرله پسې هڅي کيي. مزار شريف ته د هغه مستقيم سفرونه او له قومندان عطاء او نورو جنګي ډلو ټپلو سره د هغه پټي او ښکاره کتني او باندارونه، ګرده د همدې استعماري نخشې د تحقق دپاره د يوه پاخه او پياوړي تاداو داېښوولو په مقصد کيږي.

البته، د عسکري اډو سته والی، د دې شوم او لعنتي هدف د تر لاسه کولو لومړنی او اساسي شرط دئ. دا چي امريکايي چونۍ او د امريکايانو بېلتون غوښتونکي مزدوران به د دې توري او ظالمانه نخشې په عملي کولو کي څنګه ونډه اخلي، هر خپلواک او هيوادپال افغان ته د ډېر دقت او تعمق وړ خبره ده. په لاندي کرښو کي د دې خاينانه پلان پر ځينو برخو رڼا اچوو.

په دې حقيقت هر افغان ښه پوهيږي، چي امريکايانو له تېرو لسو کالو راهيسې د افغانستان په ګوټ ګوټ کي لويې او کوچنۍ چونۍ جوړي کړي دي. د رابرټ بلکويل د دوهمي نخشې پر بنسټ ماته دا انتباه پيدا کيږي، چي د هيواد په سوهيلي او ختيځو سيموکي ځای پر ځای سوي چونۍ به د مځکنۍ توطيې له مخي سوکه سوکه طالبانو او نورو وسله والو مخالفينو ته ور پرېښوول سي؛ او په دې توګه به طالبان او نوري وسله والي ډلي، د خپل عسکري زور او ځواک په تناسُب، د هيواد د جنوبي او شرقي سيمو بشپړه واکمني په لاس کي واخلي. امريکايي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوځونه به له مخکني پلان او نخشې سره سم د هيواد مرکزي او شمالي سيمو ته پر شا سي؛ او هوري به خپل پخواني جوړ کړي لښکرکوټونه لا پسې پياوړي کړي.

په پخواني شمالي اتحاد کې د بېلابېلو بېلتون غوښتونکو خاينو ډلو مشرانو او استازو خو د ۲۰۱۰ع کال په اگسټ کې لا دامريکا د استازو د جرگې له څلورو غړو (درو جمهوري غوښتونکو او يوه ډيموکراټ) سره د برلين په مرموزه غونډه کې د داسي بېلتون غوښتونکو پلانو پر مقدماتو خبري کړي دي. پر دغو وطن پلورونکو سربېره، د هيواد په شمال کې نوري ستمي ډلي ټپلي (افغانستانيان، خراسانيان او نور) هم له خدايه داسي باد او باران غواړي.

د بلکوبل د دې شيطاني طرحي له مخي به امريکا او نورو استعماري قوتونه په پيل کې د پراخو پوځي، تخنيکي او اقتصادي کومکو په برابرولو سره، په شمال کې د تجزيه غوښتونکو خاينانو گوډاگی حکومت، په ضمني ډول، په رسميت و پېژني. د وخت په تېرېدو سره به دا ډيفکټو (de facto) بېلتون ورو ورو ډيژوري (de jure) بڼه واخلي؛ او په دې توگه به زموږ د خپلواکی مينو پلرو او نيکو تاريخي ميراث د ۱۸۹۳ع کال په څېر يو پلا بيا پر دوو يا څو برخو و ويشل سي.

د شمال له مزدور حکومت څخه به تل تر تله په مرکزي آسيا، چين، کسپين سيمه، شمالي ايران او نورو شاوخوا هيوادو کې د امريکايي استعمارگرانو د پخې سياسي او عسکري اډې په توگه کار اخيستل کيږي. کرار کرار به امريکايي استعمارگران د اژدهاوو په شان پر ټوله سيمه خپل کرغېړن سيوری واچيي؛ او د هري ورځي په تېرېدو سره به د شاوخوا سيمي ټول هيوادونه د بلاوو په يوه خطرناکه ځاله واوړي. بايد دا خبره هم هېره نه کو، چي که يو وار د دې ستر استعماري ښامار منگولي زموږ په خاوره او سيمه کې ښخي سوې، بيا يې نست کول يا پر شا تگ ته اړ ايستل بې خدايي معجزې په بله لار ممکن نه برېښي؛ ځکه نو بې ځايه نده، چي نامتو فلسفي او عرفاني شاعر - علامه اقبال لاهوری (۱۸۷۷- ۱۹۳۸ع) د غربيانو دې استعماري رول ته د اشارې په ترڅ کې د ختيځ ځينو ببېدو اولسو ته داسي خبرداری ورکيي:

غــربيان را شيــــوه های ســاحری است
تکيه جز بر خويشتن کردن کافری است
(لاهوری، کليات: آنسوی افلاک ۱۸۰).

البته، دامريکا سياسي او پوځي ستراتيژيستان به د خپلو وفادارو پاکستاني متحدينو په مرسته د طالبانو او نورو وسله والو ډلو تر واک لاندي سيمو کې هم د خپل سياسي نفوذ د پراخولو دپاره له هيڅ راز کوښښو ډډه ونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي. پاکستاني جنرالان به د افغانستان په پښتني سيموکي د امريکايي اجندا د عملي کولو دپاره د خپل صادقانه چوپړ په بدل کي دا فرصت تر لاسه کړي، چي زموږ په تاريخي او سرلوړي هيواد کي هم د اسلام او اسلاميت تر نامه لاندي د پاکستاني کشمير د سردار عبدالقيوم خان او سردار سکندر حيات خان په څېر مزدورانو په ګومارلو سره، ګران افغانستان عملاً په دوهم پاکستاني کشمير واړوي، چي ټولي پوځي، سياسي او اقتصادي چاري به يې د اسلام آباد له خوا اداره کيږي. په دې ترتيب به نه يوازي د افغانستان شمالي برخي، بلکي په جنوب او ختيځ کي ټولي پښتني سيمي هم د پاکستاني او امريکايي استعمار په خطرناکه لومه کي ښکېلي پاته سي.

زموږ ګډ تاريخي کور (ګران افغانستان) نن د امريکايانو د پوځي اډو تر کرغېړن سيوري لاندي د تجزيې له خطر سره مخامخ دئ. موږ بايد دې ستري لوبې ته د ټوکو او مسخرو په سترګه و نه ګورو. د دې سپېڅلي وطن خاوره، اوبه او هوا پر موږ ټولو افغانانو حق لري، چي د استعمار د دې خاينانه نخشې د شنډولو دپاره ګرده په يوه وجود او يوه آواز د مبارزې په ليکو کي ودرېږو. خداى دي دا اند ښېنې هيڅکله نه ريښتيا کيي؛ خو د پرنګي استعمار ظالمانه تجربو ته په کتني سره بايد د ننيو امريکايي چوڼيو استعماري رول ته هم په بې غَورۍ و نه ګورو. د رابرټ ډ. بلکويل د شوم پلان جزييات، په دې ويبپاڼو کي وګورئ:

http://www.foreignaffairs.com/articles/67026/robert-d-blackwill/plan-b-in-afghanistan
http://www.blogfrommiddleeast.com/?new=69848

په برلين کي د امريکا د استازو د جرګې له غړو سره د پخواني شمالي اتحاد د ځينو بېلتون غوښتونکو ډلو ټېلو د پټې کتني د تفصيل دپاره د افغان نوميالي ليکوال او سياسي شننونکي - ډاکټر مير عبدالرحيم عزيز علمي مقاله په دغه لينک کي، تر نظر تېره کړئ:

http://afgazad.com/Siasi/081810-Dr-Aziz-Formal-Support-and-Infomral-Subversion[1].pdf

په افغانستان کي د امريکا د دايمي چوڼيو مخالفين او پلويان

د امريکايي اډو د جوړېدو ځيني پلويان په درواغو او بې انصافۍ سره ادعا کيي، چي زياتره افغانان د امريکايي چوڼيو له جوړېدو او تداوم سره هيڅ ستونزه او مخالفت نه لري. له طالبانو او نور وسله والو مخالفينو پرته دا يوازي د دوى په اصطلاح پخواني کمونيستان (خلقيان او پرچميان) دي، چي په هيواد کي د امريکايانو له پوځي حضور سره مخالفت کيي. راسئ په لاندي کرښو کي د دې ښاغلو پر دې پوچه او بې اساسه ادعا يو څه غوَر او تأمل وکو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د یرغلګرو پوځو له واکمنۍ او حضور سره مخالفت ریښتیا هم د دوی په اصطلاح یوازي د کمونیستانو خوی او خصلت وي، نو په دې حساب خو زموږ پلرونه او نیکونه د کمونیستي ایډیالوژۍ د بنسټ ایښوونکو (مارکس، انګلز، لنین او ځینو نورو) تر زوکېدو پېړۍ پېړۍ مخکې لا کمونیستان وه؛ ځکه د دې خاوري تاریخ له ورایه ښیي، چي زموږ پلرونو او نیکونو تل سرونه ښندلي؛ وینې یې تویې کړي؛ سختۍ او کړوانه یې ګاللي، خو هیڅکله یې په خپله مقدسه او سرلوړې مېنه کې، پردو مهاجمانو او غاصبانو ته د پښې ایښوولو ځای نه دی ور کړئ. له هخامنشي کوروش او مقدوني سکندر څخه نیولې بیا تر چنګېزي او ګورګاني مغولو، پرنګیانو، روسانو او ننیو ایتلافي فرعونانو پوري یې هر یرغلګر ځواک ته د سر په کاسه کې اوبه ورکړي دي؛ او په دې توګه یې ګرده نړۍ ته دا زباد کړې ده، چي افغانستان د تاړاکګرو فاتحانو او یرغلګرو پوځو نېستځای او هدیره ده.

زما په نظر، د نړۍ په اوسنیو سیاستو کې د کینې، ښې یا منځ اصطلاحاتو نور خپل پخوانی ارزښت له لاسه ورکړئ دئ. که په هیواد کي له امریکایي چوپړو سره مخالفت د مثال په توګه یاد کو، په اسانۍ سره ګورو، چي پر خپلواکو سیاسي او اجتماعي شخصیتو سربېره له بېلابېلو سیاسي او مذهبي ګوندو او ډلو سره تړلې ډېر مړني او باغروره افغانان هم له دغه راز استعماري تأسیساتو سره د مخالفت په لیکو کې ولاړ دي. په بهرنیو هیوادو کي هم د کینې، ښې او منځ د ګډون داسې مثالونه ډېر لیدل کیږي. ماته د تعجب او اریانۍ ځای نه ؤ، چي د انګلستان مخکني صدراعظم - ټوني بلېر د کینې اړخې «لېبر» یا کارګر ګوند د مشر په توګه د امریکا د ښې اړخه ګوند له مشر - جورج ډبلیو بوش سره یو ځای د افغانستان او عراق پر ضد تیرې کوونکې جنګ پیل کړ؛ او په میلیونو انسانان یې د خپلو خاینانه او وحشیانه ماجرا غوښتنو قرباني کړه. د اوسنۍ نړۍ په سیاستو کې داسي مثالونه خورا ډېر دي، چي کینې اړخه کسان، ښې اړخه عملونه کیږي یا بالعکس ښې اړخه سیاستوال د خلګو د غوښتنو او فشارونو له وجې، کینې اړخه پرېکړې کیږي.

د امریکایي چوپړیو د پلویانو دا ادعا ګرسره سمه نه ده، چي خلقیان او پرچمیان په افغانستان کي له پردو لښکرو او امریکایي چوپړیو سره مخالفت لري؛ ځکه د پردو سلاکارانو او عسکرو په زور د هغوی څورلس کلنه خونړۍ واکمني په خپله پر دې بې اساسه ادعا د بطلان کرښه کاږي. چا چي، پرون د غلامۍ او بندګۍ طوق په غاړه کې اچولئ ؤ، نن نسې کولای په لګه غاړه له پردو عسکرو او پردي واک سره د مخالفت باتې و ولي. د دې پلورل سوو مزدورانو توري څېرې هر چا ته مالومې دي. د پارسي ژبې لسان الغیب شاعر - حافظ شیرازي (د ۷۲۷-۷۹۲ هـ ق په شاوخوا کې) په دې اړه څه ښه وایي:

به هـــر رنگی که خـــواهی جامه میپوش
مـــن از طـــرز خـــرامت میشـــناســـم

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو هر خلقی، پرچمی، مجاهد يا نور کسان هرومرو په دې ډله کې نه راځي. بېله شکه، په خلقيانو، پرچميانو او نورو سياسي سازمانونو کې هم د داسي کسانو شرک لږ نه دئ، چې په خپل پلرني ټاټوبي (ګران افغانستان) کې د امريکايي استعمارګرانو وهمپښنيو ځالو ته زړونه نه ښه کيږي. ښايي له ازله يې په وينه کې د خپلواکۍ او افغانيت تومنه ګډه يې؛ يا ښايي د روسي بادارانو تر اوږدې مزدورۍ وروسته اوس د ازادۍ، استقلال او سرلوړي ژوند په خوند پوه سوي يې...

ريشتيا خو داده، چې د هيواد د مځکنۍ بشپړتيا، سياسي خپلواکۍ، ملي واکمنۍ، ملي نواميسو، ديني اعتقاداتو او کولتوري ارزښتو ساتنه زموږ د غيرتمنو او مړنييو پلرو داسي وياړلئ ميراث دئ، چې په کمونيستانو يا نورو سياسي ډلو ټپلو هيڅ اړه او مانده نه لري. د پردو عسکرو او امريکايي چونيو مخالفين په حقيقت کې هغه خپلواک، مړني او سرلوړي افغانان دي، چې نه يې پرون د سره پوځ موجوديت او بادارۍ ته غاړه ايښوده؛ او نه نن د امريکايي پوځ له حضور او دايمي اډو سره، په هيڅ بڼه او هيڅ شکل، موافقه او مصالحه کولای سي. طالبان، اسلامي حزب، حقاني ډله او نور وسله وال جنګيالي هم بايد د دې لاري يوازني ټېکه داران ونه ګڼو. په بله ژبه، افغاني غرور، له خپلواکۍ سره مينه، ناموس ساتنه، ، غيرت، پر شانه تلنه، سرلوړي، ستم او ستمګرو ته نه تسليمېدل، مېلمه پالنه او داسي نوري لوړي ښېګڼې او ارزښتونه يوازي او يوازي په طالبانو او نورو وسله والو جنګيالو پوري اړه نه لري. له امو تر اباسينه، له چترال‌ه تر هراته ټول خپلواک، غيرتمن او شمله ور افغانان، په تېره بيا سرلوړي او خپلواکۍ بخښوونکي پښتانه، په دې ستر ملي او وطني رسالت کې لو(لويه) او مُهمه ونډه لري. د امريکايي تېري له پيل څخه تر اوسه د هيواد په ګوټ ګوټ کې پر يرغلګرو پوځو د افغان اوردو او پوليسو ځينو منسوبينو وژونکي ګوزارونه د دې روښانه واقعيت ځيني ژوندي مثالونه دي.

زموږ د غرب مآبه ليکوالو او شننونکو د ناسمي ادعا پر خلاف، په تېرو نيژدې لسوکالوکي د نړۍ له تر ټولو پياوړي ايتلاف (ائتلاف) سره دونه پراخ او غښتلی مقاومت په خپله ښيي، چې زړورافغانان پردي مهاجمان او د هغوی موقتی يا دايمي چونۍ په هيڅ ډول نسي منلای.

د ليکني په دې برخه کې بې ګټې نه ده، چې د امريکايي چونيو د مخالفينو تر پېژندني وروسته د هغو د سرسپارلو مينانو، پلويانو او خواخوږو په اړه هم څو لنډې خبرې وکو.

په افغانستان کې د امريکايي چونيو په جادو سوو مينانو، پلويانو او خواخوږوکې بېلابېلي جنګي، مافيايي او سياسي ډلي شاملي دي، چې زه يې په عمومي توګه پر څو لويو ډلو وېشم:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په لومړۍ ډله کي هغه کسان راځي، چي د ۲۰۰۱ ع کال د اکتوبر پر اوومه د امریکایي جنګي الوتکو او ټانکو پر وزرو افغانستان ته ننوته. ټول افغانان دابېګل سوي جنایتکاران، ورانکاران، غله او خاینان ډېر ښه پېژني: کرزي خېل، فهیم خېل، دوستم خېل، رباني خېل، سیاف خېل، قانوني خېل، عبدالله خېل، خلیلي خېل، محقق خېل، امرالله خېل، عطاء خېل، مجددي خېل، ګیلاني خېل، رحیم وردګ خېل، شېرزی خېل او داسي نور. ټول جهان ته مالومه ده، چي د دې تورو او کرکجنو څېرو سیاسي، عسکري او اقتصادي ژوند تر کومه بریده په ایتلافي عسکرو او امریکایي چوڼیو پوري تړلئ دئ. زه باور لرم، که د امریکایي پوځو او کورنیو جنګي ډلو ټپلو خونړۍ سیورۍ نه یي، زموږ دردېدلي او کړېدلي خلګ به په یوه ورځ کي د دې مزدورو جنایتکارانو پوستونه له پرورو ډک کړي؛ ځکه دې خاینانو د خپلو شخصي، ګروهي، تنظیمي او نورو ناروا ګټو دپاره زموږ د خلګو ژوند په اور او وینو ولاړه. پښتانه وايي: مځکه هغه سوځي، چي اور پر بل یي. د پردو لښکرو د توپ او ټانک تر خونړي سیوري لاندي په جګو ارګو او پرتمنیو ماڼیوکي ناست مزدوران، زموږ د ویرجنو او غملړلو خلګو په حال څه خبر دي.

- د خراسانیانو، افغانستانیانو او نورو بېلتون غوښتونکو ستمي ډلو ټپلو مشرانو او فعالانو هم د امریکایي استعمارګرانو له توپ و ټانک، پیسو او نعمتو څخه ګټه اخیستې ده. دا خایني ډلي ټپلي به ولي د امریکایي او ایتلافي اشغالګرو د سر دوعاوي نه کیي؟ ایا امریکایي او ایتلافي لښکرو په تېرو لسو کالو کي دقیقاً هغه څه ونه کړه؛ او تر اوسه یې لا نه کیي، چي پلورل سوو ستمي ډلو ټپلو یې له اوږدو کلو راهیسي، خوبونه لېده؟ د ډیورنډ د تپل سوي کرښي دواړو غاړو ته د د استعمار پرزوونکو پښتنو بې رحمانه وژني؛ او د هغو د ژبي، دودو او عقایدو د سپکاوي او کم رنګ کولو دپاره بېلابېلو هڅو ته له داسي کړنلاري پرته بل څه نوم ورکول کېداي سي؟ خپلواک او ملي فکره افغانان، په تېره بیا استعمارځپلي پښتانه باید په دې خبره ځانونه ښه پوه کړي، چي امریکایي چوڼۍ به په راتلونکي کي هم د ډیورنډ د لعنتي کرښي د دې خوا او هاخوا پښتنو په عامي وژني سره د دې خاینو او بې ایمانه ستمي بېلتون غوښتونکو اوږده خوبونه پوره کیي.

- په بله ډله کي هغه کسان راځي، چي د امریکایي یرغل په دوران کي د ټیکنوکراټانو، متخصصانو او ماهرانو په نامه افغاني ټولني ته ولېږل سوه؛ خو په واقعیت کي د استعمارګرو دولتو د جاسوسي سازمانو او معتبرو دولتي ادارو باوري استازي دي. دا کسان پر پردو دولتو سربېره د هیواد له بېلابېلو مزدورو جنګي او سیاسي ډلو سره هم پاخه اړیکي لري. د دوی اساسي رسالت دادئ، چي د حرفه یي جنایتکارو، تبهکارو او غلو اداري ته قانوني او مشروع رنګ ورکړي. له دې ډول پاراشوټ سوو کسانو څخه ځیني تر اوسه د وزارت، معینیت، سفارت، ولایت، ریاست، قومندانۍ او سالارۍ پر چوکیو ناست دي. ځیني یې تر غلاوو، ناوړو استفادو، شرمندګیو او بې کفایتیو وروسته بیرته په امریکا، کاناډا، اوروپا او استرالیا کي د خوابښي کوروته ستانه سوه؛ او ځیني نور یې لا تر اوسه له رازراز فضیحتو او شرمندګیو سره خپلو حملو او غوټو ته دوام ورکیي. اشرف غني خېل،

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارسلاخېل، احدي خېل، جلالي خېل، رهين خېل، امين فرهنگ خېل، زلمی رسول خېل، سپنتاخېل، اتمر خېل، زاخېلوال خېل، رامين خېل او په لسگونو نور پاراشوټ سوي کسان، گرده په دې ډله کي را ځي.

د جنايتکارو تنظيمي مشرانو او قومندانانو په څېرد دې ټولو تش په نامه ټيکنوکراټانو حيات و ممات هم په امريکايي عسکرو او جنگي ډلو ټپلو پوري تړلئ دئ. دا خبره لمر غوندي روښانه ده، چي که نن امريکايي عساکرکډه بارکړي، سبا به له دې مسخره نوابغو، پروفيسرانو، ډاکټرانو، ماسټرانو او هرکاره وو څخه يو هم څوک په دوربين کي ونه ويني. له همدې کبله زه د دې ښاغلو او نازولو دپاره د «کرايه سوو افغانانو» اصطلاح کاروم. همدا اوس هم د ځينو ماينې او بچيان په اوروپا، امريکا، کاناډا او استراليا کي په کار، سوداگرۍ، زده کړو يا نورو مزو بوخت دي. دا خبره د دې واقعيت ښکارندوی ده، چي کرايه سوي ټيکنوکراټان يوازي د حملې او غوټې په مقصد له ماينو او اولادو څخه ليري په يوازيتوب کي ژوند کيي؛ ځکه د گردو په دې حقيقت ښه سد رسيږي، چي په افغانستان کي دا گرم تنورونه تر ډېره گرم نه پاتيږي، بايد له موقع څخه گټه واخلي؛ او ژر تر ژره خپلي ټکۍ پخې کړي. هري خوا ته پيسې، جايدادونه او رنگارنگ نعمتونه په چارښاخو باديږي. تر څو چي لوبه نه يي ختمه سوې، بايد د لمسيانو او کړوسيانو دپاره هم په کابل، دبۍ، اوروپا، کاناډا، امريکا او استراليا کي درنې تاپې او ذخيرې برابري کړي.

- له امريکايي يرغل سره جوخت د استعماري خادمانو يوه بله ډله هم افغانستان ته را شَوَه سوه، چي په دې وروستييو کلو کي يې شمېر تر انده پاسه زيات سوئ دئ. دا ډله په واقعيت کي هغه لمپن او هويت بايللي افغانان دي، چي پخوا به يې په ببلا ببلو لوېديځو هيوادو کي ستونزمن ژوند گاله؛ خو اوس د درو لکو ډالرو کلنۍ تنخا(تنخواه) په اسرهَ د خپل پلرني هيواد پر ضد له پردو ايتلافي لښکرو، په تېره بيا امريکايي پوځ سره د ژباړونکي، سلاکار، مُخبر يا نورو په توگه، چوپړ کيي. زموږ ټول هيوادوال ښه پوهېږي، داسي کسان چي پخوا به يې د زړه په شوا خون، په کال کي د پينځوسو زرو ډالرو مخ هم نسوای ليدای؛ خو نن د امريکايي يرغل له برکته زموږ په ټولنه کي پر سياسي نفوذ سربېره، دري لکه ډالره تنخا يا معاش تر لاسه کيي، څنگه په افغانستان کي د امريکايي عسکرو د همېشنۍ واکمنۍ او خپلو شخصي گټو له اوږدولو څخه مخ اړولئ سي؟

- اقتصادي مافيا او د مخدره موادو سوداگران، هغه بله ډله ده، چي د امريکايي توپ و ټانک او اوسني مزدور رژيم ترکرغېړن سيوري لاندي لويي او پراخي گټي لري. له دې جهته په مرگ کوښښ کيي، چي هيڅکله د امريکايي پوځو او دکرزي په شان فساد لړلي گوډاگي حکومت، سيوری له سره ايسته نه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په یوه بله ډله کې هغه کسان شامل دي، چې پرون د روسانو په غلامۍ کې ولاړ وه؛ د زړه له پاسه یې د سوسیالیزم او کمونیزم ناري وهلې؛ خو نن د خپل مزدور طبیعت، بې ایمانۍ او بې مسلکۍ پر اساس په ډېر ویاړ د یرغلګرو پوځو او د هغو د جنایتکارو مزدورانو په چوپړ کې ولاړ دي؛ د ډیموکراسۍ، بشري حقوقو، ازادو مطبوعاتو، عدالت، برابرۍ او داسې نورو تش په نامه استعماري پروژو ستاینې کیږي. دا خلګ د پت، غرور، ایمان، خپلواکۍ او افغانیت په نامه هیڅ شی نه پېژني. هغه څه چې پېژني پیسې، جایدادونه، شهرت، جاه و جلال او راز راز ناوړه استفادې دي، نو ځکه یې ځایه نه ده، چې تل یې د خپلو ناولو او ناروا امتیازاتو د خوندي ساتلو دپاره د بېلابېلو بادارانو پر سترخان بولې کړې دي. هو ! په دې نامردانو کې داسې کسان هم سته، چې پر ظاهرخان، داوود خان، تره کي او امین سربېره یې له خپل ګوندي او ایډیالوژیکي ملګري - ډاکټر نجیب سره هم لوی خیانت وکړ ؛ او دا هم له امکانه لیرې نه ده، چې اوس هم، نه د هیواد او خلګو په خاطر، بلکې د خپل سیاسي ژوند د اوږدولو او ناوړو استفادو د تضمین په هیله، له طالبانو او نورو وسله والو ډلو سره، په پټه لاس ولري. جمشېد خېل، طنین خېل، اکرم خېل، وزیري خېل، کریمي خېل او په لسګونو نور خاین مزدوران ټول په دې ډله کې دي. شک نسته، چې د هغو کسانو حساب له دې بې وجدانو توطیه ګرو څخه بالکل بېل دئ، چې د افغاني غرور، ملي احساس او هیوادپالنې په ساتلو سره ځان او بچیانو ته د یوې ګولې حلالې ډوډۍ ګټلو دپاره د کرزي له مزدور دولت سره کار کیږي.

- په یوه بله ډله کې هغه کسان شامل دي، چې د سره پوځ او د هغو د مزدورانود واکمنۍ پر مهال به یې د افغانستان د اشغال چیغې وهلې؛ په هیواد کې دننه او بهر به یې د اشغالګرانو او مزدورانو د جنایتو کیسې کولې؛ خو نن چې د روسي یرغلګرو او روسي مزدورانو تر واکمنۍ بترجنایتونه ویني، چپه (چوپه) خوله ناست دي؛ نه د پخوا په شان د اشغال خبره پر خوله راوړي؛ نه د یرغلګرو لښکرو د وحشیانه جنایتو او نه هم د هغو په وړاندې د جهاد او مقاومت. له ورایه مالومیږي، چې د زیاترو خولې له اوبو ډکې دي. د غوړې ګولې او امتیازاتو له اسیته یې ځانونه ناګاره اچولي دي. ځیني ځیني خو یې لا د کابل په اداره کې د څه تر لاسه کولو په هیله د روانو خواشینونکو پېښو ټوله پړه یوازې پر طالبانو او نورو وسله والو مخالفینو ور غورځیږي. لکه څنګه چې روس پلوه ډلو، په تېره بیا پرچمیانو روسي استعمار ته د انترناسیونالیزم، بین المللي دوستۍ او پیوستون نوم ورکاوه، د دې ډلې پلویان هم امریکایي استعمار ته د دوستۍ، ترقۍ او پرمختګ نوم ورکیږي. دوی وایي: پرېږدئ، چې امریکایان د سړکو، لارو، پوهنتونو، روغتونو، فابریکو، د برېښنا د بندو، کانالو او نورو پرمختیایي پروژو په جوړولو سره، دې ملک ته ترقي او پرمختګ را ولي...

زما په عقیده د دې ډلې خلګ ګرده د چپې خوا ورته ناست دي. که له اوسنیو پردو لښکرو سره زموږ د پرمختګ او ترقۍ غم وای، څه کم دو اتیا کاله مخکې به یې د امان الله خان ملي او مترقي رژیم په خپلو خاینانه توطیو نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نړاوه. تاريخي خبرې به پرېږدو. د سترګو ليدلي حال ته به راسو.کله چې د خلق او پرچم د واکمنۍ پر مهال زموږ د بېوزلي او وروسته پاته هيواد مکتبونه، کلينيکونه، فابريکې، سړکونه، پلونه او نورې دولتي ودانۍ په بمو، مينو او نورو چاودونکو موادو الوزول کېدې، ايا په نړۍ کې داسې څوک نه ؤ، چې دغو ورانکارو ډلو ټپلو ته د ترقۍ، پرمختګ او تمدن درسونه ورکړي؟! ايا هغه وخت، چې د ښوونځيو معلمان او شاګردان، د پوهنتونو استادان، ډاکټران، انجينران او نور لوستي افغانان د کفر او الحاد په پلمه وژل کېده، د بشردوستۍ او پرمختګ مدعيان د پيل په غوږ کې بيده وه؟! تاسې بې منئ که يا، زما په خيال خو د افغانستان په معاصر تاريخ کې ټولې بدمرغۍ د دې مکرجنو «بشردوستانو» په مستقيمه لارښوونه او دستور سوې؛او لا تر اوسه هم کيږي. هيڅ هوښيار او پرسد افغان د سړک، پله، ښوونځي، پوهنتون، روغتون، فابريکې او نورو عام المنفعه پروژو مخالف نه دئ؛ خو پوښتنه دا ده، چې«متمدنو» او«بشر دوستو» امريکايانو په تېرو لسوکالو کې د زرګونو افغانانو، خاصتاً مظلومو پښتنو د وينو تويولو په بدل کې څو پوهنتونه، فابريکې، د برېښنا بندونه او داسې نورې پروژې جوړې کړې دي، چې تر دې وروسته به نورې هم جوړې کې؟

د درنو لوستونکو به په ياد يي، چې انګريزي پوځو زموږ هيواد ته ترعسکرو لېږلو مخکې په وياړ سره ادعا کوله، چې نه د جنګ او وينو تويولو، بلکې د افغانستان په بيا جوړولو کې د برخې اخيستنې د پاره، هلته عسکر ليږي؛ خو اوس موږ ګرده د سر په سترګو ګورو ،چې نه يوازې يې د نوي جوړولو يا بيا جوړولو څه څرک نه ښکاري، بلکې د بې ګونا او کړېدلو افغانانو په وژنه کې هم تر امريکايانو يا نورو ايتلافي پوځو وروسته پاته نه دي. په استعماري ادبياتو کې دا راز اوتې بوتې خورا ډېرې تکرار سوي دي. انګريزانو هم د خپلو استعماري تېريو د توجيه د پاره په اتلسمه او نونسمه پېړۍ کې ادعا کوله، چې د ترقۍ او پرمختګ له ننبو ننبانو سره يې د خلګو د اشنا کولو په مقصد، هندوستان او افغانستان ته پوځونه لېږلي دي. انسان پرېږده خر هم په دې پوچ استدلال نه قانع کيږي، چې انګرېزي استعمارګران په هندوستان او افغانستان کې زموږ د فرهنګي، اجتماعي او اقتصادي بدمرغۍ له غمه مړه وه!

واقعيت دا دئ، چې د امريکا په شان او شوکت کې ډوب افغانان ياد غربي نړۍ د دوه اړخيز (بشري او استعماري) رول د توپير کولو وس نه لري؛ يا د څه څخېدو په سَوَب پر هر څه سترګې پټيي؛که نه نو په دې روښانه او ساده حقيقت خو د مکتب کوچنيان هم پوهيږي، چې استعماري قوتونه همدا اوس زموږ په هيواد کې د يوه بام او دوو هوا وو سياست چليي؛ خپلو خلګو ته بشري حقوق، د قانون برلاسی، ډيموکراټيک ارزښتونه، ترقي او پرمختګ غواړي؛ خو زموږ خلګو ته د بشري حقوقو پر ځای هوايي او ځمکنۍ بمبارۍ، د ودانوکلو او شنو باغو هوارول، د شپې تلاښۍ، د لاسو او سترګو تړل، محبسونه، ځوروني، د ديني عقايدو او کلتوري ارزښتو سپکاوی، د جنايتکارو، غلو او زورمندانو چپه او راسته غوبلونه، د زور او وسلې واکمني، لوږه، بې کوري او بېکاري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هيڅوک د لوېديځو هيوادو له ازادو او شفافو انتخاباتو ، پراخو بشري حقوقو ، قانونيت، برابرۍ، روښانفکرۍ، عِلم پالنې، تمدن او پرمختګ څخه سترګې نسي پټولائ؛ خو کشکې د دې هيوادو سياسي او عسکري واکمنانو دا حقوقي ارزښتونه، ازادۍ او انساني پرمختګونه د نړۍ پر نورو ښوزلو او اسکېرلو ولسو هم لوروړلائ!

د امريکا په سياستو کې د يوه بام او دوو هواوو د اثبات دپاره دلته د يوه ژوندي مثال يادونه بې ګټې نه ګڼو. دګرانو لوستونکو به ښايي په ياد يي، چې د امريکا متحدو ايالاتو په ۱۹۸۸ع کال د سکاټلنډ په لاکربي کې د پانم هوايي شرکت د يو سلو درې (۱۰۳) لمبر الوتنې د لوېدو پړهَ پر لېبيا واچوله. دا چې په دې خواشينوونکې پېښه کې ريشتيا هم د لېبيايي حکومت لاس ؤ که څنګه، زموږ د څېړنې موضوع نه ده، بلکې دلته يوازې د امريکايي چارواکو د دوه مخې سياست، لنډه يادونه کوو. د خپرو سوو اسنادو له مخې، امريکايي مقاماتو تر پراخو تورو (اتهاماتو) اوګواښو وروسته د لېبيا له دولت څخه يو اعشاريه پينځه (۱،۵) ميليارډ ډالره، تاوان واخيست، چې له هغو څخه پينځه سوه څلور (۵۰۴) ميليون ډالره پر دوه سوه دروڅلوېښت (۲۴۳) مسافرو او شپاړس(۱۲) کسيزې عملې و وېشل سوه؛ او پاته پېسې د امريکايي مقاماتو له ادعا سره سم، د لېبيايي تروريزم د نورو قربانيانو او متضررينو د تاوان په نامه بېلې سوې. په دې اړه دا وييپاڼې کتلای سئ:

http://www.independent.co.uk/news/world/americas/us-begins-lockerbie-compensation-transfer-
http://en.wikipedia.org/wiki/Pan_Am_Flight_103

په دې ډول ګورو، چې د امريکا دولت له لېبيا څخه د هر مساپر او عملې په بدل کې څه د پـــاسه نونس لکه (۱۹۰۰۰۰) ډالره تاوان واخيست؛ خو نن همدا امريکا په خپلو وحشيانه بمباريېو سره زموږ بې ګونا افغانان په وينو لړي؛ کور او کهول يې تباه کيي؛ مګر سره له هغه هم تر يوه عالم شواخونو وروسته د شهيدانو ښوزلو کورنيېو ته تر دوو نيمو زرو(۲،۵۰۰) ډالرو يوه تنګه زياته نه ورکيي. زه نه پوهېږم دا کوم انسانيت، کومه عاطفه او کوم انصاف دئ؟!

دلته بده نه ده، چې د منځني ختيځ په روانو سياسي پاڅونو کې هم د غربيانو د يوه بام او دوو هواوو سياست يو بل مثال وړاندې کړو. نړۍ والو ټولو وليده او لا ګوري، چې امريکا او ځينو نورو لوېديځو دولتو په تونس، مصر، بحرين، اُردن، يمن، مراکش او سعودي عربستان کې نه يوازې د خپلو مزدورو رژيمو پر خلاف په هيڅ سياسي اونظامي اقدام لاس پورې نه کړ، بلکې پاڅون کوونکو ته يې د سوله ييزو مظاهرو ، روغې جوړې او ځينو کازميټکو سياسي بدلونو د منلو سپارښتنه هم وکړه؛ خو په لېبيا کې د وړيا تېلو د تر لاسه کولو او يوه بل کرزي، فهيم يا عبدالله د کښېنولو دپاره، د هيڅ راز انسان وژونکو وسلو ، له کار اخيستنې ډډه نه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د يوه بام او دوو هواوو دې ناولې شکل ته وګورئ: په تونس، مصر، يمن او بحرين کې د امريکا د مزدورو رژيمو له خوا د خلګو پر کاملاً سوله ييزو مظاهرو او لاريونو د ماشينګڼو سرې ګولۍ و اورول سوې، اما سره له هغه هم په سپينه ماڼۍ او نورو اورپايي مرکزو کې د قدرت واکدارانو له اعتراض کوونکو څخه غوښتنه کوله، چې هيڅکله زور زياتي او غيرقانوني عکس العملو ته لاس وا نچوي. د دې پر خلاف په لېبيا کې د رژيم وسله وال مخالفين له همغي لومړۍ ورځې څخه پر شا و ټکول سوه، چې د زور، خشونت او خونړيو بريدو له لارې د هيواد په ښېلابېلو ښارو کې د قذافي واکمنې دړې وړې کړي. حتا په دې بې هم زړه سوړ نسو، څه کم دوې مياشتې مخکې يې د ملکې کسانو د ژغورنې په درواغجنه پلمه انسان وژونکې پوځي بريدونه هم پيل کړه، چې دا دئ تر اوسه ادامه لري. ټول جهان ګوري، چې امريکايان او ملګري يې د نورو مستبدو او فاسدو عربي هيوادو پر خلاف، په لېبيا کې د ولسې پاڅونو پر ځای د وسله والو ډلو او خونړيبو بريدو ملاتړ کيې. نن د وسله والو ډلو په مرسته خپل مزدوران سياسي واک ته رسيي، سبا بيرته همدا وسله والې ډلې په دې يا هغه نامه په وينو لړي؛ په محبسو کې يې اچيي؛ او د خدای تعالی او ښجه پر سره کيي. د فريډم فايټر، ټروريسټ، کمونيسټ، مسلمان او داسې نورو ټاپې هيڅکله د دوی له لاسه نه وزي.

بشري حقوق، ډيموکراسي او انساني پرمختګ ټول داسې مفاهيم دي، چې هيڅوک يې په نړۍ کې له ګټې او سموالې انکار نسي کولای؛ خو د دې سترو ارزښتونو د تحقق او عملي تجسم دپاره انساني لارو چارو ته اړتيا ده. د کروز توغندييو، بي ۵۲، مېراژ او ايف ۱۸ الوتکو په زور د داسې بدلونو راوستلو ته بې فرعوني تکبُر او سوچ پوچ لېونتوبه بل څه نوم ورکولای سو؟ راسئ وګورو، چې د بشري حقوقو، ډيموکراسۍ او پرمختګ امريکايي ستاېل د افغانستان، عراق او سوماليا تر وحشتناکو تجربو ورسته، نن سبا په لېبيا کې څه ګلان کړي؟! سربېره پردې مثالو، ايا د بې ګونا افغانانو وژنې؛ د جنايتکارانو، جاسوسانو او فاسدو زورواکو ملاتړ؛ په هيواد کې زور زياتی، خپلسري، بې عدالتي، لوږه، بېکاري او نور مصيبتونه ټول د امريکايانو او نورو لوېديځو هيوادو د يوه بام او دوو هواوو سياست نه ثابتيي؟

ځيني کسان ظاهراً د کرزي د حکومت له فساد او خيانتو سره ملګری نه کيي، خو د امريکايي لښکرو دايمي حضور د هيواد د ژغورنې دپاره تر ټولو لو (لويه) اړتيا ګڼي. ايا دا خبره ممکنه او معقوله ده، چې د امريکايي پوځو يرغل او د هغو د همېشنيبو اډو موجوديت پر ځای وبولو، مګر د کرزي له فاسد او مزدور رژيم سره مخالفت ولرو؟! د امريکايي اشغال او عسکري اډو اغفال سوي پلويان بايد د کرزي د مافيايي حکومت ګرده خيانتونه، ټګی برګۍ او بې کفايتۍ هم په ورين تندي ومني؛ ځکه دا دواړه لازم او ملزوم دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که چیرې امریکایانو او نورو ایتلافي دولتونو په تېرو لسو کالو کې سوله او امنیت راوستئ وای؛ خلګو ته یې کار او روزګار برابر کړئ وای؛ او له جنګ ځپلو افغانانو سره یې د دې وران کور په جوړولو کې ریښتینې مرسته کړې وای، ښایي خلګو به هم د هغوی د عسکري اډو له تداوم سره چندان مخالفت نه وای کړئ؛ اما اوس خو هر څه د دې پر خلاف شاهدي ورکیي.

زما په قاصر نظر خو د امریکايي چوڼیيو د ټولو سیله کوونکو لاسونه په یوه ډول د ډولو د استعمارګرانو و جېبو ته لار لري. هره ډله یا ډلګۍ په یوه یا بله بڼه د استعمارګرانو او د هغو د مزدور نظام په واکمنۍ کې ښکاره او پټې ګټې لري. ډېر مې ولیده، چې پرون یې د ملي فکر او ملي ایډیالوژۍ باټې ویشتې؛ خو نن د څه څخېدو په تمه د پلورل سوو مزدورانو او د هغو د استعماري بادارانو بوټونه پاکیي. لعنت دې یې پر داسې بې پته ، بې غروره، بې اصولو او سراښو انسانانو !

- د امریکايي یرغل په درشل کې د خوشبینانو او ساده کسانو یوه بله ډله هم تر سترګو کېده، چې په افغانستان کې یې د سولې، امنیت او اقتصادي پرمختګ په راوستلو کې پر امریکايي لښکرو خورا لوی حساب کاوه. دې خوارانو تصور کاوه، چې امریکا او ملګري به یې د سترګو په رپ کې له کنډواله افغانستان څخه هم هانکانګ یا سینګاپور جوړ کي؛ او هغه کې به دوی ته هم یو څه ورسیږي؛ اما خبر نه وه، چې امریکايي لښکر افغانستان ته د انساني ژوند ، ترقۍ او پرمختګ د پاره نه، بلکې خپلو استعماري نخشو د عملي کولو د پاره راغلي دي. له نېکه مرغه دې خوش باورو هیوادوالو په تېرو لسو کالو کې د ایتلافي پوځو ، په تېره بیا امریکایانو د خونړۍ ریکارډ په لېدو سره پخوا لا پر خپلو غوولونکو هیلو د بطلان کرښه ایستلې ده.

د امریکايي چوڼیيو نتني پلویان: د امریکايي یرغل پروني مخکښان او ستایونکي

لکه څنګه چې مخکې هم اشاره وسوه، د اشغال مزدورانو د امریکايي یرغل له همغې لومړۍ ورځې څخه زموږ ساده او خوش باوره خلګو ته د جنت وعدې ورکولې؛ خو د جګړې اورونه، ویني، اوښکي، جنازې، د خوندو او مندو تور پوړنې، د کورو، دوکانو، باغو، ماجتو او نورو شتمنیيو ورانې، لوږه، بېکاري، فساد، زور زیاتی، د دولتي او شخصي جایدادو برالا چور، د تریاکو او نورو مخدره موادو په کاروبار کې بې ساري ترقي او پرمختګ ټول په واقعیت کې هغه څه دي، چې د وعده سوو سرو او زرغونو باغو پر ځای زموږ مظلومو او کړېدلو خلګو ته ورکړل سوه.

هو ! د امریکايي لښکرو له برکته دې هیواد ته څه «سره او زرغونه باغونه» هم راغله؛ اما په خواشینۍ سره، چې زموږ عامو افغانانو ته یې څه حاصل او ګټه و نه رسېده؛ او باید هم نه وای رسېدلې؛ ځکه دا « سره او زرغونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغونه» ؛ دا ښار ګوټي او کوټياني، دا عمارتونه او بانکونه، دا شرکتونه او قراردادونه، دا ګولۍ ضد کروزينګ موټرونه او ډول ډول امتيازونه له لويه سره د کرزيانو، فهيم خيلو، رباني خېلو، خليلي خېلو، محقق خېلو، سياف خېلو، قانوني خېلو، عبدالله خېلو، دوستميانو او داسي نورو پراشوټ سوو« پريشتو» په نصيب کي ليکل سوي وه.

د اشغال همغه پروني مخکښان او مناديان د پښېمانۍ او دې غملړلي ولس څخه د بخښني غوښتلو پر ځای نن د امريکايانو د دايمي چوڼيو په ستاينه نه مړيږي. پرون يې د امريکايي ټانکو او الوتکو راتګ ته خوشالۍ او اتڼونه کول، نن بيا تر ګرده چيغي او نارې وهي، چي که په افغانستان کي امريکايي لښکرکوټونه نه يې، نو پاکستان او ايران به دا خاوره په يوه اينده تر ستوني تېره کړي...

د اشغالګرو دا اغفال سوي پلويان په دې ساده او روښانه حقيقت سر نه خلاصيي، چي سلګونو زرو بهرنييو پوځو له خپل ټول عسکري واک او ځواک سره سره، په تېرو نيژدې لسو کالو کي څه غزا او بهادري وکړه، چي د پوځي اډو تر جوړولو وروسته به يې بيا وکي؟

ايا دې ويرجن او غملړلي هيواد ته يې سوله او امنيت راوست؟

د مزدورو زورواکانو د ظلمو، فساد او غلاوو مخه يې ونيوله؟

خلګو ته يې کار او روزګار برابر کړ؟

د ترياکو او نورو مخدره موادو توليد او سوداګري يې ودروله، که يې څه بله معجزه ښکاره کړه؟

البته دا زما شخصي تصور او قضاوت نه دئ، چي اشغالګرو لښکرو او د هغو مزدور حکومت په تېرو لسو کالو کي له خپلو سترو عسکري او اقتصادي امکاناتو سره سره، زموږ بېوزلو خلګو ته څه خاصه بهادري او شهکاري نه ده کړې، بلکي انکار نه کېدونکي شمېرني او واقعيتونه هم د دې خبري ټينګ ملاتړ کيي.

زه فکر نه کوم، چي يرغلګرو لښکرو او د هغو مزدور حکومت دې، په تېرو لسو کالو کي سره له خپلو بې سارو عسکري او اقتصادي امکاناتو، زموږد بېوزلو خلګو د نېکمرغۍ په هيله، څه لويه شهکاري او بهادري کړې يي؛ ځکه د هري ورځي حساب پروت دئ.

په افغانستان کي د سولي او امنيت حال هر افغان ته پوره ښرګند دئ. د ملګرو ملتو د شمېرو له مخي، يوازي په ۲۰۱۰ ع کال کي د ملکي افغانانو د وژني شمېر دوه زره اووه سوه يو اويا(۲،۷۷۱) ته ورسېد. په دې اړه د بشپړ مالومات دپاره دا رپوټ وګورئ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

http://www.presstv.ir/detail/168978.html

البته، د ملګرو ملتو دارپوټ په هيڅ ډول بشپړ نسو ګڼلای؛ ځکه زموږ د هيواد په ګوټ ګوټ کې داسې ډېرې ويرجنې پېښې سوې دي، چې د هيڅ بشري سازمان يا ډله ييزې رسنۍ په شمېرو او رپوټو کې نه دي راغلې. سربېره پردې، که له وژل سوو کسانو سره د معلولينو، معيوبينو او ټپيانو شمېر هم يو ځای کو، او بيا يې په لسو (۱۰) کې ضرب کړو؛ وروسته په تېرو لسو کالو کې د ډيورنډ د کرغېړنې کرښې د ها خوا پښتنو درانه انساني تلفات هم ور سره ملګري کو، بيا نو په روانه استعماري جګړه کې د مظلومو افغانانو د تلفاتو او ضايعاتو ريښتينې ګڼه مالومېږي، چې په بشپړ باور سره تر لکونو هم اوړي.

دا لوی بشري ناورين په ځرګنده ښيي، چې ايتلافي قواوو د ډيورنډ د کرښې په دواړو غاړو کې مېشتو افغانانو ته له وينو، اوښکو، بربادۍ، وحشت، افراطيت، بې باورۍ او ناميندۍ پرته بل څه نه دي راوړي.

د امريکايانو تر سترګو لاندې د کابل حکومت د فساد په تور او چټل نامه اوس نه يوازې زموږ کړېدلي افغانان، بلکې د نړۍ خلګ هم ګرده خبر دي. تاسې د بي بي سي دا خبر ولولئ، چې په لوستلو يې هر غيرتمن افغان د افغانيت له نامه خواتورۍ کيږي.

http://news.bbc.co.uk/1/hi/business/8365094.stm

که په هيواد کې دننه د کار او روزګار څه امکانات برابر وای، افغانان لېوني نه دي، چې د سلو خطرو په منلو او زغملو سره په پاکستان، ايران، تاجکستان، اوزبکستان، قرغيزستان، هند او نورو پردو هيوادو کې د مِنت او سُنت شپې او ورځې تېرې کړي.

دا خبره هم لمر غوندې روښانه ده، چې دترياکو توليد او سوداګري د طالبانو د واکمنۍ په پرتله د امريکايانو او مزدور رژيم په واکمنۍ کې څو ځله زياته سوې ده. که يې نه منئ په د غو معتبرو ويبپاڼو کې د مستندو ارقامو په لوستلو سره وګورئ، چې واقعيت نه څه دي؟

http://news.bbc.co.uk/1/hi/6965115.stm
http://articles.latimes.com/2010/oct/01/world/la-fg-1001-afghan-opium-20101001

که په دې حقيقت نه پوهېږئ، چې ولې د امريکايانو او نورو يرغلګرو پوځو تر راتګ وروسته، په افغانستان کې د ترياکو د توليد او سوداګرۍ لمن دونه پراخه سوې ده، د سترګه ور تحليلګر - جان ک. کولي «نامقدس جنګونه» کتاب وګورئ. کولي په افغانستان او نورو هيوادو کې د مخدره توکو په توليد او کاروبار کې د سي. آی. اې. د مهم

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مرکزي رول په اړه مهمي او ارزښتناکي خبري لري. کولي د خپل ارزښتناک کتاب په یوه برخه کي یادونه کړې ده، چي سي. آی. اې. د جنګو د تمویل، د دوښمن د جنګي روحیې د نست کولو یا کمزوري کولو او د خپلو پراخو استخباراتي عملیاتو د توجیه کولو په مقصد تل د نشه یي مواد پر کښت او کاروبار ټینګار کړی دئ (کولي ۵). سي. آی. اې پرون هم دا کار کاوه، نن یې هم کیي؛ او سبا یې هم نه پرېږدي.

ایا په تقریباً لسو کالو کي د دونه جګړو، وینو تویېدو او تباهییو په بدل کي د څو بې کیفیته دولتي ودانییو یا یو و نیم مکتبو، پلو او پلچکو جوړول د قناعت وړ دي؟
که د پردو لښکرو او مزدور حکومت په تېرو لس کلنو کړو وړو کي د بري او نېکنامۍ څه خاصه نښه نښانه نه لېدله کیږي، نو د عسکري اډو تداوم به یې څه توره وکي؟
سوله او امنیت به را ولي؟ د مزدورو واکمنانو د فساد مخه به ونیسي؟
خلګو ته به کار او روزګار برابر کړي؟
د ملي او ولسي حکومت په جوړولو کي به مرسته وکي؟
او که به له دې پرته څه بله معجزه وکي؟

لس کاله د یوه شخص، سازمان او حکومت د ازموېښت دپاره تر اړتیا زیات وخت دئ. زه د امریکايي چوڼیيو له سرسپارلو مدافعانو څخه په درناوي پوښتنه کوم، چي د امنیت، ډیموکراسۍ او بشري حقوقو په نامه راغلو لښکرو او ډول ډول ګوډاګیانو په تېرو لسو کالو کي څه وکړه، چي تر دې وروسته به نور هم وکي؟ که یې ستاسي له درواغجنو او غولوونکو ادعاوو سره سم ګل و ګلزار جوړ کړی یې؛ او د چا خبره دا یوازي موږ سر زوري او منکر مخالفین یو، چي د امریکایانو او فاسد کرزي «سره او زرغونه باغونه» نسو لیدلای، بیا نو تاسي ښاغلي ولي په اوروپا، امریکا، کاناډا او استرالیا کي ناست یاست؟ ولي د ترقۍ، پرمختګ او بشردوستۍ په دې ستر رسالت کي له امریکایانو او کرزي سره مرسته او همکاري نه کوئ؟! مګر د امریکايي عسکرو د همېشني حضور د دفاع نارې سورې زیاتره د اورپا، امریکا، کاناډا او استرالیا مېشتو افغانانو له منځه نه را پورته کیږي؟

له دې ښاغلو څخه باید یو ځل بیا پوښتنه وسي، که د ایتلافي ځواکو او کرزي د فاسدې اداري «سره او زرغونه باغونه» زموږ مظلومو او دردمنو وطندارانو ته خوښوئ، بیا نو ولي د لوړو اسلامي او افغاني دودو له مخي هغه خپلو ځانو او خپلوانو ته هم نه خوښوئ؟!

زه له خپلو امریکا مشربه دوستانو څخه هیله کوم، هغه څه چي په خوله وایي، په عمل کي هم وښیي. که د امریکايي عسکرو د همېشني حضور د سرسپارلو مدافعینو بچیان، عزیزان یا کور وکلي په کندهار، روزګان، زابل، عزیز

(c) ketabton.com: The Digital Library

آباد، شينوار، کندوز، ګُونړ، تخار او ډېرو نورو سيموکي زموږ د ويرژلو او کړېدلو هيوادوالو په شان، د بهرنييو ځواکو د الوتکو او ټانکو له خوا رېز مرېزه سوي واى، ښايي پر اوسني دريځ به يې دونه ټينګار نه کولاى. زه چي د خپلو بې ګونا عزيزانو او هيوادوالو د بې رحمانه وژني او کور وکهول د ظالمانه پوپنا کېدو په درد غمجن يم، هيڅکله به د فرعوني عسکرو او د هغو د فاسدو مزدورانو پر زور زياتي، خيانت او بې انصافۍ خوله پټه نه کړم.

د دې ډلي د نوکر صفتو او فرصت کتوونکو کسانو دريځ د «خان د نوکر او بانجانړ» مشهوره کيسه را په ياد کړه. بد نه ده، چي لنډيز يې د هغې د سياسي تومني او خندولو په خاطر ګرانو لوستونکو ته هم وړاندي کړم: «وايي، يوه ورځ خان صاب (صاحب) پر سترخان د بانجانړو خورا ډېره ستاينه وکړه، نوکر بېچاره يې هم د غوړمالۍ او چاپلوسۍ په مقصد، د بانجانړو په ستاينه کي، څو حق او ناحق خبري وکړې. خير، هغه ورځ تېره سوه. تر څو ورځو څنډ وروسته، يو پلا بيا پر سترخان د بانجانړو روَن را ورسېدئ. خان صاب دا ټپال د بانجانړو له عيبو او تاوانو څخه ډېر سر وټکاوه. بېوزلي نوکر هم د بادار د خوشالۍ په خاطر، سمدلاسه د بانجانړو د عيبو او تاوانو په شمېرلو لاس پوري کړ. خان صاب د نوکر د خبرو تر اروېدو وروسته، هغه ته مخ ورواړاوه؛ او په خندا خندا يې ورته وويل: عجبه ده، هغه ورځ د بانجانړو په تعريف او ستاينه نه مړېدې؛ خو نن يې بيا په عيبو او تاوانو نه مړېږې؟ هلکه! علت څه دئ؟ عاجز او بېوزلي نوکر په کړه غاړه جواب ورکړ: صاحبه! زه خو د خان نوکر يم، نه د بانجانړ نوکر؛ په هر څه چي مي بادار خوشاليږي، زه هم هغسي وايم.»

په دې ډول، ګورو چي بېوزلي نوکران او مزدوران، د زړه سوي او پام اړولو دپاره، د بادارانو د نظريو، غوښتنو او نخشو له ستايلو او عملي کولو پرته، بله هيڅ لار نه لري.

امریکايي ځواکونه او د سولي بې ځايه هيله

سوله او امنيت زموږ د ويرژلي او غملړلي هيواد تر ټولو لومړۍ او اساسي اړتيا ده؛ خو ايتلافي لښکر او امريکايي ځواکونه هيڅکله د رټېدلو افغانانو د دې ستري انساني هيلي په تر سره کېدو کي، چندان مرسته نسي کولاى. د تېرو لسو کالو کاري ريکارډ زموږ ټولو مخ ته پروت دئ. ايا امريکايانو او د هغو متحدينو ته په تېرو لسو کالوکي دا حقيقت نه ښکارېدى، چي افغانستان ته نا امني او بې ثباتي له کومه ځايه راځي؛ او د هغې د مخنيوي دپاره بايد له څه عسکري، سياسي او اقتصادي ستراتيژۍ څخه کار واخلي؟! کوچنيان هم په دې پوهېږي، چي طالبانو او نورو وسله والو مخالفينو ته وسلې او دَرَستې، له اسمانه نه را لوېږي. سي. آى. اې. او د ايتلافي هيوادو استخباراتي شبکې تر موږ او تاسو په دې واقعيت ښه خبر دي. له همدې امله نو د افغانستان د حالاتو په وړاندي د امريکايانو او مؤتلفه قوتو اوسنى دريځ له دوو حالتو څخه وتلئ نه دئ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- امریکایان او ور سره مؤتلفه پوځونه د خپلو ستراتيژيکو ګټو د تحقق په مقصد ، په لوی لاس هغو دولتو ، استخباراتي سازمانو او جنګي ډلو ته ځه نه وايي، چې تر ګرده د سولې او امنيت په ټينګښت کې خاشې ماتيي. په تېرو لسو کالو کې پاکستاني مقاماتو ته د شاوخوا شلو(۲۰) ميلیارډو ډالرو په ارزښت مرستې ورکول په خپله د دې ستراتيژۍ يوه برخه ده. امریکا له یوې خوا د خپلو ملګرو او دوستانو په لاس کې د پاکستاني اټومي وسلو د خوندي ساتلو او په افغانستان، هند ، چين او ایران کې د خپل نفوذ د پراخولو او له بلې خوا په پاکستان او شاوخوا سيمه کې د چينيانو (چينايانو) د جيوستراتيژيک او جيوايکونوميک پرمختګ د شنډولو دپاره، پاکستاني خاورې ته په ټينګه اړتيا لري. البته، پاکستاني جنرالان په سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو برخو کې چين ته د لا نيږدې کېدو او په هيواد کې د اسلامي جنګياليو د لا پياوړي کولو او ملاتړلو له لارې، د پاکستان په وړاندې د امریکایي چارواکو پر سياسي، اقتصادي او ستراتيژيکو کړنلارو ژوره اغېزه ښندي. دا دئ ګورو ، چې امریکايان او متحدين يې خپلو خوږمنو ګوتو په کتو سره، د پاکستان هر راز ناز او نخرو ته غاړه ايږدي.

- د قضيې بل اړخ دا دئ، چې د وسله وال مقاومت ځپل يا مخنيوی په ريشتيا سره د امریکا او نورو ايتلافي ځواکو تر وس وتلې خبره ده.

اما په تيرو لسو کالو کې د افغانستان د سياسي او پوځي حالاتو شواهد او قراين ښيي، چې امریکايان په سيمه کې د خپل پوځي حضور د دايمي کولو دپاره قصداً اوبه خړيي. امریکايي ستراتيژيستانو ته له ورايه څرګنده ده، چې د القاعدې سرغنه او ځالي چيرې دي؛ د وسلو ، مهماتو او اکمالاتو زېرمې له کومه ځايه را رواني دي؛ خو سره له هغه هم په سيمه کې د خپلو لويو استعماري هدفو د تحقق دپاره هيڅ ژغورونکي اقدام ته لاس نه وراچيي. د وسله والو مخالفينو مشرانو او قومندانانو کله کله په خپلو مطبوعاتي مرکو او خبرتياوو کې په ښکاره ادعا کړې ده، چې امریکايان او د کرزي حکومت منسوبين يې د اړتيا پر مهال وسلې او مهمات برابريي. د دې خبرې مانا دا ده، چې امریکايي پوځيانو د اورو د تازه ساتلو په مقصد د خپل تېرې له همغه پيل څخه تر اوسه تل هم پر مېخ واهه او هم پر نعل؛ هم يې پاکستان راضي ساته او هم افغانستان؛ هم يې کابل حکومت ته وسلې او کومکونه ورکول او لايې ورکيي او هم يې د هغو مخالفينو ته. ولې؟ ځکه چې په افغانستان کې د مخالفو ځواکو تر منځ سياسي جوړجاړی، د سولې او امنيت ټينګښت او د يوه قانوني حکومت جوړېدل، په خپله د امریکا او نورو ايتلافي عسکرو د ستنه والي او تداوم اړتيا له منځه وړي.

د امریکايي پوځو له خوا دکليوالو افغانانو د ودانو کلو ، شنو باغو او نورو شتمنيو ورانول هم د دې استعماري پروژې يوه بله برخه ګڼله کيږي. زموږ ويښو وطندارانو ته مالومه ده، چې همدا اوس د امریکايي لښکرو له خوا په لوی لاس د کليوالو افغانانو کلي او کورونه، دوکانونه او باغونه نړول کيږي؛ د ټولو اسلامي او افغاني دودونو پر

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلاف یې ورځ او شپه په کورو او ماجتوکي تلاښی کیږي؛ او په بېلابېلو ډولو یې دیني عقایدو، فرهنګي ارزښتو او شخصي کرامت ته سپکاوی کیږي. زما په نظر د دې ستراتیژۍ مانا یوازې دا ده، چې د کلیوالو سیمو دردېدلي او خښمېدلي خلګ په لوی لاس د مخالفینو له لیکو سره یو ځای سي؛ د جګړې او نا امنۍ اورونه تازه وساتل سي؛ او په دې توګه په افغانستان او سیمه کي د امریکایانو عسکري حضور ته ظاهراً معقوله او مؤجه پلمه پیدا سي. د دې استدلال له مخې دا خبره له عقله لیري نه ده، چې د طالبانو او نورو وسله والو ډلو په زیاتېدونکو پوځي بریدو او پرمختیاوو کي هم د یرغلګرو لښکرو پټ لاس پروت دئ.

اساسي پوښتنه دا ده، چې په دواړو حالتو کي د امریکایي پوځو دایمي حضور، په افغانستان کي د سولي او امنیت له را وستو او د یوه قانوني حکومت له جوړولو سره څه مرسته کولای سي؟ په لومړي حالت کي، لکه څنګه چې ګورو، امریکایانو او ملګرو یې په خپله له قاتلانو، غلو او لاري وهونکو سره د جوال خوله نیولې ده؛ قصداً د سولي او ثبات په راوستو کي خاشې ماتیي؛ او په دې ډول د خپل حضور د تداوم د پاره پلمې او سفسطې تراشي. په دوهم حالت کي، لکه څنګه چې د قضیې ظاهر ښیي، امریکایان او نور ایتلافي قوتونه له خپل ټول پوځي او اقتصادي توان سره سره، د مخالفینو د ورکولو یا ماتولو وس نه لري. په داسي شرایطو او حالاتو کي نو د عسکري اډو دوام د افغانانو څه درد دوا کولای سي؟ په بله وینا، د لستوڼي مار یا کمزوری ملګری افغانانو ته څه خیر رسولای سي؟

د امریکا د همېشنیېو عسکري اډو پلویان باید په دې روښانه حقیقت هم ښه سر خلاص کړي، چې له امریکا سره دوستي او له پاکستان سره دوښمني دوه متضاد او متناقض دریځونه دي. پاکستان د «سیټو» او «سینټو» له زمانې څخه تر اوسه پوري په سیمه کي د امریکا د متحدو ایلاتو وفادار او باوري ستراتیژیک ملګری دئ. له انګرېزانو سره دوستي خو یې تر دې هم زړه ده. که له حقیقته سترګي پټې نسي، انګرېزانو د هند د نیمي وچې د وېشلو، د پخواني شوروي اتحاد د نفوذ شنډولو او په سیمه کي د خپل دایمي حضورد خوندي ساتلو د پاره پاکستان جوړ کړی دئ.

د امریکایي یرغل او امریکایي چوڼیېو پلویان په تېرو لسو کالو کي خپلو امریکایي او انګرېزي بادارانو ته نارې وهي، چې پاکستان د افغانستان د بې ثباتۍ او بربادۍ اصلي عامل دئ؛ خو امریکایي او انګرېزي ستراتیژیستان په پاکستان کي د خپلو اوږدو سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو ګټو پر بنسټ د دوی چغو او نارو ته ددوو توتو ارزښت نه ورکیي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسامه بن لادن د پاکستان له اوردو ژبې ورځپاڼې (اُمت) سره په خپله اوږده مرکه کې یادونه کړې وه، چې د پاکستان له نامه سره همېشه د دوی [القاعدې] زړونه ټپېږي. دی زیاتوي: «خدای مکړه، که سخت حالات راسي، موږ به پاکستان په خپلو وینو وساتو. پاکستان موږ ته د عبادتځی په څېر سپېڅلی دئ. موږ د جهاد خلګ یو، له دې امله د پاکستان د دفاع دپاره جنګېدل، موږ ته تر ټولو غوره جهاد برېښي. البته، موږ ته دا خبره ارزښت نه لري، چې د پاکستان واک د چا په لاس کې دئ...» د دې مرکې نور تفصیل دلته ولولئ:

http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24697

د بن لادن دا بیان په ډاګه ښیي، چې آی. ایس. آی. او القاعده نه بېلېدونکي یاران دي. باید هم نه بېلېدونکي یي. هغه څوک چې د یوه پردي ملک دپاره سر او وینې ښندي، په واقعیت کې له هغه ملک سره نه شلېدونکې مینه لري. لکه څنګه چې مخکې یادونه وسوه، که امریکا د پاکستان له یارۍ او انډیوالۍ څخه لاس نسي اخیستلائ، ایا د هغه له نه بېلېدونکي ملګري او متحد - القاعدې - له یارۍ څخه لاس اخیستلائ سي؟ دا د منطقو یوه ډېره ساده او اسانه فرضیه ده. لوی او کوچنی ګرده په پوهېږي. همدا اوس په لېبیا کې د القاعدې له ځینو جنګیالیو سره د امریکا او نورو لوېدیځو هیوادو عسکري، مالي او استخباراتي مرستي په څه مانا دي؟ زه نه پوهېږم، دامریکایي اډو بېلابېل پلویان د امریکایانو په ستایلو او د پاکستانیانو په کړلو څه تر لاسه کیي؟!

د دې پر ځای باید په دې واقعیت ځانونه پوه کو، چې په افغانستان او سیمه کې د ټولو فتنو او خباثتو اصلي مَوْرِی څوک دئ؟ او دا خطرناکه لوبه د مقصد دپاره روانه ده؟ هیله من یم، په افغانستان کې د امریکا د عسکري تأسیساتو د تداوم پلویان او خواخوږي د غفلت له درانه خوبه را ویښ سي؛ او د دې ټولو استعماري فتنو او ناولو لوبو په علت العلل ځانونه پوه کړي.

ریښتیا خبره دا ده: تر هغه مهاله، چې د استعمار تور لاسونه په توطیو او دسیسو بوخت یي، نه یوازي زموږ وران او په وینو لړلئ هیواد سوکاله ورځ نسي لیدلائ، بلکې د نړۍ نور مظلوم ملتونه به هم د دې «بشردوستو» او «متمدنو» قاتلانو د خونړي ناتار له امله د قیامت ورځي او شپې تېریي. لېبیا، یمن، بحرین، مصر، تونس، فلسطین او داسي نور ملتونه، ګرده د دې مدعا څرګند او روښانه ثبوتونه دي. یو ځل سترګي پرانیزئ او واقعیتونه په غَوَر او دقت سره وګورئ!

امریکایي چوڼۍ او په افغانستان کې د تنظیمي جګړو د تکرار اندېښنه

د امریکایي چوڼیو د تداوم ډېری پلویان وایي، که امریکایي پوځونه نه یي، نو په افغانستان کې به یو پلا بیا د ۱۳۷۱ کال دکورنیو جګړو په شان د وینو والي وبهېږي؛ د خلګو پر نوامیسو به تېری وسي؛ دا نیم ودان، نیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنډواله ښارونه به بيا د بېلابېلو جنګي ډلو د سياسي اقتدار په ليونيبو لوبو کي له خاورو سره خاوري سي؛ او داسي نوري اند ېښنې، چي فهرست يې خورا اوږد دئ.

زه د يوه داغدار افغان په توګه ،چي د کابل په تنظيمي جګړو کي مي د پښتونوالي په ګونا سکه ورور وژل سوی؛ او د زرونو نورو کابليانو په شان مي پلرنی کور په توغنديبو نړول سوئ، د کابل ښار په خونړيبو او زړه لړزونکو پېښو، ډېر ښه خبر يم. لوی څښتن دي هغه توري او خونړۍ ورځي د نړۍ پر هيڅ ملت نه راولي. له دې سَوَبه فکر نه کوم، هيڅ دردمن او با احساسه افغان د کابل د تنظيمي جګړو د تکرار خطر ته په سپکه سترګه وګوري. موږ ټول افغانان بايد په عمل، خبرو او قلم د کابل د تېرو وحشتناکو جنګو د مخنيوي دپاره په ګډه کار او مبارزه وکو؛اما په هيواد کي د امريکايي عسکرو همېشنۍ چوڼۍ د دغه راز ستري ملي غميزې د مخنيوي معقول او منطقي حل نه دئ؛ ځکه امريکايانو د کابل وحشتناکو تنظيمي جګړو ته په پام سره، په تېرو لسو کالو کي حقوقي او اخلاقي مسووليت لاره، چي د داسي جهنمي او شيطاني جنايتو مسببين نړۍ والي جنايي محکمې ته بوزي؛ له سياسي واک څخه يې لاسونه لنډ کړي؛ د تورو پيسو او تورو معاملو پوښتنه ګروېږنه يې وکړي؛ او په دې توګه د کړېدلو افغانانو له زړو څخه هغه اند ېښنه مخکي له مخکي ليري کړي ، چي دا دئ نن يې د خپلو پوځي اډو د ځای پر ځای کولو دپاره د يوې مهمې او ظاهراً مؤجه پلمې په توګه استعماليي.

بېله شکه، د داسي جنايتکارو او بې مسووليتو جنګي ډلو ټپلو د ملاتړلو او نازولو په شرايطو کي، هيڅکله د کابل د خونړيبو تنظيمي جګړو له تکرار څخه انکار نسي کېدای؛ ځکه له اور او باروتو سره لوبې، بې چاوندني او تباهۍ بله نتيجه نسي لرلای؛ خو د داسي ملي فاجعې د بيا پېښېدو د مخنيوي دپاره د سمي او منطقي لاري په اړه تر خبرو اترو مخکي بايد په افغانستان کي د امريکايي لښکرکوټو له درنو او محترمو پلويانو څخه پوښتنه وکو، چي په داسي اوضاع او حالاتو کي نو د کابل دتېرو وحشتناکو تنظيمي جګړو د تکرار مسووليت د چا په غاړه دئ؟ ايا همدې يرغلګرو لښکرو په تېرو لسو کالو کي د هيواد بېلابېلو جنګي او مافيايي ډلو ته د هر راز امکاناتو په برابرولو سره، په لوی لاس، د کابل د وحشتناکي فاجعې تکرار ته لار نه ده هواره کړې؟ که امريکايانو او نورو ايتلافي ځواکو ريښتيا هم له تنظيمي ايله جاريانو او نورو خاينو عناصرو څخه د بې ګونا او بېوزلو افغانانو د ژغورني مينه لرلائ، له لويه سره به يې دې بې مسووليته جنګي ډلو ټپلو ته د انسان وژني او تباهۍ امکانات نه برابرول؛ هماغه وخت به يې د پاکستاني پوځيانو ، ايراني اخوندانو او شرمېدلو روسانو د ډول ډول لاسوهنو مخه نيولې وای؛ او له رټېدلو افغانانو سره به يې د يوه ريښتيني ملي او اولسي حکومت په جوړولو کي مرسته کړې وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو ! دا خبره تر لمر روښانه ده، که د نجیب الله د حکومت له پرزېدو سره سم د یوه ملي حکومت په جوړولو سره د جنګي ډلو ټپلو د چپه او راسته غوبلو مخه نیول سوې وای په کابل کي به زموږ شاوخوا پينځه شپېته زره (۲۵) بې ګونا هیوادوال په ډېر وحشیانه ډول نه وژل کېده؛ زموږ لکونو بېوزلو او مظلومو عزیزانو به د سر او ناموس خوندي کولو د پاره خپل کورونه او کلي نه پرېښوول؛ کابل ښار به د چنګېزیانو په دود نه ورانېدی؛ د هیواد تاریخي او فرهنګي میراثونه به په دونه بې رحمۍ نه لوټېده؛ او په هیواد کي به د پوهي او روڼا دروازې نه تړل کېدې...

په خواشینۍ سره امریکايي استعمارګرانو د خپلو ناولو مقصدو تر پوره کولو وروسته افغانانو ته شا ورواړوله؛ او افغانستان یې د ګاونډیانو او کورنیيو لېوانو وخولو ته وروغورځاوه. ښه ! تېر پر تېر هېر پر هېر. راسئ د ۲۰۰۱ع کال په اکتوبر کي د امریکایانو تر پوځي یرغل وروسته شرایط او حالات په پام کي ونیسو. دا ځل خو د ټولو ناخوالو مسوولیت مستقیماً د امریکايي واکمنانو پر اوږو پروت دئ. هیڅوک دا نسي ویلای، چي دا ویني او اورونه، دا وراني او ویجاړي د افغانانو مسوولیت دئ؛ ځکه موږ او تاسو ټولو ته مالومه ده، چي دا اور چا و لټاوه؟ هیڅوک له دې ښکاره حقیقت څخه نټه نسي کولای، چي بهرنییو پوځو، په تېره بیا امریکايي عسکرو له څه کم لسو کالو راهیسي د دې ملک ښه او بد ټول په خپلو لاسو کي اخیستي دي؛ خو دا واریې بیا ولي څه شهکاري ونکړه ؟! بیا یې ولي د پسو او شپانه د ژغورني پر ځای د لېوانو خوا و نیوله؟!

څه سوې د انتقالي عدالت، امنیت او قانونیت هغه لویې لاپې او باتې؛ څه سوه د ډیموکراسۍ او بشري حقوقو هغه شرنګولي شعارونه او سرودونه؛ څه سوه د افغانستان د بېوزلو او کړېدلو خلګو د نېکمرغۍ د پاره هغه «سره او زرغونه باغونه» ؟!

واقعیت دا دئ، چي د کابل په تېرو تنظیمي جګړو کي نغښتي جنایتکاري او ورانکاري ډلي ټپلي د اوسنیيو یرغلګرو لښکرو او ګاونډییو جاسوسي سازمانو تېروني ملګري دي. ټولو افغانانو ته څرګنده ده، چي ایتلافي پوځو په تېرو لسو کالو کي نه د خپلو پاکستاني متحدینو پر خلاف څه اغېزمن او ګټور اقدام وکړ؛ او نه تر اوسه تیار دي، د افغانستان هیڅ پخوانۍ جنګي ډله ټپله له ځانه مرور کړي. په دلیل یې هم د هر چا ښه سر خلاصیږي. سبا په چین، هند، مرکزي آسیا، روسیې او نورو هیوادو کي د اور لګولو او اوبو خړولو د پاره د هغو مخلصانه خدمتونه ته اړ دي. په داسي حال کي، چي ریښتیني روښانفکران، ملي او هیوادپال شخصیتونه او خپلواکۍ غوښتونکي خلګ د استعمارګرانو د انساني ضد نخشو په عملي کولو کي هیڅ راز مرستي ته زړونه نه ښه کیي، امریکا او نورو ایتلافي دولتونه هیڅکله دا همېشني ملګري یا ګټوره ستراتیژیکه پانګه له لاسه نه باسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

که امریکایانو او نورو ایتلافي دولتو په افغانستان کي د جګړې او ورانکارۍ اورونه مړه کړي وای؛ خلګو ته یې کار او روزګار برابر کړی وای؛ او د یوه ریښتیني ملي او ولسي دولت و راوستلو ته یې د اسانتیاوو برابرولو له لاري د روانو شخړو او ناخوالو مخه نیولې وای، بیا به هیڅکله د تنظیمي جګړو او نورو غمیزو د تکرار ېره او اندېښنه نه پاتېده. جنګ ځپلو افغانانو به د هیواد په تېر دو دېرش کلن تاریخ، په تېره بیا تنظیمي جنګوکي د خپلو بدو ورځو او خونړیو پېښو په ور یادولو سره د ایتلافي عسکرو د بیرته ستنېدو له امله د زړه له کومي خواشیني کولای؛ خو نن هر څوک ګوري، چي له څو مزدورو واکمنانو، جاسوسانو، جنګي او مافیایي ډلو پرته ټول ربړېدلئ افغان اولس په بې صبرۍ سره د یرغلګرو لښکرو د وتلو شېې او ورځې شمېري. دلیل یې هم لمر غوندي روښانه دئ: له یوې خوا د افغانستان د تېر دو دېرش کلن تاریخ تر ټولو خطرناک جنایتکاران، وطن پلورونکي، غله او مفسدین د امریکایانو او نورو اشغالګرو تر وزرو لاندي د واک پرګدۍ ناست دي؛ وسلې، پیسې او سرې لري؛ او له بلي خوا هیڅا د دې رنځېدلو خلګو د ارامۍ او سوکالۍ د پاره په ریشتیا کار و نه کړ.

زموږ مظلوم خلګ هره ورځ د هیواد په ګوټ ګوټ کي د ۱۳۷۱ کال تر تنظیمي جګړو وحشتناکي غمیزي ګوري. د کونړو، شینوارو، عزیزآباد، چپرهار، کندوز، خوست، پکتیکا، روزګان، هیلمند، کندهار، زابل، غزني، لغمان، او لسګونو نورو سیمو تراژیدۍ په څه لحاظ تر پخوانیو پېښو کوچنۍ او بې ارزښته دي؟ ! ایا په هره پېښه کي زموږ پر بې ګونا هیوادوالو د قیامت شپې نه سوې تېري او لا نه تېرېږي؟ البته، په دې زړه لړزونکو دردو او غمیزو یوازي د زړو خاوندان پوهېدای سي- هغه کسان چي انساني مینه او عاطفه ولري؛ درد او مصیبت یې لېدلئ یې- نه هغه کسان، چي د ماړه نس پاړسي وایي. ایا د کندهار په ارغنداو، ژړۍ او پنجوایي کي د زرګونو کنداریانو په دردونکي حال خبریاست، چي همدې امریکایي او ایتلافي لښکرو یې د ۲۰۱۰ ع کال د مني په وحشیانه عملیاتو کي له نارینه وو، ښځو، کلو، باغو، ماجتو، دوکانو او نورو شتمنیو سره څه معامله وکړه؟ ! که نه یاست خبر، زه به مو په خبر کړم: ایتلافي فرعونانو دغو بشري ضد عملیاتو ته د «هیلي !» نوم ورکړی ؤ. هو ! د بې ګونا خلګو د بې رحمانه وژني او چنګېزي تباهۍ «هیله !» امریکایي پوځ د همدې عملیاتو په ترځ کي د ارغنداو ولسوالۍ د خُسرو په سیمه کي یوازي د تَرَکو پر کلاچه **پینځه ویشت (۲۵)** ټنه یاني پوره **دوه زره پینځه سوه (۲،۵۰۰)** کیلو ګرامه چاودېدونکي مواد و غورځول؛ او په دې توګه یې د کلي ټول اووه ویشت کوره د لاس د ورغوي په څېر هوار کړه. د دې بې ساري جنګي جنایت تصویري بیان او نور جزییات، په دغو ویبپاڼو کي ولولئ:

http://www.wsws.org/articles/2011/apr2011/afgh-a19.shtml
http://www.benawa.com/details.php?id=41909
http://www.surgar.net/-news-pg-Hot-News-1651.html
http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24444

(c) ketabton.com: The Digital Library

د «ترکو کلاچه» يوازنۍ کلی نه دئ، چې د مځکې له مخې نابود سو. په دغو عملياتو کې ډېر نور ودان او سمسور کلي هم د بمو او باروتو په زور په سپېرو دښتو او وحشتناکو کنډوالو واوښته. د بې غيرته او مزدور کرزي له خوا ټاکل سوي کميسيون هم په دغو وحشتناکو عملياتو کې، د خلگو مادي شتمنيو ته اوښتئ زيان سل (۱۰۰) ميليونه ډالره وباله. د دې حقيقت تفصيل، دلته وگورئ:

www.reuters.com/article/idUSTRE70A3B620110111

البته، دا خو د امريکايي پوځ په دې کاوبايي ستايل عملياتو کې يوازې د مادي تاوان خبره وه؛ ځکه زموږ بې گونا خلگو ته اوښتي ځاني تلفات او د عملياتو په ترځ کې ببره ، وحشت، سپکاوی او بې عزتي خو په سلگونو ميليونو ډالرو هم نسي محاسبه کېدای.

ايا د ودانو کلو داسي ظالمانه هوارول او ويجاړول د هغه پروگرام يوه برخه ده، چې امريکايان او نور ايتلافي پوځونه يې په دې کچول او جنگ ځپلي هيواد کې د بشري حقوقو، ډيموکراسۍ، سولې، امنيت او ترقۍ په نامه پر مخ بيايي؟ ! د امريکايي چوڼيو د «رسميت» او «قانونيت» پلويان دي، جواب وو ايي؟

البته د ارغنداو، ژړۍ او پنجوايي عمليات د ايتلافي قواوو لومړني او وروستي عمليات نه دي. هره ورځ، هره شپه، دوري هوري، د دغه راز خپلسرو او بې پروا عملياتو په ترځ کې زموږ پر بې کسه او بې وسه افغانانو داسي چپه مېچني تاوېږي، چې د دې خاوري په تاريخ کې يې ډېر لږ مثالونه تر سترگو سوي دي.

په داسي شرايطو او حالاتو کې خو ماته د تنظيمي ملېشو او فرعوني لښکرو د بې رحمانه وژنو او چنگېزي ړنگولو تر منځ هيڅ توپير، نه مالومېږي؟ مگر دواړه ډلې د افغانانو په وژنه او تباهي کې يو تر بل بتر نه دي؟
سربېره پر دې، ايا دواړي خواوي همدا اوس هم د شرمښانو په څېر زموږ د بې دفاع خلگو د حلالولو او کورورانولو دپاره، په يوه مورچل کې ناست نه دي؟ قضاوت تاسو حقپالو او باضميره لوستونکو ته پرېږدم.

په دې توگه گورو، چې امريکايي لښکرکوټونه هيڅکله ربړېدلي افغانان د بلاوو له منگولو څخه نه ژغوري. لکه څنگه چې پوه او سترگه ور ليکوال - ښاغلي موسوي په افغانستان کې د امريکايي چوڼيو د خطرو په اړه له « افغانستان آزاد - آزاد افغانستان» ويبپاڼي سره په خپله صوتي مرکه کې يادونه کړې ده، له څو چونگښو څخه د ژغورني په خاطر بايد هيڅکله د نهنگ يا تمساح خولې ته پناه يونسو. مگر موږ او تاسو ټولو د سر په سترگو و نه لېده، چې د تنظيمي جگړو په پای کې، همدغو کوچنيو او لويو چونگښو څنگه د څو لځو ، لغړو طالبانو له بيري

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواجه بهاء الدین،کولاب، مشهد، پېښور، دبۍ، تورکیې، اوروپایي هیوادو، کاناډا ، امریکا او استرالیا ته پېښې سپکې کړې. نن هم زموږ زړور او مړني خلگ له دغه راز پومبه یي زمریانو او پهلوانانو څخه هیڅ بېره نه کیي.

د ځونګښو، نهنګانو، سپیانو او چغالانو له بېلابېلو خطرو څخه د ژغورنې دپاره باید د بلا غبږ ته د پناه وړلو پر ځای خپل خلگ را ویښ کړو؛ د قوم، مذهب، ژبې، سیمې، سیاسي نظریو او داسې نورو پر بنسټ را منځ ته سوي واټنونه ایسته کو؛ او په یوه وجود او یوه اواز د دې واحد ملت او دې ګډ کور له بېلابېلو دوښمنانو سره د مبارزې په سنګر کې ودرېږو. ما ته د دې خبرې په ریښتیاوالي کې هیڅ شک نه ښکاري: تر څو کورنۍ او بهرنۍ یا لویې او کوچنۍ بلاوې له دې وطنه ورکې نسې په افغانستان کې د سولې، ارامۍ، خپلواکۍ، قانونیت، عدالت او ترقۍ هیله د اوبو پر مخ کرښې دي او بس.

د امریکایي ځوځیو نن او سبا

د امریکایي ځوځیو د تداوم ځیني پلویان ادعا کیي(کوي)، چې ګواکې امریکایي ځوځې اصلاً د نن خبره نه ده، بلکې دغه راز ځوځې په واقعیت کې تر ۲۰۱۴ع کال وروسته جوړېږي. دوی استدلال کیي، چې تر هغه مهاله به په هیواد کې سوله او امنیت هم په بشپړه توګه ټینګ سوی یي. دا ښاغلي ډاډه دي، چې هغه مهال به د امریکایي ځوځیو عسکر د افغانانو د کورو په تلاښۍ او نورو کورنیو امنیتي چارو کې هم برخه نه اخلي، بلکې یوازې به د هیواد د سیاسي پولو، ملي خپلواکۍ او سیاسي استقلال د دفاع چارې پر مخ بیایي.

زما خو په دې تعقل او منطق هیڅ سد نه رسیږي. که څوک استدلال کیي، چې امریکایي ځوځۍ به تر ۲۰۱۴ع کال وروسته، د بهرني تیري په وړاندې د افغانستان د دفاع مسوولیت په غاړه لري، زه یې په جواب کې وایم، چې دا بهرني تېري او بهرنۍ لاسوهني خو له کلونو کلونو راهیسې رواني دي؛ هر څوک یې د سر په سترګو ګوري. د هیواد په ګوټ ګوټ کې له کلونو د جنګ او وحشت اورونه بل دي؛ شپه او ورځ د افغانانو ویني بهیږي؛ ورانۍ او تباهۍ رواني دي. سړی نه پوهیږي، چې تېری او لاسوهنه، تور دئ که سپین؟! دا چې امریکایي او ایتلافي لښکرو له تېرو لسو کالو څخه، د دغه راز تېریو او لاسوهنو په شنډولو کې هیڅ مرسته نه ده کړې، هغه بیا کاملاً بېله خبر ده.

عجبه لا دا ده، چې امریکایي لښکرو خو د خپل یرغل له همغې اولې ورځې څخه غټې غټې ادعاوې کولې، چې د القاعدې، طالبانو او نورو تروریستانو د ورکولو دپاره افغانستان ته تللي دي.که دا خبره ریښتیا وای، نو ولې یې تر دې دمه د سولې او امنیت په راوستو کې ریښتیني، فعاله او رغنده برخه وانخیسته؟ تېر لس کلن ریکارډ خو له ورایه ښیي، چې یرغلګرو لښکرو، نه یوازې افغانستان ته سوله او امنیت، ولسواکي او قانونیت را نه وست، بلکې په ټوله سیمه کې یې د دوښمنیو او نفرتو لمبې بلې کړې؛ او دا دئ نن ټول ګورو، چې دا لمبې د هرې ورځې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تېرېدو سره لا پسي غزېږي او تونديږي.که سبا په هیواد کي سوله او امنیت ټینګ سي، بیا نو پردو عسکرو او پردو چونیو ته څه ضرورت دئ؟ !

ایا په اوسنیو شرایطو کي څوک د افغانستان دکورني او بهرني امنیت ترمنځ د بېلتون کرښه ایستلای سي؟ایا زموږ د هیوادکورنی او بهرنی امنیت د یوې سیکې د دوو مخو په شان، یو له بله تړلي نه دي؟
امریکایي او ایتلافي لښکرو که ریښتیا زموږ د ژغورني دپاره توره کولای، باید پرون او نن یې دا توره کړې وای، چي د جنګ او ناامنیو، زور زیاتیو او بې عدالتیو له کبله د مظلومو او بې پناه افغانانو کړېږي تر اسمانو رسېدلي دي.

ایا دا خبره تعقل او منطق لري، چي امریکایي او نور ایتلافي پوځونه اوس هیڅ مسوولیت نه لري؛ خو تر ۲۰۱۴ع کال وروسته بیا په بشپړه توګه تیار دي، د افغانستان د خاوري او خپلواکۍ د دفاع دپاره وینې کړي؟ په دې استدلال خو باور وکئ، چي د لومړني ښوونځي هلکان هم نه تېروزي. له بله پلوه، آیا دا په دووګوتو د لمر پټول نه دي، چي څوک ادعا وکړي، امریکایي چونۍ تر ۲۰۱۴ع کال وروسته جوړیږي؟ مګر دا خاوره له تېرو لسو کالو راهیسي د امریکایي او ایتلافي لښکرو د بې رحمانه تاړاکو میدان نه دئ؟ایا همدا اوس د امریکا څه د پاسه یو لک تر غاښو سمبال پوځ او په ملکي جامو کي د یو لک په شا وخوا کي نور وسله وال (د استخباراتي، امنیتي او اکمالاتي شرکتو غړي) د څه د پاسه پینځوسو زرو نورو ایتلافي قوتو تر څنګ، په دې جنګ ځپلي هیواد کي، چپه او راسته غوبلونه نه کیي؟ زه نه پوهېږم امریکایي چونۍ ښکرونه لري که لکۍ؟ !ایا د چونیو او لکونو پوځیانو، امنیتي شرکتو او عسکري مُخبرانو تر منځ، په مانا کي څه توپیر سته ؟ په دې توګه، امریکایي چونۍ هیڅکله د ۲۰۱۴ع کال خبري نه دي. داسي چونۍ له تېرو لسو کالو راهیسي جوړي سوي دي.

که دیوې شېبې دپاره دا ومنو، چي امریکایي چونۍ به تر ۲۰۱۴ع کال وروسته جوړیږي، بیا نو اساسي پوښتنه دا ده، چي دغو ټولو نابللو مېلمنو په تېرو لسوکالوکي دکورني او بهرني تېري په وړاندي زموږ د خلګو او هیواد د ساتني دپاره څه توره وکړه، چي تر ۲۰۱۴ع وروسته به نوره وکي؟

ایا دا خبره د منلو وړ ده، چي امریکایي پوځونه اوس د خپلسرو ایله جاریانو په څېر عمل کیي، خو تر ۲۰۱۴ع کال وروسته به یې صلاحیتونه او مکلفیتونه د یوه حقوقي او قانوني نظام په چوکاټ کي تنظیم سي؟
که داسي یي، نو بیا خو پوښتنه دا ده،چي په تېرو لسو کالو کي یې ولې د یوه منظم حقوقي نظام په جوړولو سره د خپلسریو او سرغړونو مخه نه نیول کېدی؟له بلي خوا څوک د اتضمین ورکولای سي، چي دا فرعوني ځواکونه به تر ۲۰۱۴ع کال وروسته هم، وضع سوو قواعدو او مقراراتو ته غاړه ایږدي؟ مګر د جاپان دولت له خپل ټول لوړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

نامه، صنعت او پرمختګ سره سره دا توره کړې ده، چې د خپل هیواد په اوکیناوا ټاپوګانو کې د امریکايي پوځي منسوبانو د زرګونو فقرو جرمو او جنایتو، مخنیوی وکړي؟!

زموږ د رنو لوستونکو ته څرګنده ده، چې اوس هم کرزی د ایتلافي قواوو په عملیاتو کې د ملکي افغانانو د بې رحمانه وژنو له کبله یو و نیم اعلامیې او احتجاجیې خپروي؛ تر ۲۰۱۴ع کال وروسته به هم دا کار دوام و مومي؛ خو د دغه ډول تشو او پوچو اعلامیو په خپرولو سره به زموږ مظلومو خلګو ته څه ګټه ورسیږي؟! ایا هغه مهال به کرزی یا بل مزدور حُکمران د خپلسرو پردو لښکرو د لاس پښچلو یا غوږ تاوولو جرأت ولري؟! فکر نه کوم. که جاپاني منتخب واکمنان دا جرأت نه لري، بېچاره کرزی یا د هغه پر ځای ناستی بل مزدور به څنګه دا جرأت ولري؟ نتیجه دا ده، چې پردي عسکر به نن هم د فرعونانو غوندي زموږ په ژوند او هستۍ لوبې کیږي؛ او تر ۲۰۱۴ع کال وروسته به هم همدا غوبل روان يي.

تشي احتجاجي خبرتیاوي یوازي د واک اوږدولو د پاره د مزدورو واکمنانو چل ول او سیاسي تاکتیک دئ. بشپړ باور لرم، چې د افغان اولس د پارېدلو احساساتو د تسکین د پاره دغه راز بې مانا اعلامیې او احتجاجیې، ډرامې او ناټکونه ګرده د بهرنیو بادارانو په مستقیمه لارښوونه او مشوره کیږي. ماته خو هغه اعتراض او احتجاج له تشو خبرواو بړاس ایستلو پرته بل څه نه ایسي، چې له غوڅ او پرېکنده عمل سره ملګری نه يي. نن تش په نامه زرګري اعتراض او احتجاج؛ سبا بیرته پر یوه سترخان ټوکې او خنداوي، څه مانا لرلای سي؟! حقیقت هر چاته روښانه دئ. اسیر، بې واکه، مزدور او ګوډاګي واکمنان کله د خپلو بادارانو په وړاندي د غوڅ او پرېکنده عمل زړورتیا لري.

خیر، د افغانستان او سیمې سیاسي شنونکي له لومړۍ ورځي څخه په دې باور دي، چې امریکايي عسکر افغانستان ته د سولې او امنیت، ډیموکراسۍ، بشري حقوقو او قانونیت په مقصد نه دي تللي؛ او تر دې وروسته به هم زموږ د جنګ ځپلي خاوري د ساتني او خوندیتوب هیڅ غم ونخوري. د دوی هدف د یرغل له همغه لومړۍ ورځي څخه ترننه، خپلي استعماري ګټې دي اوبس.

دامریکايي چوڼیو د دایمي حضور له ښاغلو پلویانو څخه زما بله مهمه پوښتنه دا ده، چې که د پردو لښکرو همېشنی حضور د وطن او خلګو په ګټه کار يي، نو ولې مو د څه د پاسه دوو میلیونو شهیدانو، معیوبینو او معلولینو په ورکولو سره، د شورویانو سور پوځ له ملکه وشړئ؟ ولې مو روسانو ته د دایمي لښکرکوټو د جوړولو اجازه ور نکړه، چې له یوې خوا مو لاس په لستوني همسایګان وه؛ او له بلې خوا یې په تاریخ کې هم له افغانانو سره د پرنګیانو په اندازه، وحشیانه ظلمونه نه وه کړي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

که د بهرنییو پوځو حضور او لښکرکوټونه معقول او ګټور کار وای، نو زموږ پلرو او نیکو ولې د وینو په تویولو او د سرونو په ښندلو سره هیڅ پردي پوځ ته د پښې ایښوولو ځای نه ورکاوه؟ موږ ولې د میرویس نیکه، شاه محمود ، شاه اشرف، احمد شاه بابا ، وزیر اکبر خان، عبدالله خان اڅکزي، امین الله خان لوګري، میربچه خان کوهدامني، میرمسجدي خان، محمد جان خان وردګ، ملا مشک عالم اندړ، ایوب خان، سپیني ادې، ملالۍ، غازي امان الله خان او سلګونو نورو ملي اتلانو په حماسو او کارنامو ویاړو؟!

جواب کاملاً روښانه دئ. هغوی دا خاوره د خپلو سرونو او وینو په بیه د پردو له کرغېړنو قدموڅخه پاکه کړې؛ او موږ ته یې د یوه ارزښتناک میراث په توګه پریښې ده. ښایي د پردو ځیره خواره بالاخره په دې اعتراف هم و نه شرمیږي، چې زموږ پلرونه او نیکونه تېروتلي وه؛ ناحقه یې له پرنګیانو او نورو یرغلګرو سره ډغري وهلي دي؛ باید پریښې یې وای، چې انګرېزانو یا نورو پردو دې ملک ته « ترقي» او« پرمختګ » راوستی وای. زه وایم کور ښادو ، که مو د ترقۍ او پرمختګ په هیله پرنګیانو یا نورو یرغلګرو فاتحانو ته د دې تاریخي خاوري واګي سپارلي وای، بیا به نو د افغانستان نوم هم نه وای پاته. د امریکا متحده ایالات ، استرالیا او کاناډا یې تر ټولو غوره او ژوندي مثالونه دي. تاسي وګورئ، چې په متحدو ایالاتو کې د د غه خاوري د بومي اوسېدونکو یا امریکایي هندیانو (American Indians, Red Indians, Indians) او په استرالیا او کاناډا کي د دغو هیوادو د ځایي اوسېدونکو (Aboriginals) د هویت او بقاء خبره اوس کوم ځای ته رسېدلې ده؟! ټول جهان ګوري، چې د همدې« متمدنو» او « پرمختللو» مهاجمانو له شامته اوس د دغو او داسي نورو هیوادو د اصلي او بومي اوسېدونکو نسلونه، ژبه او کولتور د ورکېدو په حال کې دي.

د مرکزي آسیا د اولسو په دردوونکي فرهنګي او اجتماعي حالت هم موږ و تاسي ګرده ښه خبر یو. مګر تاجیکو ، اوزبکو ، تورکمنو ، قرغیزو ، قزاقانو ، آذریانو او په دې سیمه کې نورو مېشتو قومو د روسي استعمار د څو اویا کلني واکمنۍ له شامته، خپلي ژبې، ادبیات، فرهنګ او تاریخي ویاړونه، نه وه له لاسه ور کړي؟ نوري خبري به پرېږدو ، په تاجیکستان، اوزبکستان او آذربایجان کې د « رحمانوف»، «کریموف»، « علی یف» او داسي نور تخلصونه د څه واقعیتو ښکارندوی وه؟ ایا په دې پراخه حوزه او د هغه هیواد په نوروسیمو کې د ځایي اولسو د ژبو ، ادبیاتو او فرهنګي ارزښتو له منځه وړل، ټول د هغه استعماري تاړاک زېږنده نه وه، چې په دغو سیمو کې د روسي عسکرو د لښکرکوټو او چوڼییو د ځای پر ځای کولو له لاري عملي سو؟ سربېره پر دې، داسي ډېر مثالونه په ګوته کېدای سي، چې د پردو پوځي تأسیساتو ، د بومي خلګو د ژبنییو ، کولتوري، فکري او تاریخي ارزښتو په ورکولو او بې رنګه کولو کې ډېره لو(لویه) ونډه اخیستې ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ په خپل لرغوني هیواد کې په پخوانو زمانو کې د هخامنشي او یوناني دورو آثار او وروسته بیا د بودایانو، عربانو، چنګېزیانو، ګورګانیانو، صفویانو، پرنګیانو، روسانو او امریکایانو پراخې سیاسي، اجتماعي، فرهنګي، مذهبي او هونري اغېزې ګرده د دغو تاریخي واقعیتو روښانه مصداق دئ. د کوربه هیواد خلګو ته د پردو عسکرو د همېشنۍ استوګنې ورانونکی رول، د دغو مسألو په یادوني سره نه بشپړیږي. له دې امله، د استعماري چوڼیو نور ورانوونکي اړخونه د دې کتابګوټي په راتلوونکو بحثوکې سپړو.

لکه څنګه چې ګورو، د وطن پلورنې او انقیاد غوښتنې مدافعان غواړي د افغانستان تاریخ له سره ولیکي؛ خو دا پلا نه په مړانه او اتلوالۍ، بلکې په سپیتانه او بې ننګۍ. زموږ خپل رزمي او حماسي ادبیات، دودونه او ویاړونه خو یوې خواته پرېږدئ، تاسې د شرق د نامتو فلسفي او عرفاني شاعر - علامه اقبال لاهوري (۱۸۷۷- ۱۹۳۸ع) پارسي شاعري وګورئ، چې زموږ د توریالي ملت او ملي اتلانو په ویاړ یې څه نه دي لیکلي:

آسیا یک پیکر آب و گِل است
ملت افغان در آن پیکر دل است
از فساد او فساد آسیا
در گشاد او گشاد آسیا

(لاهوری، کلیات: آنسوی افلاک ۱۷۷- ۱۷۸). وروستی بیت د ځینو افغان لیکوالو په آثارو کې په نسبتاً بېله بڼه راغلئ دئ.

که زموږ غښتلو او توریالیيو ورونو، پلرونو او نیکونو هر یرغلګر ته لاسونه پورته کولای، بیا به «افغان ملت» هم هیڅکله د «آسیا د زړه» په توګه نه یادېده. همدغه راز، که د سید جمال الدین افغاني استعماري ضد مبارزو د هند، منځني ختیځ، ایران او تورکیې بیده ولسونه نه وای را ویښ کړي، علامه اقبال به هیڅکله هغه د «امام» په لوړ او ستر لقب نه نازاوه:

رفتیم و دیدیم دو مرد اندر قیام
مقتدی تاتار و افغانی امام
(شاد روان ۲۴۷).

د درنو لوستونکو به ښه یاد یې، چې د روسانو لاس پر نامه نوکر - ببرک کارمل او ځینو نورو روس پلوه نوکرانو به تل دا ادعا کوله: که د شوراګانو ستر هیواد نه وای، امپریالستي ښامار به افغانستان د مځکې له کُرې څخه نابود کړی وای؛ خو واقعیت داسې نه ؤ. موږ او تاسو ټولو ولیده، چې سره پوځونه په فضیحت او شرمندګۍ سره ووته؛ د ببرک کارمل په وینا د شوراګانو لوی هیواد ټوټه ټوټه سو؛ د شوروي استعمار په ځنځیرو تړلئ، تش په نامه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سو سياليستي بلاک هم د سترګو په رپ کي را ونړېد ؛ مګر د زمرو او ننګيالو تاريخي هيواد - ګران افغانستان د جګو او پياوړو غرو په څېر همغسي سرلوړی ولاړ دئ؛ نه چا د مځکي له کُرېِ نابود کړ؛ او نه يې چا د خپلواکۍ ، ملي غرور او افغانيت روحيه مړه کړه.

نن د امريکا او نورو يرغلګرو پوځو مزدوران هم کټ مټ د روسي مزدورانو همغه پوچه خبره تکراروي: «که امريکايي پوځونه نه يي، پاکستانيان او ايرانيان به دا ملک په دوو ورځو کي تر ستوني تېرکړي...»
اما ريښتيا خبره دا ده، چي که امريکايي او ايتلافي پوځونه نه وه، انشاء الله سرلوړی افغانستان به د هيواد پالو افغانانو د يووالي او نارينتوب په برکت، بيا هم د پخوا په شان پر خپل ځای ولاړ يي.هغه څه چي د امريکايانو په ستنېدو سره به هرومرو له منځه ځي، د جنايتکارو ، خاينانو او غلو اوسنی مزدور نظام دئ او بس.

امريکايي چوڼۍ او د سيمي د اټومي ځواکو زياتېدونکی خطر

په افغانستان کي د امريکايي چوڼيو د تداوم ځيني پلويان استدلال کيي، چي زموږ يو ګاونډی (پاکستان) له کلونو راهيسي اټومي وسلې لري؛ بل (ايران) هم د اټومي وسلو د تر لاسه کولو په درشل کي دئ؛ او شاوخوا ته نور پراته هيوادونه لکه هند ، چين او روسيه هم له پخوا څخه د سيمي لوی اټومي قدرتونه ګڼل کيږي. د دوی د استدلال له مخي، په داسي شرايطو او حالاتو کي، افغانانو ته هم ښايي، چي د دغو اټومي طاقتو د احتمالي خطرو په وړاندي، د خپل هيواد د ساتني او دفاع دپاره، ځان د نړۍ په يوه بل لوی اټومي ځواک يانې متحدو ايالاتو پوري وتړي، چي دلته د خپلو همېشنييو چوڼيو په مرسته د اړتيا پر مهال هرتېري کوونکي هيواد ته، غاښ ماتوونکی جواب ورکي...

دا نظر نه يوازي له دې سَوَبه د منلو وړ نه دئ، چي ريښتيني او باغروره افغانان هيڅکله د خپلو ملي نواميسو او خاوري د دفاع دپاره د پردو عسکرو پر توپک او برچې تکيه نه کيي، بلکي له دې اړخه هم ډېر کمزوری او سرسري دئ، چي په افغانستان کي د اټومي ځواک ځای پر ځای کېدل، هيڅکله د سيمي د سياسي او امنيتي حالاتو له ثبات او ټيکاو سره مرسته نسي کولای. د ۲۰۰۱ ع کال د سيپتمبر پر يوولسمه د امريکا د نړۍ والي سوداګرۍ پر مرکز او دفاع وزارت (پينتاګان) تروريستي بريدو په ډاګه وښوول، چي د اټومي وسلو لرل د يوه هيواد د مځکنۍ بشپړتيا ، سياسي خپلواکۍ، ملي واکمنۍ او عامه نظم د خوندي ساتلو ، يوازنی ضامن نه دئ.

دا خبره سمه ده، چي هند او پاکستان دواړه اټومي وسلې لري؛ او ترګرده يې لا زياتولو او عصري کولو ته ملاوي تړلي دي، خو سره له هغه هم ګورو ، چي هيڅکله له جنګو ، نښتو او تروريستي بريدو څخه مصوون او خوندي نه دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

. په ۱۹۹۹ع کال د کشمیري جنګیالو او پاکستاني پوځ له خوا د کارګل د لوړو څوکو نیول، په ۲۰۰۲ع کال کې د هند په مرکز - ډيلي کې د هغه هیواد پر پارلمان او په ۲۰۰۸ع کال د هند د ممبیي ښار پر اتو مهمو تجارتي او سیلاني مرکزو د بهرنیيو تروریستانو وسله وال برید ، ټول د دې خبرې ښکاره او انکار نه کېدونکې ثبوتونه دي. او س نو پوښتنه دا ده، چې په دې او دې ته ورته نورو بریدو کې، د هند د بېوزلو وګړو د ژوند په بیه برابرو سوو اټومي وسلو ، هندي پوځ ته څه ګټه ورسوله؟ دلته بې ګټې نه ده، چې موضوع له یوه بله اړخه هم څه نا څه وڅېړو . موږ ټول پوهېږو ، چې هند ، چین او پاکستان درې سره اټومي قدرتونه دي. د دوی په نیژدې یا نسبتاً لیرې ګاونډیتوب کې د بوتان، نیپال او بنګلدېش کوچني هیوادونه پراته دي؛ خو دا خوار او نېستمن هیوادونه هیڅکله د شاوخوا همسایه ګانو د اټومي وسلو ښېره نه لري. همدغه راز، زموږ شمالي ګاونډیان (تاجیکستان، قرغیزستان، اوزبکستان او ترکمنستان) هم ګرده د سیمې د اټومي ځواکو لکه چین، قزاقستان، روسیې او ایران په منځ کې پراته دي، سره له هغه هم هیڅکله له بهرني تیري څخه ښېره او اندېښنه نه لري. تر دې هیوادو ، چې تېر سو کیوبا د کاملاً بېل سیاسي او اقتصادي نظام په لرلو سره د نړۍ له اوسني ستر اټومي طاقت (امریکا) څخه تر اتیا - نیوي کیلومترو زیات واټن نه لري، ایا د خپل امنیت او دفاع دپاره باید د پاکستان، هند او ایران په شان د اټومي وسلو په جوړولو پیل وکړي؛ یا د نړۍ کوم بل اټومي ځواک، د مثال په توګه روسیې یا چین ته بلنه ورکي، چې د امریکا د متحدو ایالاتو له احتمالي خطرو څخه یې وساتي؟ دا خو د عقل او منطق لار نه ده. مګر له دې ترخې تجربې څخه څوک انکار کولای سي، چې په ۱۹۷۱ع کال، د خنزیرانو په خلیج کې د امریکا او شوروي اټومي کړکېچ، پر خوار ځواکي کیوبا سربېره، د ټولې سیمې امنیت او ثبات د اټومي ناتار له بالقوه خطر سره نه ؤ مخامخ کړئ؟

د دې استدلال له مخې، اټومي وسلې د امنیت ضامن نه، بلکې د خپلو او نورو ګاونډیو ولسو د تباهۍ وسلې دي. له دې امله یې باید ، هیڅکله و لرلو یا تر لاسه کولو ته، زړه ښه نه کړو. زموږ ګاونډیان هم باید د دې وحشتناکو انساني ضد وسلو له جوړولو او سیالیو څخه په ټینګه لاس واخلي؛ ځکه چې د عمومي وژنې دا وحشتناکې وسلې، پر دوی سربېره همسایه هیوادو ته هم ستر زیانونه اړولای سي. د شرم وړ خبره ده، چې د هند او پاکستان خلګ په ډوډۍ نه دي ماړه ؛ کور، کالي، دوا او تعلیم نه لري؛ خو دولتونه یې په سر ټمبګۍ سره د اټومي وسلو جوړولو او لا عصري کولو ته جوړېدلي دي.

د دې خبرو د یادوني مقصد دا دئ، چې د ګاونډیانو او سیمه ییزو دولتو د اټومي وسلو له اړخه افغانانو ته د اندېښنې او بیرې پیدا کول، هیڅ عملي او واقعي اساس نه لري؛ ځکه ګاونډیان یا نور سیمه ییز دولتونه هیڅکله له توپ، ټانک او الوتکو سره زموږ پر هیواد تېری نه کیي. اټومي وسلې خو ان د دولتو په اوږدو اعلام سوو جنګو کې هم په اسانۍ سره نه کارېږي. خدای مکړه ،که دا خیالي او توهمي خطر په ریشتیا سره پېښ هم سي، د امریکايي پوځیانو د متو په زور یې شنډول، تردې هم پوچه او بې مانا خبره ده. موږ باید په دې واقعیت ځانونه پوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړو، چې د متحاربینو تر منځ د اټومي وسلو استعمال، ګټونکي او بايلونکي نه لري. په دغه راز جګړو کې ګرده بايلونکي دي. اټومي وسلې د ډله ییزي وژني د نورو وسلو په شان، د بشري تمدن پر تندي تور داغ دئ. باید ټوله نړۍ د دغه راز وحشتناکو وسلو له جوړولو او کارولو څخه ډډه وکي.

په دې کې هیڅ شک او شبهه نسته، چې د سیمي زیاتره هیوادونه، په تېره بیا پاکستان او ایران زموږ په کورنیو چاروکي بربنډې لاس وهني کيي؛ خو په خواشینۍ سره، چې هر څه له همغه پیل څخه تر اوسه د افغانانو په مرسته کیږي. که زموږ ورونه او عزیزان له پاکستاني او ایراني مداخله ګرو سره لاسونه یو نه کړي، د پاکستان او ایران پوځیان په زرکاله دا جرأت نسي کولای، چې زموږ سرلوړي او خپلواکي خاوري ته په بده سترګه وګوري. دا ناروا او ظالمانه لاسوهني، بریدونو او یرغلونه، لکه څنګه چې مخکي هم اشاره وسوه، د پروکسي وار یا هغه جګړې په بڼه کیږي، چې بلوونکي يې له جګړې څخه لیري د خیر پر غونډۍ ناست دي. نور هیوادونه ها خواته پرېږدئ، یوازي هندوستان او پاکستان په پام کي ونیسئ. دې دوو ګاونډیو هیوادو د خپل څلور شپېته کلن تاریخ په اوږدو کي څلور واره یاني په ۱۹۴۷ع ، ۱۹۶۵ع، ۱۹۷۱ع او ۱۹۹۹ع کلو کي، خونړۍ جګړې کړي دي؛ او دا دئ ګورو، چې دا دوه همسایه هیوادونه له تقریباً لسو کالو راهیسې، زموږ په ښوزلي او جنګ ځپلي هیواد کي خپلي پخوانۍ دوښمنۍ او تربګنۍ پر مخ بیايي؛ او د دې ظالمـــانه پردي یا نیابتــي جنګ (proxy war) د پاره، میلیارډونه ډالر خرڅيي. د نور تفصیل د پاره دا ویبپاڼي وګورئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_wars_and_conflicts
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1965
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1971
http://en.wikipedia.org/wiki/Kargil_War

د پاکستان سیاسي او عسکري واکمنان له هندوستان څخه د خپلو پخوانیو ماتو د کسات اخیستلو او له هندي خاوري څخه د کشمیر د بېلولو په مقصد، په افغانستان کې د یوه مزدور یا لږ تر لږه دوست او خواخوږي دولت د واکمنۍ له لاري د ستراتیژیک عُمق په لټه کي دي. هندي واکمنان، په خپل روَڼ سره په افغانستان، بلوچستان او کراچي کي پاکستاني دولت ته د بېلابېلو ستونزو او کړکېچو په پیدا کولو سره هڅه او کوښښ کيي، چې په هندي کشمیر کي د پاکستاني پوځ او کشمیري جنګیالو د بېلتون غوښتني او تروریستي عملو مخه ونیسي. البته، په افغانستان او مرکزي اسیا کي د ارزانه اومو موادو موندنه؛ او خپلو صنعتي توکو ته د بازار پیدا کول، د هند او پاکستان د سیاسي - نظامي سیالیو یو بل مهم اړخ دئ.

خاوره زموږ، وینه زموږ او بربادي زموږ ؛خوګټې او هدفونه د دوی ! دې ته نو زموږ د عوامو په ژبه وايي: رذالت، منافقت او شیطانت. موږ او تاسي ګرده ګورو، چې هر بهرنی هیواد د خپلو سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګټو د تحقق د پاره زموږ په خاوره کي، په ځونه سپین سترګۍ او سرټمبګۍ، څه نامشروع او خاینانه کارونه نه کیږي؛ خو بالعکس په افغانستان کي د پردو لښکرو او تحمیل سوی حکومت بېلابېل پلویان، د خپلي خاوري او ملي نوامیسو د ساتني مشروع او ویاړلي رسالت ته، په څه ډول وارخطا او اندېښمن دي. مګر زموږ پلرونه او نیکونه په تشو لاسو له پرنګیانو او نورو یرغلګرو سره نه جنګېده؟ فرق او توپیر یوازي په دې کي دئ، چي زموږ سرلوړو او سربښندونکو پلرو او نیکو ته د وطن، خپلواکۍ او افغانیت په لار کي سر، مال، ناموس او اولاد ټول هیڅ وه؛ خو اوسنیيو واکمنانو ته د هغو پر خلاف وطن، خپلواکي او افغانیت ټول هیڅ دي.

اوس نو مهمه پوښتنه دا ده، کله چي د پردو لاسوهني او بریدونه د پردي جنګ یا پروکسي وار مکرجنه او مرموزه بڼه لري، بیا نو امریکایي چوپړ له خپلو اټومي وسلو او پرمختللو جنګي وسایلو سره، زموږ څه درد دوا کولای سي؟ له بله پلوه، زموږ ویاړلئ ملي تاریخ په ډاګه ښیي، چي د افغانانو مړانه او غښتلوالی د اټومي وسلو یا نورو پرمختللو وسلو په تر لاسه کولو کي نه، بلکي د هغو په یووالي، سربښندنه او خپلواکۍ غوښتنه کي نغښتی دئ.

جنګي تجهیزات، وسایل، ښوونه او روزنه، اکمالات او داسي نوري اړتیاوي ګرده پر خپل ځای د اهمیت وړ خبري دي؛ خو بې پیاوړي ارادې، یووالي، خپلواکۍ غوښتونکو ولولو او مړاني د نړۍ هیڅ ډول جنګي، تخنیکي او لوژیستیکي وسایل ځوک له ماتي نسي ژغورلای. ایا له بې ساري پوځي او اقتصادي برلاسي سره سره، د برتانوي او روسي امپراتوریيو شرمناکي ماتي، د دې ځلانده حقیقت ښکارندوی نه دي؟

تاریخ شاهد دئ، چي د افغانانو جنګي تجهیزات او لوژستیکي سامان آلات نه له پرنګي لښکرو او نه هم له سره پوځ سره د مبارزې پر مهال د هیڅ راز پرتلې وړ وه. زموږ د تاریخ په نورو ملي معرکو او حماسو کي هم د جنګي تجهیزاتو او مهماتو همدا حال ؤ. له امریکایانو او نورو ایتلافي لښکرو سره روانه جګړه هم کټ مټ همدا بڼه لري. واقعیت دا دئ، چي افغانانو تل د ملي غرور، ناموس پالني ، خپلواکۍ غوښتني، اسلام دوستۍ او نورو مېړنیيو دودو پر بنسټ، له ټولو استعمارګرانو ځخه میدان ګټلئ دئ.

زه د پاکستان او ایران د اټومي وسلو له بابته وارخطا او اندېښمنو هیوادوالو ته دا پوښتنه وړاندي کوم: ایا کوچني یا لوی بت ته سجده کول، دواړه د بت پالني مانا نه لري؟ ایا دا خبره عقل او منطق مني، چي د پاکستان او ایران له بیري، د امریکایانو د مریيتوب طوق په غاړه کي واچوو؛ او د خپلي سرلوړي خاوري واک ور ورسپارو؟ هو ! دا خبره مي اروېدلې ده؛ او تر ډېره ځایه معقوله هم ایسي، چي که سړی د دوو بلاوو تر منځ راګیر سي، باید هغې بلا خوا ته ځان ور نیژدې کړي، چي کمزورې او لږ خطرناکه یې. زما له نظره خو د پاکستانۍ، هندۍ، ایرانۍ، عربۍ، چینۍ، روسۍ، امریکایي او نورو بلاوو تر منځ یوازي په رنګ او جوله کي توپیر دئ، نه په خوی او عادت

(c) ketabton.com: The Digital Library

کي؛ مګر دې ټولو بلاوو په تېرو دېرشو کالو کي د خپلو حيواني او رذيلانه نخشو د پوره کولو دپاره، زموږ بېوزلې جونګړې ته اوړ وانچاوه؟ ايا له دې ټولو بلاوو څخه يوې زموږ پر بې ګونا وينو او سرونو صرفه وکړه؟

له څو وطن پلورونکو او بې وجدانه مزدورانو پرته، چي تور ته سپين او سپين ته تور وايي، نور درست افغانان په دې حقيقت پوهېږي، چي غوا توره او شيدې يې سپيني دي. زموږ خلګ وايي: « نه کل ماند، نه کدو، خاک بر سر هر دو» زه وايم: خدای دې د ټولو بلاوو مخ ورک کي؛ که توره يې يا سپينه، که سره يې يا زرينه. له بلا څخه د نېکۍ او ژغورني تمه، اصلاً د عقل او منطق کار نه دئ؛ ځکه موږ ټولو په خپل غملړلي کور(افغانستان)کي د دې بلاوو سل ډوله ديدنۍ او مصيبتونه د سر په سترګو وليده. البته، دا خبره د يادولو وړده، چي هر څونه يوه بلا قوي او غښتلې وي، په هغه اندازه د هغې له منګولو څخه ژغورنه سخته او ګرانه ده. دا ساده او روښانه حقيقت، دلايلو او مشاجرو ته هيڅ اړتيا نه لري.

لکه څنګه چي مخکي هم اشاره وسوه، ګاونډيانو او د سيمي ځينو مغرضو دولتو له اوږدو کلو، په تېره بيا تېرو دو دېرشو کلو راهيسې زموږ په کورنيو چارو کي، خونړۍ لاسوهني کړي دي؛ که يې؛ او که يې لاس بر سو په راتلونکي کي به يې هم هيڅکله دريغ ونکړي؛ خو موږ په خپله هم هغوی ته د دغه راز لاسوهنو د لارو چارو په برابرولو کي له ملامتۍ او پړتيا څخه اوږې نسو سپکولای؛ مثلاً که ببرکيانو د سره پوځ له راتګ سره مرسته نه وای کړې، پاکستان، ايران، هند، چين، عربو، امريکا او لوېديځو هيوادو ته د دونه خونړيو او بې شرمانه لاسوهنو لار څنګه هوارېده؟ دغه راز که طالبانو، القاعدې او نورو افراطي ډلو ټپلو ته په داسي ورين تندي غېږ نه واي پرانيستی، نو امريکايي کاوبايانو به څنګه د شمالي اتحاد د تورمخو مزدورانو او نوکر صفته کرزي په کومک زموږ د پلرو او نيکو پر سرلوړي خاوره، وحشيانه يرغل کولای؟ دا پلمه او بهانه خو له ورايه طالبانو په لاس ورکړه. دا دئ خرڅ سوی کرزی، جنګي جنايتکاران او د ايتلافي قواوو تر وزرو لاندي ناست ډول ډول مزدوران اوس د امريکايي چوڼيو په «رسمي کولو» او « قانوني کولو» سره، د بېلابېلو لاسوهنو يوې بلې خطرناکي ماجرا غوښتني ته لمن وهي.

دا خبره هيڅ وضاحت ته اړتيا نه لري، چي د امريکا د دايمي لښکرکوټو په تداوم سره به هر مغرض ګاونډی او سيمه ييز ځواک د بېري او ګواښ احساس وکي؛ او دا حقيقت هم بې دليله څرګند دئ، چي انسان، حيوان او حتا نبات د بيري او اضطرار په حال کي، خطرناکو عکس العملو ته لاس اچيي. نتيجه به داسي، چي پروني او ننني لاسوهونکي دولتونه به په خپل ټول توان سره زموږ په هيواد کي د جګړې، وينو تويولو او ورانۍ بهير ته ملاوي وتړي؛ جنګ، وحشت او تباهي به زور واخلي. طبيعي خبره ده، چي د دې خونړيو جنګو او وحشتناکو ورانيو زياتره خطرونه او ډول ډول سياسي، فرهنګي، اجتماعي او قتصادي ستونزي به هم تر هر چا مخکي زموږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلواکۍ غوښتونکو او هیواد پالو افغانانو ، په تېره بیا د ډیورنډ د کرغېړني کرښې په دواړو خواوو کې مېشتو مظلومو او کړېدلو پښتنو ، ته متوجه یي. له همدې اسیته باید په خپل ټول واک او ځواک سره پرېنږدو ، چې دا وران ټاټوبی او بې ګونا خلګ د جګړې او تباهۍ د جنایتکارو سوداګرانو په دې ظالمانه اوروکې نور هم لولپه سي.

زموږ په ملي تاریخ کې د خاوري او ناموس ساتني ویاړلې دودونه

مخکې یادونه وسوه، چې د ځینو امریکا پلوه افغان لیکوالو او شننونکو دا اندېښنه هم له بېرې خپرولو پرته بل څه نه ده، چې وایي که ایتلافي قوتونه، په تېره بیا امریکایي پوځونه ولاړ سي، په اټومي وسلو سمبال پاکستاني پوځیان او ایراني اخوندان به زموږ تاریخي ټاټوبی د اژدهاوو غوندي په یوه اینده د تر ستوني تېر کړي.

زما په نظر خو دا ښاغلي له خپل ملي تاریخ څخه تر ډېره حده بې خبره دي. دوی ته د خپلو ملي ویاړونو د وریادولو د پاره مجبور یو، د هیواد ځینو تاریخي پېښبو او حالاتو ته یوه ځغلنده کتنه وکړو. البته، ډېرو پخوانو زمانو ته نه ورګرځو؛ ځکه په دې لنډه لیکنه کې یې د تشریح او بیان فرصت نسته. یوازې څه د پاسه درې سوه کاله مخکې زمانه دریادوو- هغه وخت چې زموږ او ستاسې ګډ کور (افغانستان) په جنوب او ختیځ کې د ګورګاني مغولو، په لوېدیځ کې د صفوي استعمارګرانو او په شمال کې د شیباني یرغلګرو په منګولو کې ښکېل ؤ؛ او هر استعمارګر ځواک په خپل ټول توان او طاقت سره هلې ځلې کولې، چې زموږ د پلرو او نیکودا سپېڅلې خاوره تل ترخپل استعماري واک لاندې وساتي- مګر زموږ سرلوړو او مېړنیبو نیکونو سره له دې سختو او ناوړو شرایطو هم هیڅکله د خپلواکۍ او استقلال لار پرېنښوده. د سرښندنو او قربانیبو په ورکولو سره یې بالاخره وکړای سوه، چې د زړور، هوډمن او مُدبر ملي مشر- حاجي میرویس خان هوتک (۱۱۱۹-۱۱۲۷ هـ ق) په مشرۍ د خپلواکۍ جنډه ورپوي.

په نونسمه پېړۍ کې هم زموږ تاریخي مېنه د خپل وخت دوو لویو او مقتدرو امپراتوریبو په منځ کې را ښکېل وه. په جنوب او ختیځ کې پرنګیانو او په شمال کې تزاري روسانو د دې خپلواکې خاورې د لاندې کولو او مستعمره کولو خطرناک پلانونه جوړول. د دې دوو لویو قدرتو په سیاسي او ستراتیژیکو سیالیبوکې ریشتیا هم د هیواد ساتنه او دفاع څه ساده او اسان کار نه ؤ؛ دا پلا بیا هم زموږ خپلواکۍ مینو پلرو او نیکو له خپلو سرو او هست و نېست سره لوبې وکړې؛ خو د دوو لویو بلاوو په منځ کې یې، خپل تاریخي موجودیت او هویت خوندي وساته.

په «جګدلک» کې د پرنګي لښکرو نابودي او په «میوند» او «وانه» کې یې شرمناکې ماتې، ګرده د پلرنۍ خاورې او ملي نوامیسو د ساتني اوله استعماري جغ څه د نړۍ د مظلومو اولسو د ژغورني په مقصد زموږ د زړورو او ننګیالیبو اولسو د سرښندنو ویاړلې داستانونه ګڼل کیږي. هو ! درې پلا د نړۍ د هغه ستر استعماري ځواک پزه په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاور لړل تر معجزې کمه خبره نه وه، چې په قلمروکې يې لمر نه ډوبېدی. دا معجزه ببله شکه د غښتلي او پاخه ايمان او له وطن او خپلواکۍ سره د بې ساري مينې په برکت زموږ د مړنو خلګو په برخه سوه (البته، د استعماري تړونو لاسليک او په نتيجه کي يې د وياړلي افغانستان له وجود څخه د ځينو سوهيلي او ختيځو سيمو جلا کېده، په واقعيت کي د هيواد د مزدورو واکمنانو له ملي خيانت او اطاعت غوښتني سره تړاو لري؛ او په هيڅ ډول د هيواد او خپلواکۍ په دفاع کي د دې سرتېرو او توريالو خلګو د غفلت او تمبلۍ په مانا نه دي).

تر دې تاريخي مثالو چي را تېر سو د رواني غميزې په پيل کي له روسي يرغلګرو سره زموږ د غيرتمنو، سرلوړو او نه تسليمېدونکو ورونو د نه هېرېدونکو حماسو او قهرمانيبو کيسې هم تر اوسه د ګردو افغانانو ښه په ياد دي. موږ ټولو په خپلو سترګو و لېده، چې همدغو ورږو تږو، لڅو لغړو افغانانو په تشو لاسو د نړۍ تر ټولو ستر اټومي ځواک - هغه بېرونکي دولت چي د نامه په اروېدو سره به يې د امريکا په ګډون د ټولو لوېديځو هيوادو د سياسي او پوځي مشرانو پښې لړزېدې - د تجزيې تر پولي ورساوه.

ځيني متعصب او بې غروره افغان ليکوال، چي له نومو سره يې د افغان ټکی يادول، په واقعيت کي د افغانيت لوړ نامه ته سپکاوی او توهين ګڼل کيږي، په خپلو ليکنو کي تلقين کوي، چي ګوندي په افغانستان کي د سره پوځ شرمناکه ماته د شوروي مشرانو لکه ميخاييل ګرباچف، ياکولف، شواردنادزه، يلتسين او نورو مرتدو شوروي مشرانو د خيانتو او د سي. آی. اې. د لاسوهنو نتيجه وه، نه د افغان ولس د سپېڅلي او بې باکانه جهاد. زه وايم، شک نسته چي د اغفال سوو شوروي مشرانو خيانتو او د سي. آی. اې. پراخو او منظمو لاسوهنو د شوروي د وراسته، تړلي او استبدادي نظام د نړېدو بهير چټک کړ؛ خو سره له دې هم په افغانستان کي د شوروي يرغلګرو لښکرو په شرمناکه ماته کي د افغانستان د خپلواکۍ مينو او توريالييو خلګو(نه مزدورو تنظيمي مشرانو او قومندانانو) له سرښندنو او تلپاته حماسو څخه سترګي پټول خيانت، جفا او د واقعيتو تحريفول دي. استعمار ګرانو او دهغو رنګارنګ ځيره خورو تل خپلي شرمناکي ماتي پر دې يا هغه شخص، دې يا هغه پېښه تاوان کړي دي؛ خو واقعيتونه د لمر په شان روښانه دي، چي هيڅوک يې په دوو ګوتونسي پټولای.

د پرنګي استعمارګرانو او نورو يرغلګر ځواکو په شان د سره پوځ شړل هم ببل شکه زموږ د غيرتمنو، بې باکو او سر لوړو پلرونو او ورونو د جانبازيبو نيتجه وه. دا تاريخي وياړ زموږ په وږي تږي؛ خو زړور، مړني او سرلوړي ملت يا هغو خلګو پوري اړه لري، چي په خپل سپېڅلي جهاد کي يې له خدای تعالی، وطن، خپلواکۍ او ناموس ساتني پرته، بل هيڅ شی نه پېژنده. باور لرم، چي يوه ورځ به امريکايي او ايتلافي پوځونه هم د سرو لښکرو په شان په توبو او فريادو له دې مېړنۍ خاورې څخه پښې سپکولو ته اړباسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې څو مثالو د يادوني مقصد دا دئ، چي موږ بايد د خپلو خلگو پر ايمان، ملي غرور، خپلواکۍ غوښتني، زړورتيا او افغانيت پوره باور ولرو. لکه څنگه چي زموږ پلرو او نيکو د ملي غرور او خپلواکۍ ستر ميراث پريښی دئ؛ موږ هم بايد له خپلو ملي وياړونو سره سم د هيواد و راتلونکو پښتونو ته د بيري، مرييتوب، پردي پالني ،انقياد غوښتني او بې ځايه محافظه کارۍ درس ورنکړو. خپلواکي د افغانانو روح ده. ريښتنی افغان لوږه، تنده او حتا مرگ مني؛ خو هيڅکله د چا اسارت او غلامۍ ته سر نه ټيټيي. تاريخ شاهد دئ، چي نه يې د کوروش، سکندر، مغولانو، انگريزانو او روسانو مرييتوب ته سر ټيټ کړ؛ او نه به د امريکايي کاوبايانو او نورو استعماري فرعونانو زور او اشغالگرۍ ته غاړه کښېږدي؛ ځکه خپلواکي غوښتنه، وطن دوستي، مړانه، د پردو په وړاندي مقاومت، وفادارای، مېلمه پالنه او نور ارزښتناک افغاني خويونه، له ازله د افغانانو په برخه ليکل سوي دي؛ او هيڅوک يې د توپ و ټانک په زور نسي اړولای.که د شورويانو يو سل و شل زريز سره پوځ او د امريکايانو او نورو ايتلافي هيوادو تر غاښو سمبال دوه سوه زريز لښکر ونکړای سوه، زموږ د خلگو دا روحيه بدله کړي، آيا د پوښتني او شک وړ خبره ده، چي د پاکستان مزدور پوځيان او د ايران فرتوت آخوندان به يې بدل کړي؟ ! د افغانانو د توري او قلم نوميالي اتل - خوشال بابا (۱۰۲۲- ۱۱۰۰ هـ ق) څه ښه ويلي دي:

لا تر اوسه يې ماغزه په قرار نه دي
چا چي ما سره وهلئ سر په سنگ دئ

البته، دا خبره د يادوني وړ ده،چي د هيواد ساتنه هم ځانته خپلي لاري او اصول لري. زموږ وياړلئ تاريخ ښيي، چي ميرويس، محمود ، اشرف، احمد شاه، اکبر، ايوب او داسي نور ټول د جگړي په لومړۍ ليکه کي ولاړ وه؛ د خپلو خلگو او وطن په لارکي تر سر، مال او ناموس تېر وه. همدا وجه وه، چي مېړني افغانان هم د خپلو ننگياليو مشرانو د زړورتيا ، خپلواکۍ غوښتني او ملي غرور په لېدو سره له هيڅ راز قربانييو او خطرو څخه نه پر شا کېده. د اصفهان او ډيلي تختونه د همدغو غښتلو ، بې باکو او مېړنو افغانانو په توره گټل سوي وه؛ د جگدلک، ميوند او وانې حماسې هم گرده په دغو غيرتمنو افغانانو پوري اړه لري.

دا چي په اوسنييو شرايطو کي د بهرنييو تېريو او لاسوهنو له کبله هره ورځ زموږ مظلوم هيوادوال په وينو کي لغړي؛ او د هيواد مځکنۍ بشپړتيا ، سياسي خپلواکي او ملي واکمني له جدي خطر سره مخامخ دي، دليل يې دا نه دئ، چي زموږ مړنی اولس د خپلي سپېڅلي خاوري د دفاع واک نه لري، بلکي دليل يې دا دئ، چي خلگ هيڅکله دکرزي، فهيم، خليلي، رباني، سياف، دوستم، محقق، گيلاني، مجددي، عبدالله، قانوني او داسي نورو جنايتکارانو ، جاسوسانو ، غلو او وطن پلورونکو تر شا نه درېږي؛ ځکه زموږ خپلواک او سرلوړی اولس دې فاسدو او پلورل سوو گوډاگيانو ته، تر يرغلگرو پوځو هم د کرکي او نفرت په ستر گه گوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغو جنايتکارو مزدورانو، چي پرون يې د خپلو بهرنيبو بادارانو په لارښوونه، پر ښارو د توغندييو بارانونه جوړ کړي وه؛ د ښوونځيبو، پوهنتونو، روغتيايي مرکزو، فابريکو، د اوبو او برېښنا د بندو، مخابراتي وسايلو او نورو عام المنفعه تأسيساتو د سوځلو او ورانولو سپارښتني يې کولې، نن څنګه کولای سي د هيواد ريښتينو بچو ته د خپلواکۍ غوښتني، هيوادپالني، ودانولو او عدالت غوښتني درس ورکړي؟ مګر د آزادۍ، وطندوستۍ، ودانولو، او عدالت غوښتني پتمن درسونه د داسي تورمخو او کرکجنو له خولې زموږ پر جنګ ځپلي او کړېدلي ملت څه اغېزه ښندلای سي، چي د خپلو ناروا او انساني ضد هدفو د پوره کولو دپاره يې ګران هيواد په کنډوالو واړاوه؛ د چنګېزيانو په دود يې زموږ زرګونه بې ګونا هيوادوال په وينو او خاوروکي ولغړول؛ پر مال او ناموس يې صرفه ونکړه؛ د وطن پلورلو، انسان وژنو او نورو ملي ضد کړنلارو د تحقق دپاره يې کلونه کلونه له ايراني، پاکستاني، عربي، امريکايي او لسګونو نورو ابليسانو څخه توري او چتلې پيسې اخيستې او لا تر اوسه يې اخلي؟

ايا د جشن په مراسموکي د طالبانو له شوېزو څخه د جهاد د «کاغذي زمريانو» او «پومبه يي پهلوانانو» د مخامخ ځغاستي شرمناکه خاطره د زړورو او سرلوړو افغانانو له زړه وزي؟ دې شرايطو او حالاتو ته په پام سره، ايا پر وطن مين، سرتېر او باغروره افغانان د داسي بګېلانو، وطن پلورونکو او لوټمارو تر شا درېږي؟

واقعيت دا دئ، چي د خاوري، ناموس او نورو ملي - اعتقادي ارزښتو د دفاع په مورچل کي زموږ د غيرتمنو او خپلواکۍ غوښتونکو خلګو د بسيج کولو وياړ يوازي د ملي او اولسي مشرانو رسالت دئ، نه د مزدورانو، جانيانو، غلو او فاسدو واکمنانو. که د هيواد مشرتوب د دغه راز کرکجنو او تورمخو کسانو په لاس کي يې، بيا نو هر څوک په اسانۍ سره د هيواد د مځکنۍ بشپړتيا، ملي واکمنۍ، سياسي استقلال، امنيت، قانونيت، عدالت او ترقۍ په اړه سوچ کولای سي.

دا خبره موږ ټولو افغانانو ته څرګنده ده، چي همسايه ګانو، په تېره بيا پاکستان او ايران هيڅکله زموږ په وړاندي ښه نيت نه لاره؛ خود ظاهرخان او داوود خان په واکمنيبوکي يې د داسي برمنډو لاسوهنو جرأت نه کاوه، چي اوس يې کيي. هغه مهال زموږ عامو خلګو د خپلو دولتي واکمنانو پر ضد وسله وال پاڅون نه ؤکړی. عامو خلګو د پردو هيوادو لاسوهنو ته د کرکي او انزجار په سترګه کتل. د داوود خان د واکمنۍ پر مهال د جنرال نصيرالله بابر د رالېږل سوو مزدورانو په شړلوکي زموږ د اولسي پاڅون خاطرې، ټولو ويښو او باخبره افغانانو ته ښې مالومې دي. د دې خبرو مانا دا ده، چي موږ بايد تل د پردو پوځود توپ و ټانک پر ځای د خپلو زړورو او توريالييو خلګو پر پياوړو متو تکيه وکو؛ او په دې توګه بد سترګو ګاونډيانو ته د تيري، لاسوهني او لمسوونې موقع ورنه کو. که د پردو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپ او ټانک څه کېدای سوای، نو د ببرک کارمل رژیم به هم به تر اوسه زموږ پر اوږو سپور وای. زموږ خلګ څه ښه وايي: «پردی کټ تر نیمو شپو دئ.»

دلته بې ځایه نه ده، چې یوې بلې مُهمې مسألې ته هم د درنو لوستونکو پام واړوو. د امریکایي پوځو د دایمي حضور ځیني مخکښان او منادیان ادعا کیي، چې که په افغانستان کي د روسانو تر وحشیانه یرغل مخکي، د امریکایانو همېشنۍ چوڼۍ جوړې سوي وای، نو د کریملین لېونو واکدارانو به هیڅکله پر افغانستان د تېري سوچ نه وای کړی؛ او په دې توګه به او سنی د برش کلن ناورین هم نه پېښېدای؛ اما دې هویت باېللو داځلانده حقیقت هېر کړی دئ، چې که د داوود خان رژیم په افغانستان کي امریکایي چوڼیو یا نورو پردو عسکرو ته د دېره کېدو اجازه ورکړې وای، هغه مهال به د داوود خان او شاه شجاع تر منځ هم هیڅ توپیر نه وای؛ او په درست افغانستان کي به یې پر ضد داسي ملي او اولسي پاڅونونه پیل سوي وای، لکه پرون چي د روسي استعمار د نوکرانو او نن چي د امریکایي استعمار د مزدورانو پر ضد په دونه درزي او دربي روان دي.

له بله پلوه، لکه څنګه چي تاریخي پېښو هم وښوول، امریکایي سیاستوال او عسکري طراحان نه یوازي د شوروي یرغل په وړاندي د افغانستان د خوندیتوب له غمه نه وه مړه، بلکي په لوی لاس یې هڅه او کوښښ وکړ، چي په افغاني شخړه کي د شوروي دولت او سره پوځ مستقیمي لاس وهني ته لار هواره کړي. په بشپړ یقین سره، د افغانستان په قضیه کي د شوروي دولت او سره پوځ بې شرمانه لاسوهنو، امریکایانو ته ښه موقع په لاس ورکړه، چي د جیمي کارټر د جمهوري ریاست په دوره کي د سپیني ماڼۍ د سلاکار او د امریکا د استعماري سیاستو د لوی طراح - ډاکټر ز. برېژینسکي له نظریو سره سم، د څه د پاسه دوو میلیونو افغانانو د وینو او سرونو په بیه، له شوروي دولت څخه د ویتنام د جګړې کسات واخلي. د دې موضوع نور تفصیل د ویکیپیدیا په دې پاڼه کي ولولئ:
http://en.wikipedia.org/wiki/Zbigniew_Brzezinski#Afghanistan

البته، د دې مسألې د یادوني مقصد یوازې د دې واقعیت بیان دئ، چي د امریکا د متحدو ایالاتو سیاسي او پوځي واکمنانو هیڅکله د شوروي دولت د لاسوهنو او تېریو په وړاندي د افغانانو د امنیت او خوندیتوب پروا نه لرله؛ او تل یې له عمومي فارمول سره سم تر هغه مهاله د افغانستان په چارو کي برخي اخیستني ته زړه نه دئ ښه کړئ، چي سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو ګټو یې غوښتنه نه ده کړې.

د امریکایي عسکرو یا امریکایي چوڼیو منتر وهلي پلویان او خواخوږي باید په دې روښانه حقیقت ځانونه پوه کړي، چي پردي پوځونه او پردۍ چوڼۍ زموږ د خلګو له خپلواکۍ بخښونکو مبارزو، ملي غرور او نه هېرېدونکو حماسو سره کلک تضاد لري. تاریخ شاهد دئ، چي زموږ پلرو او نېکو حتا د نورو د سر، مال او ناموس د ساتني

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پاره وینې توی کړي دي، نو دا به څنګه ممکنه یې چې د خپلې سپېڅلې خاورې واک او اختیار پردو لښکرو ته وسپاري؛ خپل ملي نوامیس په پردو عسکرو وساتي؟ ! ما ته خو دا خبري خیال، محال او جنون ایسي.

دا حقیقت ټول جهان ته روښانه دئ، چې آزادي، استقلال، وطن ساتنه او ملي غرور د افغانانو په وینو کې اخښل سوي دي. هیڅ یرغلګر لښکر په خپلو ببرونکو وسلو یا وحشتناکو وژنو سره زموږ د خپلواکۍ، ملي غرور او افغانیت لوړه روحیه نسي وژلای. له دې امله ناڅاپي نه ده، چې د « میوند » د نه هېرېدونکې حماسې قهرمانه (ملالۍ) افغاني شازلمو ته په خپل خطاب کې داسې وایي:

که په میوند کې شهید نه سوې !
خدایږو لالیه بې ننګۍ ته دې ساتینه !
توري وهه بری به مومې !
که بری نه وي ځوانان تل په تورو مرینه
په تور توپک ویشتلئ راسې !
د بې ننګۍ احوال دي مه راځه مینه !

وګورئ، علامه اقبال لاهوری (۱۸۷۷ - ۱۹۳۸ع) د افغانانو هېبتناکه ټاټوبی په څه شأن او پرتم تعریفوي:

سر زمینی کبک او شاهین مزاج
آهوی او ګیرد از شیران خراج
در فضایش جُرهٔ بازان تیز چنګ
لرزه بر تن از نهیب شان پلنګ
(لاهوری، کلیات: مثنوی مسافر ۵۷).

دا او دې ته ورته زرونه لنډۍ، شعرونه او روایتونه زموږ د مېړني اولس د هیواد پالني، خپلواکۍ غوښتني او لوړ ملي غرور، روښانه مثالونه دي.

په افغانستان کې د امریکا د عسکري مرکزو پلویان او مدافعان نسي کولای، له یوې خوا د پردو عسکرو د همېشني حضور سیله وکړي؛ او له بلې خوا د میرویس نیکه، شاه محمود، شاه اشرف، احمد شاه بابا، وزیر اکبر خان، میرمسجدي خان، میر بچه خان کوهدامني، غازی ایوب خان، غازی امان الله خان او د دې غیرتمني خاروي د سلګونو نورو اتلانو د سربښندني، خپلواکۍ غوښتني او افغانیت باټې وولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خاوري، خپلواکۍ او ملي نواميسو د دفاع په اړه د شاه شجاع، ببرک کارمل، حامد کرزي او داسي نورو لاس پر نامه نوکرانو پوچي ادعاوي، زموږ د خپلواکو پلرو او نيکو وياړلو شملو ته لوی سپکاوی دئ؛ ځکه آزادي او غلامي، سرلوړي او سرکوزي، افغاني غرور او بيګانه پالنه دوه کاملاً بېل شيان دي. کله چي يو خوښوو، آبل په خپله نفي کيږي. زموږ د خلګو له دود او دستور سره سم، «خدای او خُرما» دواړه، بې ځايه غوښتنه ده. له همدې کبله بايد يا د خپلو سرلوړو پلرو او نيکو په شان د خپلواکۍ او استقلال لار؛ او يا د مزدورانو او ګوډاګيانو په دود، د پردو لار غوره کي! بې شکه، د خپلواکۍ او استقلال لار ګرانه؛ خو مېوه يې خوږه او په زړه پوري ده. بالعکس د پردو د مريبيتوب او انقياد لار آسانه؛ خو مخ ته يې لوی لوی خطرونه پراته دي. دهغوی يې خپله خوښه، چي کومه لار اخلي؛ خو زموږ اتل او مړني خلګ به هيځکله له خپلواکۍ، استقلال او سرلوړۍ پرته، بله لار وانخلي.

امريکايي چونۍ او په هيواد کي د سياسي - اقتصادي ثبات مسأله

ځيني امريکا پلوه افغان ليکوال او سياسي مبصرين استدلال کيي، چي د امريکايي پوځيانو دايمي چونۍ به په هيواد کي دکودتاوو او غيرقانوني بلواوو مخه ونيسي؛ او رامنځ ته سوئ سياسي ثبات به په خپل وار سره، په جګړو وران کړي افغانستان کي، اقتصادي ترقۍ او پرمختګ ته لار هواره کړي.

دا خبره تر ډېره ځايه سمه برېښي، چي امريکايي چونۍ به د وسلو په زور د تپل سوي نظام د نسکورېدو مخنيوی وکړي؛ خو په هيڅ وجه نسي کولای د خپلواکۍ، عدالت او بشري حقوقو دپاره زموږ د دردمنو او کړېدلو خلګو د اولسي پاڅونو مخه ونيسي. سربېره پر دې، د بهرنيو پوځي اډو په مرسته د واکمن مزدور نظام د ساتني تجويز، په خپله هم چندان علمي او معقول اساس نه لري؛ ځکه د يوه هيواد د سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام غوراوی يا انتخاب يوازي د هغه هيواد خلګو حق دئ، نه د پرغلګرو لښکرو. دا حق د معاصرو بين المللي حقوقو په اساسي اصولو کي هم په پوره وضاحت او صراحت سره بيان سوی دئ (د نورو مالوماتو دپاره و ګورئ: ټونکين ۹۷، ۱۰۵؛ فيلډمن او نور ۱۳۷، ۱۴۳).

د معاصرو بين المللي حقوقو د دې اساسي او بې بديل حق د يادوني مقصد دا دئ، چي يوازي او يوازي د يوه هيواد اصلي او بومي وګړي حق لري، د خپلي خوښي سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام په اړه، پرېکړه وکي. کله چي دا ستر او ارزښتناک حقوقي اصل ته غاړه کښېږدو، بيا نو د دې ځای نه پاتيږي، چي د امريکا او نورو ايتلافي هيوادو سياسي او عسکري واکمنان واردواره د خپلي خوښي سياسي، اجتماعي او اقتصادي نظام د

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپک او برچې یا پېسو او د سیسو په زور زمونږ پر بېوزلو او بې آوازه خلګو وتپي؛ او بیا یې په خپلو چوڼییوکې د ځای پر ځای سوو عسکرو په زور دفاع وکي.

ټولو پوهو او وینبو افغانانو ته دا پوښتنه ښېخي حل ده، چې د امریکا دایمي پوځیان به په افغانستان کې د څه ډول سیاسي، اجتماعي او اقتصادي نظام دفاع او ملاتړ کیي! هغه نظام، به څه ډول نظام یي، چې امریکایي سیاست وال او پوځیان یې د خپلو زرو عسکرو په قرباني کولو او میلیارډو ډالرو په خاوري کولو سره، ساتنه او ژغورنه غواړي؟ آیا داسي نظام ته له یوه مزدور، ملي ضد او اولسي ضد نظام پرته، بل څه ویلای سو؟

په همدې وجه، هیڅ خپلواک او باغروره افغان دا خبره نسي منلای، چې امریکا او نور ایتلافي دولتونه یو ځل د توپ او ټانک په زور پر مظلومو افغانانو خپل سیاسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي نظام وتپي؛ او بیا یې د خپلو پوځي اډو په زور تل ترتله ساتنه او دفاع وکي. افغانان پوهېږي، خپل سیاسي، اجتماعي او اقتصادي نظام یې.که دولتي نظام ملي او اولسي خته ولري، بېله شکه به یې خلګ د زړه له کومي سیله او ملاتړ کیي؛ بالعکس که نظام د خلګو دروا غوښتنو پر خلاف ولاړ یي، بیا به یې خلګ هرومرو د تونس، مصر، لیبیا، یمن، بحرین، مراکش، اردن او داسي نورو هیوادو په څېر، ګوښه کولو یا نسکورولو ته اړباسي.

دا خبره دقیقه او پرځای ده، چې تل باید د یوه ریښتني ملي او اولسي دولت پر ضد د کودتاوو او نورو غیر قانوني زور زیاتییو مخه ونیول سي؛ خو د مزدورو، مستبدو، لوټمارو او اولسي ضد حکومتو پر خلاف سوله ییزه یا وسله واله مبارزه، دواړه د هر هیواد د اولسو، نه بېلېدونکی حق دئ.

که امریکایانو او د هغو غربي متحدینو په ریشتیا سره د یوه خوندي، اولسواک او سوکاله افغانستان د جوړولو غم لرلای، نو د نجیب الله د حکومت تر ړنګېدو وروسته به یې د یوه پیاوړي ملي او اولسي حکومت په را منځ ته کولو کې له جنګ ځپلو افغانانو سره هر اړخیزه انساني مرسته کړې وای. په خواشینۍ سره، چې هغه مهال یې د خپلو ستراتیژیکو هدفو تر پوره کېدو وروسته افغانانو ته شا ور واړوله؛ افغانستان یې تنظیمي ډلو او د هغو پاکستاني، ایراني او عربي ولي نعمتانو ته پرېښود. له پخوانییو تېروتنو او بې غَوْرییو څخه یې بیا هم پانیات وانخیست؛ او د ۲۰۰۱ع کال په ډیسمبر کې یې د بون کنفرانس له لاري، یو وار بیا د یوه پراخ بنسته ملي حکومت د جوړولو په لار کې د مظلوموافغانانو روا او انساني حق تر پښو لاندي کړ؛ او په دې توګه یې یو ځل بیا د دې ستم ځپلو خلګو د ژوندانه ګرده واګي د دې د هیواد تر ټولو نوم بدو قاتلانو، ورانکارو او خاینانو ته وسپارلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دې ټولو جفاوو او بې پروايي ګانو سره سره، که امریکا ریښتیا هم په افغانستان کې له ډیموکراسۍ، بشري حقوقو او پر قانون ولاړ نظام سره څه نا څه علاقه لرلای، نو باید د تېر لس کلن اشغال له پیل څخه تر اوسه پې د دغو نوم بدو جنګي او مافیایي ډلو، لوټمارو او فاسدو واکمنانو له ملاتړه لاس اخیستی وای؛ او زموږ د کړېدلو او بېوزلو خلګو په ګټه یې څه اغېزمن او ګټورکار کړئ وای؛ سوله او امنیت یې ټینګ کړئ وای؛ د زور واکو او فسادو واکمنانو مخه یې نیولې وای؛ خلګو ته یې کار او روزګار برابر کړئ وای... مګر نن زموږ ټول هیوادوال ګوري، چې امریکایي لښکرو په افغانستان کې، د څه ډول سیاسي او اقتصادي نظام ساتنې ته ملا تړلې ده؟ ایا دا د مظلومو او کړېدلو افغانانو غوښتنه ده، چې د جنایتکارانو، خاینانو او غلو حکومت د امریکایي توپ او ټانک په زور له کودتاوو یا اولسي پاڅونو څخه و ژغورل سي؟ ایا د امریکایي عسکرو د دایمي حضور په وحشتناکه فضا کې به د افغانستان د بې وسه او بې کسه اکثریت سیاسي حقوق، تل تر تله تر پښو لاندي نه يي؟ ایا د کرزي په ګوښه کېدو سره به، عبدالله عبدالله یا کوم بل امریکایي ایجنټ، د کابل د تاج او تخت واګې نه تر لاسه کيي؟

که د امریکایي چونییو د دوام پلویانو، په افغانستان کې د یوه منلي ملي او اولسي نظام د دفاع د پاره د امریکا د پوځي اډو د دوام پر اړتیا ټینګار کولای، هغه مهال به دې خبرې له منطق او تعقل سره یو څه اړخ لګولای؛ خو اوس ګورو چې زموږ غرب مآبه افغان لیکوال او تحلیل ګران په هیواد کې د جنګي مجرمینو، پېژندل سوو جاسوسانو، غلو او زورواکو د کرغېړن نظام د ژغورني د پاره، د امریکایي چونییو د ضرورت بابولالې وايي. د شرم ځای دئ، چې د امریکایي پوځو د دایمي استوګني پلویان، په هیواد کې د پردو د داسي ارتجاعي او انساني ضد مأموریت سیله کيي.

امریکا او نورو غربي متحدینو ته دا خبره هیڅ ارزښت نه لري، چې په یوه هیواد کې واکمن نظام د چا ګټې ساتي. ددوی له نظره مهمه خبره دا ده، چې واکمن رژیم تر کومي ګچې د دوی سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو ګټو ته وفادار دئ. له همدې امله یې په ایران کې د محمد رضا پهلوي، په اندونیزیا کې د سوهارتو، په چیلي کې د پینوشه، په پاکستان کې د جنرال ضیاء الحق، په مصر کې د حسني مبارک، په تونس کې د زین العابدین بن علي او ځینو نورو هیوادو کې د دغه راز بشري ضد رژیمو ملاتړ کاوه؛ او دادئ ټوله نړۍ ګوري، چې تر اوسه لا په بحرین کې د خلیفه د کورنۍ او په یمن کې د علي عبدالله صالح په شان مستبدو او فاسدو واکمنانو د ژغورني په خاطر، له هیڅ ډول هلو ځلو لاس نه اخلي.

راسئ د یوه هیوادپال، باوجدانه او منور افغان په توګه دا پوښتنه واړندي کو، چې په افغانستان کې د پردو او سني مزدور، جنایتکار، فاسد او بې کفایته نظام زموږ عام اولس ته څه ګټه رسولې ده، که څنګه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایا هغه فاسد او مافیايي نظام، په هیواد کې اقتصادي ترقي او پرمختګ را وستلای سي، چې زور واکو ملګرو او پلویانو یې، په خپله د کابل حکومت د کرني وزرات له رسمي رپوټ سره سم، د بې وسه او بې کسه افغانانو پر ملکیتو سربېره، د بیت المال څلور میلیونه (۴۰۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰) جریبه مځکه لاندي کړې یې؟
ایا هغه مزدور او مافیايي نظام هم د اقتصادي او فرهنګي پرمختګ لار پرانیستلای سي، چې خلګ یې له فساد او بې عدالتییو څخه ویني ژاړي.

د ملګرو ملتو د سازمان د رپوټ له مخي زموږ ببوزلو هیوادوالو یوازي په ۲۰۰۹ ع کال کې، د کرزي د فاسد او بې کفایته رژیم خپلسرو واکمنانو ته دوه نیم (۲،۵) میلیارده ډالر موک (رشوت) ورکړی دئ، چې دا پیسې په حقیقت کې زموږ د کورني ناخالص محصول، ځلرمه برخه ده. په افغانستان کې د دولتي فساد په اړه نور تفصیل دلته وګورئ:

http://www.spiegel.de/international/world/0,1518,672828,00.html

ایا له خرچ سوي کرزي څخه بیا د دولتي ادارو تر چپړاسیانو پوري ټول د فساد ، خیانت او بې کفایتۍ په طاعون نه دي لړلي؟

دا ټولي خبري او دلایل به یوې خوا ته کښېږدو ، راسئ په هیواد کې د اقتصادي پرمختګ پر اساسي او مهم شرط یو څه غوَر وکو. موږ او تاسي ټول په دې روښانه واقعیت ښه پوهېږو ، چې د هري ټولني د اقتصادي او کولتوري پرمختګ تر ټولو مهم او اساسي شرط، په هغه هیواد کې د سولي او امنیت ټینګښت؛ او له واکمن دولتي نظام سره د خلګو هر اړخیزه همکاري ده. تر هغه وخته چې سوله او امنیت نه یې ټینګ سوئ، اقتصادي پرمختګ او فرهنګي ترقي څنګه را تلای سي؟ ایا اقتصادي او فرهنګي ترقي، د پردو ټانکو او الوتکو په زور ممکنه ده؟

بې شکه چې اقتصادي او تخنیکي پرمختګونه، د خلګو د سوچو او دودو په بدلولو کې، ډېره ارزښتناکه ونډه لري؛ خو دا ګرده بې سولي او کرارۍ ممکن نه دي. وار دواره باید د خلګو پر ملګرتیا او همکارۍ غوَر وسي؛ او بیاد اقتصادي ټیکاو پر خیال پلونو بحث وسي. دا خبره هم له هیچا پټه نه ده، چې د امریکا په مشرۍ پردو ایتلافي پوځو د خپل یرغل له همغي لومړۍ ورځي څخه زموږ په هیواد کې جګړو ، نا ارامییو او کړکېچونو ته لمن وهلې ده؛ او د دایمي چوڼییو په جوړولو سره به ښېله شکه داستونزي او مصیبتونه نورهم زیات کړي.

دغو عیني واقعیتو ته په پام سره، زموږ ویښ او هوښیار لوستونکي په خپله قضاوت کولای سي، چې په افغانستان کې د امریکایي پوځیانو همېشنۍ استوګه به دې ناکراره او کړکېچن هیواد ته، لکه څنګه چې ځیني

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغان ليکوال او شنونکي ادعا لري، نه سياسي ثبات راولي؛ او نه به د هيواد نا باوره سياسي- امنيتي حالات په خپل وار سره، او سنيبو يا راتلونکو اقتصادي- فرهنګي پرمختګو ته لار هواره کړي. په دې خپلواکه او سرلوړې خاوره کي به د پردو عسکرو سته والی تل د ناخوالو، نښتو او جنګو مهم او اساسي علت يي. جګړې، نا ارامۍ او ډول ډول دوښمنۍ به هم ښېله شکه د ناوړو استفادو او فساد له پراختيا، د سوداګرۍ او پانګې اچونې په برخه کي د بې باورۍ، د پانګې او پانګه والو له تښتې او په پای کي د هيواد د اقتصادي کنګل کېدو او پر شا تګ پرته، بله هيڅ نتيجه ونه لري.

د امريکايي چوڼيو د اقتصادي ګټو افسانه

ځيني افغان ليکوال او شننونکي استدلال کيي، چي په افغانستان کي د امريکايي لښکرکوټو سته والی او تداوم نه يوازي زموږ سياسي استقلال او ملي حاکميت ته تاوان نه لري، بلکي له اقتصادي پلوه هم ډېري ګټې لري. د دوی له نظره يې لو اقتصادي ګټه دا ده، چي د امريکا دولت به زموږ په خاوره کي د خپلو چوڼيو له بابته، افغان دولت ته زياتي پيسې ورکيي.

دا خبره سهي (صحيح) ده، چي امريکايي مقامات به د کابل مزدور رژيم ته د محصول يا تاجايي په نامه څه پيسې ورکړي؛ خو مهمه پوښتنه دا ده، چي امريکايي عسکر ولي، د د ې ښاغلود استدلال له مخي، له يوې خوا زموږ د خاوري، خپلواکۍ او ملي واکمنۍ دفاع کيي؛ او له بلي خوا افغان دولت ته د محصول په نامه پيسې هم ورکيي؟!
مګر امريکايان خره دي که لېوني، چي هم به زموږ د «ساتني» دپاره خپل پوځيان قرباني کيي؛ د عسکري چوڼيو د تمويل په مقصد به ميلياردونه ډالر خاوري کيي؛ او د محصول يا تاجايي په نامه به هم، په کابل کي ناست ګوډاګي حکومت ته، اضافي پيسې ورکيي؟!

دا خو د عقل او منطق خبره نه ده. د مکتب زده کوونکي هم نسي قانع کولای. نه پوهېږم، چي د امريکايي عسکرو او چوڼيو د تداوم منتر وهلي پلويان په دې خندني استدلال کي، څه نبوغ او تبحر ويني؟! راسئ پر دې خبره يو څه رڼا واچوو، چي امريکايان ولي زموږ د «ژغورني» د غمه له يوې خوا ځانونه مرګ ته ورکيي؛ او له بلي خوا د خپلي دايمي استوګني له کبله، کوربه هيوادو ته د محصول په نامه پيسې هم ورکيي؟

واقعيت دا دئ، چي امريکايان ظاهراً ځينو، نه ټولو، کوربه هيوادو ته د خپلو عسکري اډو له بابته څه پيسې ورکيي؛ خو په بدل کي يې داسي څه اخلي، چي له ورکړل سوي محصول سره په هيڅ ډول د پرتلې وړ نسي بلل کېدای. د دغه راز استعماري اډو تر شا په عمومي ډول دا هدفونه او ناورينونه پراته دي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

الف) د ملتونو د ملي شتمنيو لوټول: په تېرو بحثو کي يادونه وسوه، چي د افغانستان ستري طبيعي زېرمي او نړۍ وال بازار ته د مرکزي آسيا د سون موادو لکه تيلو او طبيعي غاز او پرېمانه مځکلاندو زېرمو په لېږدونه کي د دې هيواد حساس جغرافيايي موقعيت، امريکايي اشغالگرانو ته لوی او اساسي ارزښت لري.

ب) د هيوادو په کورنيو چاروکي ډول ډول لاسوهني: زموږ امريکا مآبه ليکوال او تحليلگران، قرآنونه او قسمونه اخلي، چي امريکايي چوڼۍ به د افغانستان د دولت په کورنيو چاروکي هيڅ راز لاسوهنه نه کيي؛ ځکه يې نو سته والی، د دوی په عقيده، د بهرنيو لاسوهنو او تېريو ، په تېره بيا پاکستاني پوځيانو او ايراني اخوندانو ، په وړاندې ډېر ضروري ګڼل کيږي؛ خو سليم عقل، ژور منطق او تاريخي تجربې دا مفتي او هوايي خبري کله منلای سي.

د هيوادو په کورنيو چارو کي د نه لاسوهني اصل، د معاصرو بين المللي حقوقو له اساسي اصولو څخه ګڼل کيږي . د دې زرين اصل سم او دقيق تطبيق کولای سي د ټولو هيوادو ، په تېره بيا زموږ د شاوخوا ګاونډيانو په خپلمنځي اړيکو کي د جګړو ، تصادماتو او کړکېچنو په مخنيوي کي لويه مرسته وکي. د همدې اصل له مخي، لکه څنګه چي د خپل هيواد په کورنيو چاروکي د پردو هيوادو لاسوهني په کلکه کړو ، په همدې ډول بايد د نورو هيوادو په کورنيو چارو کي هم د امريکايي پوځونو د لاسوهنو ، ګواښونو او تېريو په کلکه غندنه وکو.

زموږ اسکېرلي خلګ له تېرو لسو کالو راهيسي په افغاني خاوره کي د امريکايي او نورو ايتلافي لښکرو د سته والي په وجه، د همسايه او سيمه ييزو هيوادو د رنګارنګ لاسوهنو اوتېريو ، سزاوي ګالي. که له حقيقته ستر ګي پټې نه کو ، په افغانستان کي د امريکايي قوتو دايمي استوګنه او رنګارنګ خپلسرۍ زموږ، زموږ د همسايه ګانو او نورو سيمه ييزو هيوادو په کورنيو چاروکي له لاسوهني پرته بله څه توجيه لرلای سي؟

دلته بې ګټي نه ګڼو ، چي په تېرو لسو کالو کي د ګرانو لوستونکو پام د يرغلګرو پوځو د لاسوهنو يو څو بولګو او مثالو ته را واړوو ، تر څو په خپله قضاوت وکي، چي د پردو عسکرو د توپ او ټانک تر کرغېړن سيوري لاندي د سياسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ ادعاوي څونه واقعيت لري.

- ايا دا د افغانستان د خلګو غوښتنه وه، چي په بون کنفرانس کي د ټرلو دروازو تر شا د هيواد د مشرتابه مسووليت، و پېژندل سوو جنايتکارانو ، قاتلانو ، جاسوسانو او غلو ته وسپارل سي؟! که افغانستان د امريکايي اشغالګرو په لاس کي نه وای، ايا چا د داسي برمنډي لاسوهني جرأت کولای سو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په بون کنفرانس کې د مزدور رژیم داساسي قانون پروژه طرحه سوه، ایا ځوک کولای سي په هغې کې د امریکايي سلاکارانو له مهندسۍ څخه نټه وکړي؟

- ایا دا زموږ د هیواد دود او دستورؤ، چې د دفاع وزیر، مرستیالان او نور سرغنه د عسکري جامو (uniform) پر ځای ملکي جامې واغوندي؟ البته، د دفاع یا کورنیو چارو وزرات د مسوولینو له خوا د عسکري یا ملکي کالو اغوستل څه لوخبره نه ده؛ خو سره له هغه هم زموږ په ملي دودو او رواجو کې د پردو ښکاره لاسوهنه ښيي.

- د دفاع یا کورنیوچارو وزارتو د مشرتابه هیأتو د غړو له خوا د ملکي کالو اغوستل ښايي هیڅا ته ډېره مهمه او جدي خبره و نه ایسي؛ خو د اشغالگرو له خوا زموږ د هیواد په کورنیو چارو کې لاسوهني ته هیڅوک په ټیټه سترگه نسي کتلای. ټولو افغانانو ته ځرگنده ده، چې زموږ په هیواد کې د مختلط یا گډ اقتصادي سیستم پر ځای د بازار یا په اصطلاح «آزاد بازار» اقتصادي سیستم چا ودراوه؟

شک نسته، چې د بازار اقتصاد په پرمختللو او ځینو پرمختیایي هیوادو کې ښه نتیجه ورکړې ده؛ ځکه هغوی په دغه راز اقتصادي سیستم کې د عامو خلگو د حقوقو د ساتنې او د شرکتو د ډول ډول سرغړونو د مخنیوي د پاره هم ځانگړې میکانیزمونه او اداري جوړې کړې دي؛ خو په افغانستان غوندي وروسته پاته هیواد کې د چور او چپاو، لاقانونیت او څارونکو ادارو د نسته والي له امله د بازار اقتصاد یوازې د سراښو کورنیو او باندنیو مافیايي ډلو او ځینو بین المللي مالي مؤسسو لکه د پیسود بین المللي صندوق (آی. ایم. ایف)، نړۍ وال بانک او داسي نورو د واکمنو کړیو گټو ته خدمت کیي.

دا زموږ د خلگو غوښتنه نه وه او نه ده، چې د دولت فابریکې، کارخانې او نوري تصدۍ د خاورو په بیه پر کورنیو او باندنیو مافیايي ډلو وپلورل سي. تر دې چې تېر سو، ایا له تېرو لسو کالو راهیسي زموږ گومرکي (گمرکي) تعارفې او نور مالي- اقتصادي سیاستونه د افغانانو له خوا ټاکل کیږي، که د باندنیو دولتو او بین المللي سازمانو له خوا؟

- ایا په هیواد کې واکمن مصرفي اقتصاد د افغاني اقتصاد پوهانو او سیاستوالو د ذهنو محصول دئ، که د پردو دولتو او باندنیو سازمانو (آی. ایم. ایف.، نړۍ وال بانک او داسي نورو) دیکتې سوي لارښووني؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پردو دولتو او بین المللي سازمانو د دې ناروا او ناسمو لاسوهنو له امله اوس افغانستان د برېښنا د صادرولو پر ځای، له اوزبکستان او تاجیکستان څخه برېښنا رانیسي. د دې نامعقول او بې منطقه اقتصادي سیاست له کبله به زموږ له پرېمانه غرنیو اوبو څخه نه یوازې د برېښنا په تولید، بلکې کرنه او خړوبولو کې هم کار نه اخیستل کیږي. د داسي تپل سوي اقتصادي سیاست حتمي نتیجه دا ده، چې افغانستان به تل د خپل اقتصاد د ډېري اساسي او حیاتي مادې په برابرولو کې پردو هیوادو ته اړ يي. البته، دا حقیقت هم هر چا ته ښه څرګند دئ، چې اقتصادي تړښت یا وابستګي، په خپله سیاسي تړښت ته هم لار هواریي.

د داسي لاسوهنو لیست خورا اوږد دئ، چې د ټولو یادونه یې د دې لنډې رسالې تر حوصلې وتلې خبره ده. البته پر امریکا او ایتلافي دولتو سربېره، ګاونډي او سیمه ییز دولتونه هم د افغانستان په کورنیو چارو کې پراخې لاسوهني کيي، چې د ټولو علت او منشأ بیا هم په هیواد کې پردي پوځونه، بېلابېلي تروریستي ډلي ټپلي او له هغو څخه را پیدا سوي کړکېچن سیاسي او امنیتي حالات دي.

هیله من یم، چې د امریکایي چوڼیو د تداوم پلویان د دې څو مثالو په لوستلو سره په دې واقعیت پوه سوي يي، چې د پردو عسکرو او چوڼیو په سته والي کي، د پردو هیوادو له راز راز لاسوهنو څخه خوندیتوب، له لویه سره ناممکنه خبره ده. بې شکه، زموږ په کورنیو چارو کي لاسوهني د امریکایي چوڼیو یوازنۍ هدف نه دئ. راسئ په لاندي کرښو کي د داسي استعماري لښکرکوټو ځینو نورو هدفو ته هم لنډه اشاره وکو:

ج) په سیمه کي د استخباراتي شبکو پیاوړي کول او پراخول: دا مسأله دونه روښانه او برمنډه ده، چې ان تفسیر او تشریح ته هیڅ اړتیا نه لري. زموږ سترګه ور او هوښیار هیوادوال، له ورایه ګوري، چې تر امریکایي یرغل وروسته، پر افغانستان سربېره، زموږ زیاتره ګاونډي هیوادونه هم د امریکا د متحدو ایالاتو او ایتلافي دولتو د استخباراتو په لویو او پراخو ځالو اوښتي دي. د پردو لښکرو دغه راز جاسوسي شبکو، بېله شکه د ګاونډییو او سیمه ییزو هیوادو د استخباراتي فعالیتو پراخوالي او سختوالي ته هم لار هواره کړه. نتیجه دا سوه، چې زموږ وران او ویرجن هیواد د دوښمنو هیوادو د استخباراتي جنګو په یوه خطرناک ډګر واوښت؛ او دا جنګونه به د هري ورځي په تېرېدو سره لا پسي پراخیږي او سختیږي.

د) د سیاسي مخالفینو رټل، زینداني کول، ځورول او تعذیبول: پوهېږو چې د امریکا دولت د بشري سازمانو او ډیموکراتیکو غورځنګو د پیاوړو مخالفتو په وجه نسي کولای، خپلو سیاسي مخالفینو ته د هغه هیواد په قلمرو کي غیرقانوني جزاوي ورکړي؛ ځکه نو د انسان تښتوونکو په څېر د نړۍ له ګوټ ګوټ څخه خپل بېلابېل مخالفین برمته کيي؛ او بیا یې د راز راز پوښتنو، پلټنو، ځورونو او عذابونو دپاره په مختلفو هیوادو کي خپلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړو سوو لښکر کوټو ته بیایي. د بېلابېلو انساني ضد شکنجو او ځورونو دپاره د بې ګونا انسانانو دې تښتونو ته په سیاسي او حقوقي اصطلاح رنډیشن (rendition) وایي. د جنګړه جورج. ډبلیو. بوش د ظالمانه واکمنۍ پر مهال ډېر بې ګونا انسانان د سي. آی. اې. د پټو عملیاتو په ترڅ کې له بېلابېلو هیوادو څخه حمله و توبره سوه، چې تر ځینو مقدماتي پلټنو او ځورونو وروسته یې سرونه د بګرام او ګوانتانامو له محبسو څخه را ووته.

تر دې شواهدو او مدارکو وروسته، ایا د امریکایي چوڼیو جادو سوي پلویان او خواخوږي دا خبره مني که یا چې زموږ ګران هیواد، په تېره بیا تاریخي بګرام له تېرو لسو کالو راهیسي، د غیرقانوني پلټنو، زیندی کولو او ځورونو، په یوه خطرناک او بدنام بین المللي مرکز اوښتی دئ. په دې تور او انساني ضد محبس کې نه یوازي زموږ بې ګونا هیوادوالو، بلکي د نړۍ له بېلابېلو هیوادو څخه ډېرو نورو مظلومو او بېوزلو کسانو ته هم، په دې یا هغه نامه، رنګارنګ جزاوي او ځوروني ورکول کیږي.

ایا موږ د بشر پالوونکو او روښانفکرانو په نامه دې حقیقت ته غاړه ایښوولای سو، چې له هیواد څخه مو د خپلو او نورو اولسو د زندان یا شکنجه ځای په توګه استفاده وسي؟! ایا کېدای سي په داسي شرمناکو شرایطو کې د افغانستان د ملي واکمنۍ خبره وکړو؟ که کرزی، فهیم، خلیلي، عبدالله عبدالله، قانوني، سیاف، ګیلاني، مجددي، سپنتا، احدی، ارسلا، غني احمدزی او د استعمار نور نوکران د سپکاوي او شرم دې ځورونکي حالت ته د ملي واکمنۍ په سترګه ګوري، نو خدای دي افغانان له هغه حالته وساتي، چې واکمني ګرسره نه یي. بشپړ باور لرم، چې هیڅ با وجدانه، وطندوست او باغروره افغان دا تور او شرموونکی نوم نسي منلای.

- د کوربه هیواد او شاوخوا سیمي د ملي او خپلواکۍ بخښوونکو غورځنګو ځپل او شا ته وهل: زموږ وینښ او هوښیار لوستونکي دا استعماري موخه هم په افغانستان او ګاونډیو هیوادو کې، په ډېري اسانۍ سره کتلائ سي. موږ او تاسي ټول شاهدیو، چې له تېرو دو دېرش کالو، په تېره بیا وروستیو لسو کالو راهیسي، د ملي او خپلواکۍ غوښتونکو غورځنګو، سازمانو او شخصیتو او ازونه د استخباراتي شبکو او تروریستي ډلو ټپلو له خوا په بې رحمۍ سره ځپل سوي او ځپل کیږي. په افغانستان کې به د امریکا د دایمي چوڼیو له شامته، دا ملي ضد کړنلاره نوره هم سخته او خطرناکه بڼه واخلي.

- فرهنګي او مذهبي یرغل: په تېرو دو دېرشو کالو، په تېره بیا وروستیو لسو کالو کې د استعمارګرانو د دغه راز فرهنګي یرغل بولګې او مثالونه، هره خوا په پېخر دي؛ خو په خواشینۍ سره د هغو ناورین زېږونکي نتیجې لا څو کاله نور هم وخت اخلي؛ ځکه په یوه ټولنه کې د فکري او فرهنګي فساد اغېزې سمدلاسه اثر نه ښندي؛ نسبتاً اوږدو کلو ته اړتیا لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د اخلاقي فساد او بېلابېلو جرايمو خپورول: که څه هم له تېرو لسو کالو راهیسې د هیواد په بېلابېلو برخو، په تېره بیا بگرام هوايي اډه کې د پردو عسکرو د اخلاقي فساد، جرم او جنايت، قانون ماتولو او بې پروايۍ ځيني مثالونه تر سترگو سوي دي؛ خو سره له هغه هم په دغو برخو کې د رسوا سوو پېښو گڅه لا تر اوسه، د پردو پوځيانو د اخلاقي فساد او بېلابېلو جرمو، ريښتيني انځور نه ښيي؛ ځکه د داسي فساد او جرايمو د پروالی او پراخوالی هم وخت ته اړتيا لري. گران لوستونکي کولای سي د امريکايي پوځيانو د فساد او جنايت خپرولو په اړه څو لنډي خبري، په فليپين او جاپان کې د امريکايي چوڼيو د اخلاقي فساد او جرمو په برخه کې ولولي.

- د پوځي ازمايښتو او تمرينو له لاري د کوربه هيواد او حتا شاوخوا سيمو محيطي ککړتيا: د پردو عسکرو له خوا د ژوندانه د محيط (چاپېر) د ککړتيا خطر ته بايد هيڅکله په سپکه سترگه و نه کتل سي. د ژوندانه پر چاپېر د داسي ککړتياوو د ناوړو اغېزو د تشريح او روښانو د پاره بې گټې نه ده، چي درنو لوستونکو ته په فليپين او جاپان کې، د امريکايي چوڼيو په اړه ځيني شمېرې او واقعيتونه وړاندي کو:

د خپرو سوو څېړنو او شمېرو له مخې، په فليپين کې د کلارک د هوايي اډې د پخوانۍ ساحې اړوند څاهانو د څښلو اوبه، په تېلو او شحمي موادو ککړي سوي دي. له هغو څلېرويشتو (۲۴) ځايو څخه چي د اوبو نمونې يې کتلي سوي دي، په دوه ويشتو (۲۲) ځايو کې د سيمابو، نايټرېټو، کاليفورم بکټريا، سرپو، دايلدرينو او محللونو په گډون د ککړوونکو عناصرو او مرکباتو گچه، د څښلو په اوبو کې د هغو تر ټاکل سوي گچې ډېره زياته وه. دا ککړوونکي توکي تر ډېره وخته په شاوخوا چاپېر کې پاتېږي؛ او د خوړو ځنځيرته په لار موندلو سره، له بيالوژيکي پلوه نورهم ډېرښت مومي.

د هغو نوزوکړو کوچنيانو د روغتيا په اړه، چي مندو يې د اوکيناوا د کدينای هوايي اډې په گاونډ کې ژوند کاوه، د ۱۹۹۲ع کال يو رپوټ ښيي، چي د جاپان د نورو نوزوکړو کوچنيانو په پرتله د دغو نوزوکړو کوچنيانو وزن ډېر لږ ؤ؛ او دا نيمگړتيا، په هغه هوايي اډه کې له الوتکو او نورو زړه لړزوونکو ږغو څخه انگېرل کيږي. د سپين ساحل (وايټ بيچ) د اټومي اوبتلو د دربېدو په ساحه کې د جاپان د حوزوي روغتيا شمېرني، په ماشومانو کې د لوکيميا او په لويانو کې د سرطانو لوړه گچه ښيي؛ د مثال په توگه په ۱۹۹۸ع کال کې، هغه دوې ښځې د اينې د سرطان له کبله مړې سوې، چي په سپين ساحل کې د صدف لرونکو حلزونو او ناوړو بحري بوټو په را ټولولو لگيا وې. په فليپين او جاپاني اوکيناوا کې د امريکايي لښکرکوټو د زيان اړونکو محيطي عواقبو په اړه زيات تفصيل، په دې تحليلي او معلوماتي مقاله کې وگورئ:

http://www.yonip.com/main/articles/womenmilitary.html

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د افغانانو د سپېڅلي او سرلوړي خاوري د کرايه کولو هويت باييللو « مبتکرينو » ته بلنه ورکوم، چي يو پلا د خپل معاصر تاريخ په لوستلو سره وګوري، چي انګرېزانو د ډيورنډ د تپل سوی تړون پر بنسټ، د اتلسو (۱۸) لکو روپو کلنۍ مرستي په بدل کي، د افغانستان له مزدور واکمن - امير عبدالرحمان خان څخه څه واخيسته؟! ايا تاسي ته د هيواد د سوهيلي او ختيځو سيمو له لاسه وتل؛ او د يوه غښتلي واحد قوم، واحدي خاوري، واحد کولتور او واحدي ژبي ټوټه ټوټه کېدل، کوچنۍ خبره ښکاري ؟ !

د امريکايي چوڼيو ځيني منتر وهلي پلويان له واقعيتو څخه په بې خبرۍ يا سترګو پټولو سره دا درواغجنه ادعا هم کيي، چي ګوندي امريکايي چوڼيو د نړۍ په هيڅ هيواد کي ځايي خلګو ته هيڅ ډول ستونزي او پېچومي نه دي پيښي کړي. زه نه پوهېږم، چي دا ښاغلي د پيل په غوږ کي بيده دي، که له کالو سره د خلګو په سترګو ننوزي؛ او لمر په دوو ګوتو پټيي؟

د ليکني په دې برخه کي د ګرانو او درنو لوستونکو پام هغو شخړو، ناخوالو او ناوړو عواقبو ته را اړوم، چي امريکايي چوڼيو د نړۍ په ببلابېلو هيوادو کي، مېشتو خلګو او سياسي واکمنانو ته په ميراث پرېښي دي.

ټول جهان خبر دئ، چي د جاپان خلګ هره ورځ د هغه هيواد په اوکيناوا کي د امريکايي اډو د تړلو د پاره مظاهرې کيي؛ ځکه د دې ښار خلګ د امريکايي پوځيانو له اخلاقي فساد او راز راز جرايمو څخه پزي ته رسېدلي دي. په اوکيناوا کي د امريکايي اډو پر مسأله ببلابېلو شخړو او مخالفتو، د جاپان پخوانی صدراعظم (يوکيو هاتوياما) د انتخاباتو تر را رسېدو مخکي استعفاء ته اړ کړ. په دې چي دی د خپل ګوند له غړو سره، د هغي ژمني په پوره کولو کي پاته راغئ، چي ويلي يې وه، د سياسي واک تر اخيستو وروسته به د اوکيناوا له ټاپوګانو څخه امريکايي چوڼۍ وباسي. د دې کړکېچني مسألې د نورو تفصيلاتو د پاره د دغه اينټرنيټي پاڼي وګورئ:

http://www.closethebase.org/
http://people.sabanciuniv.edu/ficici/docs/20070710-Okinawa.pdf
http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/japan/7795734/Japanese-PM-Yukio-Hatoyama-resigns-over-broken-Okinawa-base-promise.h
http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php

اوس راسئ په جاپاني اوکيناوا کي د ځای پر ځای سوو امريکايي پوځيانو د جرمو او جنايتو په اړه هم څو ټکي وړاندي کو، تر څو د دغه راز چوڼيو سرسپارلو مدافعانو ته ښه څرګنده سي، چي په افغانستان کي د امريکايانو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

همېشنيو پوځي مرکزو له سته والي سره هوکړه به د هغو پر خطرناکو سياسي نتيجو سربېره، په جنايي برخه کې هم، زمونږ بدمرغه هيواد له ډېرو لويو ستونزو او پېچومو سره مخامخ کړي.

د خپرو سوو شمېرو له مخې، جاپان ته د بيرته سپارلو په د ېرشو کالو کې، په دغو ټاپوگانو کې مېشتو امريکايي پوځيانو پينځه زره (۵،۰۰۰) جُرمونه کړي دي، چې د هغو په سلو کې لس (۱۰) مشدده جرمونه يا هغه جرمونه دي، چې د افغانستان د جزا د قانون د ډلبندۍ له مخې د جنحې او جنايت په توگه پېژندل سوي دي. په دغه ډله جنايتو کې وژنه، جنسي تېرى، د خلگو پر جسمي تماميت ډول ډول بريدونه، وسله والي غلاوي او داسي نور شامل دي. د دغو جنايتو د خرنگوالي، بېلابېلو ډولو او پر ځايي اوسېدونکو د هغو د ناوړو اغېزو په اړه نور مالومات، په دغو ويبپاڼو کې ولولئ:

http://www.davidappleyard.com/japan/jp22.htm
http://nihon.awardspace.com/okinawa_sofa_crime.html
http://okinawa-island.blogspot.com/2010/01/list-of-main-crimes-committed-and.html

په يوه بل ځای کې راغلي دي، د اوکيناو خلگ انگېري (که څه هم په دې انگېرنه کې کېدای سي تر څه اندازې د بهرنيانو ضد احساسات هم نغښتي وي) چې د امريکايي چوڼيو د «مجرمانه څپو» له خوا کلابند سوي دي. په اوکيناوا کې د دې جرم زېږوونکو مرکزو ځيني نوري ستونزي او کړاونه، چې جاپاني سياستوالو او له هغې ډلې څخه د جاپان مستعفي صدراعظم - هاتوياما - يې هم د لغوه کولو يا تعديل کولو وس و نه موند، دا دي، چې د دغو امريکايي چوڼيو پوځي کارکوونکي، په ډېري اسانۍ د قانون له منگولو څخه تښتي؛ او تر جرم يا جنايت کولو وروسته، د محاکمې او استرداد په پلمه، متحدو ايالاتو ته استول کيږي. د دې مسألې د نورو جزيياتو دپاره، د اينټرنيټ دغه پاڼه وگورئ:

http://thesop.org/story/world/2010/02/03/crime-and-the-us-military-in-okinawa.php

د ځينو کوربه هيوادو پر خلاف، چې د امريکايي چوڼيو له درکه د محصول يا تاجايي په نامه څه پيسې تر لاسه کيږي، جرمني دولت په خپله خاوره کې د امريکايي چوڼيو د سته والي له بابته، د دغه هيواد دولتي مقاماتو ته په کال کې تقريباً يو ميليارډ (۱،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) ډالر محصول ورکيږي. د دې خبر نور تفصيل د اينټرنيټ په دې لينک کې وگورئ:

http://www.fluglaerm-kl.de/dl/American_bases_in_Germany_fs.pdf

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څه هم په جرمني کې د سوسيال ډيموکراټيک ګوند او زرغون (ګرين) ګوند ايتلافي حکومت، د عراق پر خلاف د امريکا او بريتانيا له جنايتکارانه يرغل سره ژور مخالفت لاره؛ خو سره له هغه هم په ناټو کې د غړيتوب او په خپله خاوره کې د امريکايي پوځي اډې د سته والي له امله، مجبور ؤ چې له يرغلګرو هيوادو سره لوژيستيکي او عسکري مرسته وکي. دا مرسته د جرمني له اساسي قانون څخه ثرګنده سرغړونه ګڼله کيږي؛ او د عراقي اولس پر ضد وحشيانه تېري کې د دې هيواد د سوشل ډيموکراټيک ګوند او زرغون ګوند د ايتلافي حکومت روښانه پړتيا زباديي. د دې موضوع نور جزييات، په دې مضمون کې وګورئ:

http://www.wsws.org/articles/2003/apr2003/germ-a07.shtml

زموږ هوښيار او حقپال لوستونکي په خپله قضاوت کولای سي، که جرمني غوندي ستر، پرمختللئ او غښتلی هيواد د امريکايي چوڼييو د فشارو له امله خپل اساسي قانون تر پښو لاندي کيي، نو د نوري نړۍ، په تېره بيا زموږ غوندي مزدورو او بېوزلو حکومتو به څه حال يي؟! په همدې دليل دا خبره له هر راز شک او شبهې وتلې ده، چې د امريکايي چوڼييو په موجوديت کې به زموږ ملي واکمني او سياسي خپلواکي، هيڅکله له تېرييو او لاسوهنو خوندي نه يي.

د نړۍ والو چارو شنونکو ته مالومه ده، چې د امريکايي چوڼييو فعاليتونه، په فليپين کې هم زياتره له سياسي شخړو او لانجو سره لاس او ګرېوان يي. د نيويارک ټايمز په لاندني لينک کې د فليپيني حکومت او امريکايي مقاماتو تر منځ دغه راز شخړو ته يوه لنډه کتنه سوې ده:

http://www.nytimes.com/1991/12/28/world/philippines-orders-us-to-leave-strategic-navy-base-at-subic-bay.html

کشکي په افغانستان کې د امريکايي لښکرکوټو پلويانو د پردو يرغلګرو د دايمي حضور په ستاينه کې ترستوني څېرلو او ړندو ليکنو دمخه، يو پلا په فليپين کې د امريکايي پوځيانو د استوګني ترخه او شرمناک درسونه لوستي وای؛ او بيا د دغه راز بدمرغو استعماري تأسيساتو دفاع په سنګر کې درېدلي وای.

د نړۍ په ځينو هيوادو کې د امريکايي پوځيانو حضور اوس داسي شرموونکي حالت ته رسېدلئ دئ، چې هيڅوک يې له منلو نته نسي کولای. د مقالې په دې برخه کې، په ځينو هيوادو کې د امريکايي لښکرکوټو د ناورين زېږوونکي حالت په اړه څو لنډې خبري کو؛ او خپلو مُدبر لوستونکو ته بلنه ورکوو، چې په خپله د افغانستان غوندي دوديزي ټولني په ځانګړو فکري او فرهنګي شرايطو کې د هغو د خطرناکو عواقبو په باب اټکل وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نړۍ والو چارو شنونکو ته ښه څرګنده ده، چې د « سوبیک » خلیج په سمندري اډه او کلارک هوایي اډه کې د امریکایي پوځیانو د استوګنې پر مهال د «اولنګاپو» او « انجیلیس» ښارو فحشا ، په ټوله نړۍ کې نوم لاره. دا ناوړه حالت تر(۱۹۹۱ع) کال یانې دقیقاً هغه مهاله پورې روان ؤ، چې د « مونټ پینتوبو» اورغورځوونکي د کلارک هوایي اډې ډېره برخه ورانه کړه. په دې برخه کې زیات مالومات، له دغو اینټرنیټ پاڼو څخه تر لاسه کولای سئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/Prostitution_in_the_Philippines
http://www.filipinawives.com/memorial.html
http://www.google.co.uk/#hl=en&q=crimes+in+philippines&aq=1&aqi=g3g-v4g-j3&aql=&oq=crimes+in+phi&pbx=1&bav=on.2,or.r_gc.r_pw.&fp=ecb04e88bcddfc48&biw=1366&bih=620

په(۱۹۴۷ - ۱۹۸۰ع)کلو کې اته څلوېښت(۴۸) فلیپینیان، چې درې پر څلورمه برخه یې ښځې او کوچنیان وه، د امریکایي چوڼیو په شاوخوا کې، په وحشیانه بڼه و وژل سوه. د بشري حقوقو د ساتنې ډېر سازمانونه په دې باور دي، چې د امریکایي چوڼیو د منسوبانو د جرمو او جنایتو ډېره برخه یا اصلاً نده را برسېره سوې یا په لوی لاس پټه ساتل سوې ده؛ ځکه په دغه راز جرمو او جنایتو کې ښکېل امریکایي پوځیان ،یو هم په فلیپینۍ محکمه کې، نه دئ محاکمه سوئ.

یوازې په « اولنګاپو» ښار کې څلور زره، درې سوه شپږ پینځوس (۴،۳۵۶) ښځو جوازونه تر لاسه کړي دي، چې د مېلمه پالو(د بدلمنو یا فاحشو ښځو فېشني نوم) دندهَ وکي. په « انجیلیس» ښار کې، چې پینځه سوه (۵۰۰) میخانې کاروبار لري، د دغو ښځو شمېر درو زرو څلور سوو دېرشو (۳،۴۳۰) ته رسیږي. په « سوبیک » کې د دغه راز ښځو شمېر درې سوه اته څلوېښتو (۳۴۸) او په « مبلکت» کې درو سوو (۳۰۰) ته رسیږي. البته، داارقام په جنسي سوداګرۍ کې د ښکېلو ښځو بشپړ او دقیق شمېر نه ښیي؛ ځکه که د بې جوازه کوڅه یي ښځو شمېر هم ور سره ملګری سي، بیا یې نو شمېر په « اولنګاپو» ښار کې د نهو زرو (۹،۰۰۰) شاوخوا او په « انجیلیس» ښار کې تقریباً اوو زرو (۷،۰۰۰) ته رسیږي.

په (۱۹۸۵ - ۱۹۹۱ع)کلو کې د « انجیلیس» ښار د ایدز له کاري ډلې سره د ایچ.آی.وی. یو څلوېښت(۴۱) مالومې پېښې ثبت سوې، چې له هغو څخه نهه (۹) ناروغان مړه سوي دي.

په جنوبي کوریا ، جاپان او فلیپین کې هغو کوچنیانو ته په سپکه او بده سترګه کتل کیږي، چې له امریکایي پوځیانو څخه زیږېدلي یي. داسې کوچنیان، چې زیاتره د پلرو له خوا پرېښوول سوي؛ او له خپلو مندو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوېيږي، له پلرنيیو ځېرو سره د ورته والي له کبله، د ژوندانه په ټولو برخو، په تېره بيا ښوونه او روزنه کې د خلګو له تعصب او سپکاوي سره مخامخ کېږي. د نور تفصيل د پاره، دا هراړخيزه مالوماتي مقاله ولولئ:

http://www.yonip.com/main/articles/womenmilitary.html

که د امریکايي چونیيو سرسپارلي او جادو سوي مدافعان دغو تکان ورکوونکو واقعيتو او شمېرو ته هم هيڅ ارزښت نه ورکيي، بيا نو په کار ده، چې په کابل کې د امريکايانو مزدورو واکمنانو ته سلا او مشوره ورکړي، چې د فاحشه خانو، شرابخانو، حرامیانو او په پای کې اېډز او له هغو څخه نورو را پيدا کېدونکو ناورينو د مخنيوي د پاره هم مخکې له مخکي تياری ولري؛ ځکه هر ځای چې د دې فرعونانو پښې ايښوول سوي دي، د شرابخانو، نايټ کلبو او فاحشه خانو جوړېدل او د ډول ډول جرمو او جنايتو خپرېدل حتمي او ضروري خبره ده.

که څه هم د امريکايي او ايتلافي ځواکو له خوا زموږ د سپېڅلي او وياړلي هيواد له اشغال سره جوخت، د دغه راز بې ناموسيیو او بد اخلاقيیو زړي هم د هيواد په ګوټ ګوټ کې کرل سوي دي، چې د بګرام هوايي اډه په هغو کې ځانګړی نوم لري؛ خو سره له دې هم د دغه راز فساد ورانوونکي عواقب لا تر اوسه به سم ډول نه دي را منځ ته سوي؛ اما په دې خبره کې شک نسته، که امريکايي چونۍ څو کاله نور هم پاته سي، هغه مهال به دا فساد هم ديوه لوی ملي ناورين وګچي ته ورسيږي. له دې امله بايد پر ټولو هغو ناموس پلورونکو د زړه له کومي لعنت او نفرت و وايو، چې زموږ په سرلوړي هيواد کې، دې توري او شرمناکي لکې ته، د هر ډول شرايطو او امکاناتو په برابرولو کې برخه اخلي.

په سعودي عربستان کې هم له امريکايي اډو سره د عامو خلګو مخالفت څه پټه خبره نه ده. درنو لوستونکو ته څرګنده ده، چې له سعودي حکومت سره د القاعدې او نورو مخالفينو د وسله وال مقاومت یو ازنی دليل هم په پيل کې همدغه امريکايي چونۍ وې؛ ځکه امريکايي پوځونه په حقيقت کې د خليج د جګړې په پلمه په سعودي عربستان کې ځای پر ځای سوي وه. معقوله او پرځای خو دا وه، چې تر خپل رسمي مأموريت وروسته يې سمدستي د سعودي عربستان خاوره پريښې وای؛ مګر په خواشينۍ سره چې د فارس خليج په حساسه ستراتيژيکه سيمه کې يې خپلو استعماري هدفو ته په پام سره، پښې اوږدې و غزولې. که چا د وسله وال مقاومت په زور نه وای ايستلي، ښايي شکه به تر اوسه پوري د راجاګانو او نوابانو په شان هورې ناست وای. د دې موضوع نور تفصيل په دغو ويبپاڼو کې وګورئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/United_States_withdrawal_from_Saudi_Arabia
http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/middle_east/2984547.stm

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ او تاسي ټولو افغانانو ته مالومه ده، چي په ۲۰۰۱ ع کال کي ځينو امريکايي الوتکو له پاکستاني هوايـــي ډګرو څخه پر افغانستان بريـدونـه وکـــړه. همدا اوس هم ويل کـــيږي، چـــي د سي. آی. اې. بـــې پيلـــوټه الوتکي (drone predators) له ځينو پاکستاني هوايي اډو څخه پر افغانستان او قبايلي سيمو بمباری کيږي. دا واقعيت د پاکستان په ايبټ آباد کي د اسامه بن لادن پرکور د امريکايي قواوو د وژونکي ګوزار او له امريکايي چاراواکو سره د پاکستاني واکدارانو تر ظاهري شخړو او لانجو وروسته لا نورهم ثرګند سو. په حقيقت کي د بن لادن تر وژني وروسته ؤ، چي دوو مخو پاکستاني پوځيانو د بن لادن د پلويانو د خواخوږۍ په خاطر د امريکاد بې پيلوټه الوتکو پر مخ د خپلي «شمسي» نومي هوايي اډې، د بندولو خبري وکړې.

ښايي دا ظاهري جار و جنجال د پاکستاني عامه افکارو دغولولو دپاره د پاکستاني او امريکايي پوځيانو د زرګري جنګو يوه برخه يي؛ خو د پاکستاني او امريکايي واکمنانو له خوا د پاکستان له «شمسي» هوايي اډې څخه د کار اخيستني په اړه د حقايقو له پټولو سره سره، له دې روښانه واقعيت څخه هيڅوک نټه نسي کولای، چي د پاکستان درست خلګ، په تېره بيا مظلوم او بېوزلي پښتانه، په قبايلي سيمو کي د امريکايي ډرون له رندو او بې رحمانه بريدو سره سخت مخالفت لري. د نړۍ خبري وسايل هره ورځ د امريکاد دغه راز وحشيانه بريدو پر خلاف د پاکستاني اولس، په تېره بيا جګړو ځپلو پښتنود مظاهرو او لاريونو شاهد دي.

پاکستانۍ خاوره، اوبه او فضا تر اوسه په پټه يا ښکاره د امريکايي ځانګړو قواوو او سي. آی. اې. لوبه او پراخه ځاله ده؛ ځکه نو هيڅوک له دې خبري مخ نسي اړولای، چي له امريکايي پوځ او استخباراتي کړيبو سره د پاکستاني دولت ښکاره يا پټو همکاريبو په هغه هيواد کي د جګړې، نا امنيبو او سياسي شخړو خورا لوی اورونه بل کړي دي. د دې سرکښو اورونو له کبله پاکستاني اقتصاد او پاکستاني اولس ته دونه ستر او پراخ تاوانونه اوښتي دي، چي د جنرال پرويز مشرف او زرداري له حکومتو سره بې د امريکايي مقاماتو په اقتصادي او عسکري مرستو، هيڅکله سر نه سره ورځي. که په پاکستاني قلمرو کي د امريکايي پوځو او استخباراتي شبکو پټي او ښکاره لاسوهني نه وای، پوره باور دئ، چي نن به د دې هيواد پر خپلواکۍ غوښتونکو خلګو، په تېره بيا مظلومو پښتنو، د قيامت شپې او ورځي نه تېرېدای. د پاکستان او امريکا د روانو عسکري همکاريبو د ځينو اړخو په اړه نور مالومات دلته کتلای سي:

http://www.foxnews.com/politics/2009/02/19/official-confirms-using-pakistan-base-launch-attacks/
http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/asia/article5762371.ece

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تورکیه (ترکیه) کي د اینجرلیک امریکایي چونۍ هم له ورا یه د تورکیې په سیاسي نظام کي د هغه هیواد د پوځیانو د ښکاره برلاسي، د اسراییلو د صهیونیستي دولت د ټینګښت او په سیمه کي د امریکا د ځینو نورو استعماري هدفو د تحقق د پاره کار کیږي. بې ځایه نه ده، چي د لیکنې په دې برخه کي د امریکایي پوځیانو د همېشني حضور له افغاني پلویانو څخه پوښتنه وکو، چي که بې هویته تورکي پوځیان او سیاستوال د نړۍ والو بشري حقوقو او ملي - اسلامي دودو پر خلاف خپلو ښځو ته په دولتي ادارو او تحصیلي مؤسسو کي د پوړني اغوستلو اجازه نه ورکیږي، موږ افغانان هم باید د هغو د دې جاهلانه او انساني ضد عمل پیښې وکو؟ !
که غرب مآبه تورکي پوځیانو او سیاستوالو د خپل سیاسي ژوند د بقاء د پاره هر بدو بلا ته لاسونه اچول، موږ افغانان به یې هم په پټو سترګو تقلید کوو؟ مګر موږ د مولانا جلال الدین بلخي غوندي عارف او سید جمال الدین افغاني غوندي متفکر او مبارز په لرلو سره دې اړ یو چي د هویت بایللو تورکانو پر ناسمه لار ګام کښېږدو؟ ! زموږ عارفانو او مفکرانو تورکانو ته د پوهي، پرمختګ او بشپړتیا لار ښوولې ده، ځکه نو تقلید او پیښې کول د هغوی کار دئ نه زموږ.

په داسي حال کي، چي په ټولو لویدیځو هیوادو (فرانسه یوازنی هیواد ؤ، چي په دې وروستییو وختو کي یې د هغه هیواد په عامه ځایو کي د بوغرې یا چادري پر اغوستو بندیز ولګاوه) کي مسلماني ښځي حق لري، په خپله خوښه کالي واغوندي؛ مګر د تورکیې متعصبو پوځیانو او سیاستوالو د خپل هیواد د ښځو له دې منل سوي انساني او اسلامي حق څخه سترګي پټولې، تر څو چي د دغه هیواد پارلمان د (۲۰۰۸ع) کال د فبرورۍ پر اوومه نېټه د تورکیې په رسمیاتو کي د پوړني اغوستلو بندیز ایسته کړ. په تورکیه کي د پوړني اغوستلو د ناروا او بې ځایه بندیز د ایسته کولو تفصیل، د ویکیپیدیا په دې پاڼه کي وګورئ:
http://en.wikipedia.org/wiki/Headscarf_controversy_in_Turkey

که څه هم تورکیه خاص جیو - ستراتیژیک موقعیت او له کُردانو، قبرص او ارمنیانو سره تاریخي ستونزي لري، مګر سره له هغه هم که یې عام خلګو ته په ریشتیا سره اختیار ورکړل سي، ښایي نه په ناټو کي غړیتوب او نه هم په خپل هیواد کي د امریکا همېشني حضور ته غاړه کښېږدي.

د تورکیې د سیاسي تاریخ پوهانو او شننونکو ته په بشپړه توګه مالومه ده، چي د امریکا متحدو ایالاتو تل په تورکیه کي د خپلي پوځي اډې او وفادارو تورکي پوځیانو له لاري د هغه هیواد د ډیموکراټیکو رژیمو په رنګولو کي لویه برخه اخیستې ده. د تورکیې په سیاسي نظام کي د غرب مآبه پوځیانو برلاسی تر لمر روښانه خبره ده. تورکیه، پاکستان او اسراییل د نړۍ له هغو درو مشهورو هیوادو څخه دي، چي درست سیاسي نظام یې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

واقعيت کې د پوځي واکمنانو په لاس کې دئ. په ترکيه کې د عسکري کودتاوو او له قبرص او ارمنيانو سره د ترکانو د تاريخي مسألو په باب، دغه ويبپاڼې وګورئ:

http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Military_coups_in_Turkey
http://www.historyplace.com/worldhistory/genocide/armenians.htm
http://en.wikipedia.org/wiki/Cyprus_dispute

سربېره پردې، ايا هر هغه څه چې د ترکيې يا کوم بل هېواد په ګټه يي، بايد هرومرو زموږ د هېواد په خير او ګټه هم يي؟ مګر تر اوسه مو په دې روښانه خبره سد نه رسيږي، چې مختلف هېوادونه، بېلابېل عيني او ذهني شرايط لري؛ او له يوه هېواد څخه بل هېواد ته د سياسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي سيستمونو يا د هغو د ځينو برخو او عناصرو ميخانيکي او مقلدانه لېږدول، له ولسي پاڅونو، مخالفتوا و ستونزو پرته بله څه نتيجه نه لري. ايا زموږ د جنګ ځپلي او کړکېچن هېواد وروستۍ څو دېرش کلن تاريخ، د دې مدعا روښانه ثبوت نه دئ؟

دې ټولو دلايلو او شواهدو ته په پام سره بايد د دې روښانه حقيقت له منلو مخ وانړوو، چې د امريکا چوڼۍ په هيڅ ځای کې د ځايي خلګو غوښتنه نه ده.
ولې؟
ځکه چې دا ډول استعماري چوڼۍ نه يوازې په کوربه هېواد، بلکې په چارچاپېره سيمه کې د انسان ځپلو، زيندې کولو، چور او چپاو، فساد خپرولو، ګواښلو، ورانولو او ککړولو خورا خطرناک مرکزونه دي. ښکاره او ثرګنده خبره ده، چې خلګ په خپلو سيمو او هېوادو کې د پردو لاسوهني، جنايتونه، فحشاوي، لوټمارۍ، بې عزتۍ او نوري ناروا وي نسي منلای.

په دې خبره خو د کوچنيانو هم سر خلاصيږي، چې استعماري قدرتونه هيڅ کار بې ګټې او بې مطلبه نه کيي، نو امريکا څنګه له دې کلي او اساسي اصله مستثناء کېدای سي، چې زموږ افغانانو له غمه به تر خپلو وينو او پيسو تېريږي؟ په لاندي لينک کې د امريکا له پوځي اډو سره، د بېلابېلو سيمو د ځايي اوسېدونکو د مخالفتو ګڼه وګورئ. له وړاندي سوو نظر پوښتنو څخه په ډاګه ښکاري، چې خلګ په خپلو ملي او وطني مسألو کې د استعمار په ناولو او خطرناکو نخشو ډېر ښه پوهېږي:

http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php

اما د استعمارګرانو د پيسو يا نورو اقتصادي مرستو تشه بايد څنګه ډکه کو؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ وياړلئ ملي تاريخ ښيي، چي افغانان کولای سي د خپلو پلرو او نيکو په شان په لوړه، ښوزلۍ او رازراز اقتصادي کړاونو کي ګوزاره وکړي؛ خو دا هيڅکله نه مني، چي د پردو مغرضانه پيسو ته په سترګو نينګلو سره، د غلامۍ طوق غاړي ته واچيي؛ او سوکه سوکه د خپلي سپېڅلي او سرلوړي خاوري، واک له لاسه وباسي.

موږ افغانان بايد هيڅکله د پردو پيسو ماهيت، د ترلاسه کولو لاراوپه ټولنه کي د هغو اغېزې او نتيجې له پامه و نه غورځوو. بايد تل دې پوښتنو ته جوابونه و موو، چي پردي هيوادونه د څه مقصد د پاره پيسې راکيي؟ د راکولو لار يې څه ده؟ او په پای کي د دغه راز پيسو تر لاسه کول زموږ مځکنۍ بشپړتيا، سياسي خپلواکۍ، ملي واکمنۍ او ملي يووالي ته څه زيان رسولای سي؟ هغه خولۍ دي خدای هيڅکله زموږ پر سر نه کړي، چي د سر او وجود خطر را منځ ته کيي.

که د پردو پيسو په ترلاسه کولو کي دغو زرينو اصولو او معيارو ته پام و نکړو، بيا نو د هيواد د مځکنۍ بشپړتيا، سياسي استقلال، ملي حاکميت او ملي وياړونو د زيانمن کېدو او ان نابودۍ خطرونه هم بايد د زړه له کومي و منو.

بايد ويښ او هوښيار اوسو، چي استعمارګران د لرغونو توکو د سراښو او غولوونکو سوداګرو په څېر په دې ناروا معامله کي د څو تنګو په ورکولو سره، زموږ لرغوني او تاريخي خزانې تر ګوتو کيي. بايد د خپلو پلرو او نېکو ارزښتناک تاريخي ميراثونه په هيڅ بيه له لاسه و رنکړو. په دغه راز بايلونکي قمار کي د ګټي تر لاسه کول، فقط افسانه ده او بس.

له دې سَوَبه بايد وياړلي او سرلوړي افغانان د هيواد د اقتصادي پرمختګ د پاره د استعمارګرانو د پوځي اډو د تباه کوونکي محصول يا ماليې پر ځای پر خپلو پرېمانه طبيعي زېرمو، پياړو متو، نه ستړي کېدونکي کار، نوښتګرو مغزو، علمي تجربو، ښې ادارې، عادلانه نظام، يووالي او پيوستون تکيه وکړي، چي هم مو اقتصادي سوکالۍ ته لار هواروي؛ او هم مو وطن، خپلواکي او ملي ارزښتونه له هر ډول لاسوهنو او يرغلو څخه خوندي ساتي.

امریکایي چوڼۍ او نمايشي لويه جرګه

لکه څنګه چي په تېرو مباحثو کي هم يادونه وسوه، زموږ د ځينو غرب مآبه ليکوالو او شننونکو د ناسمو ادعاوو پر خلاف، په افغانستان کي د امريکايي چوڼيو جوړول، په هيڅ وجه د (۲۰۱۴ع) کال خبري نه دي. زموږ سترګه ورو او باخبره هيوادوالو ته په بشپړه توګه څرګنده ده، چي د دې ډول استعماري چوڼيو د جوړولو کار له تېرو لسو کالو ياني د امريکايي يرغل له همغي اولي ورځي څخه پيل سوئ؛ او تر اوسه پوري، په پوره چټکۍ سره روان دئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له شينډنډ څخه تر کونړو، له بلخ او کندوز څخه تر خوست او پکتتکا پوري ګرده افغانستان د امريکايانو او نورو ايتلافي پوځو په لويو او کوچنييو لښکرکوټو ډک دئ. له دې روښانه حقيقت څخه هيڅوک سترګې نسي پټولای.

البته، هغه څه چي تر اوسه نه دي سوي، دې کرغېړنو استعماري چوڼييو ته د په اصطلاح «رسميت» او «مشروعيت» ورکولو خبره ده او بس. د حامد کرزي په مشرۍ مزدور حکومت، د عبدالله عبدالله، امرالله صالح او احمد شاه مسعود د ورونيو په مشرۍ مزدور اپوزيسيون او د ډول ډول جنګي ډلو ټپلو له استازو، بېلابېلو جاسوسانو او ټپل سوو مزدورانو څخه ډک پارلمان او ولايتي جرګې هم د دغه راز تش په نامه «رسميت» او «مشروعيت» دپاره، تر ټولو ښه او مناسبه موقع ګڼله کيږي. بې شکه، امريکايانو د دې طلايي چانس د تر لاسه کولو دپاره، په تېرو لسو کالو کي خپل زرګونه پوځيان مرګ او درد ته ودرول؛ ميلياردونه ډالر يې په اور کي واچول؛ په خپل هيواد کي دننه او دباندي يې د ميليونو سوله دوسته اولسو، مخالفت او دوښمنۍ ته غاړه کښېښوله. که دا حساسه او طلايي موقع له ګوتو ووزي، مانا به يې په ساده ټکو سره دا يي، چي امريکايان افغانستان ته په ډکو لاسو راغله؛ خو په تشو لاسو بېرته ووته. بې انساني تلفاتو، مالي تاوانو، شرمناکي رسوايۍ او بدنامۍ به يې هيڅ ګټه نه يي کړې.

که څه هم د يرغلګرو پوځو د ټپل سوي رژيم د اساسي قانون د نيويمي (۹۰) مادې د پينځمي (۵) فقرې له حکمو سره سم، د بين المللي تړونو او ميثاقو منل يا له هغو سره د افغانستان د يو ځای والي فسخه کول د «ملي شورا» د واکونو په ډله کي ياد سوي دي؛ خو سره له هغه هم امريکايي اشغالګرو زموږ د هيواد او سنييو سياسي واقعيتو ته په پام کولو سره، دا غوره ګڼلې ده چي د خپلو استعماري چوڼييو د «رسمي کولو» کړکېچنه او لانجمنه مسأله د يوې قلابي لويې جرګې د استازو له خوا تأييد او تصويب کړي.

د امريکايي سياستو طراحان د لويې جرګې په جوړولو سره دغه دوه لوی هدفونه، په پام کي لري:
- اول دا چي د ولسي جرګې د تصويب او ملاتړ په تر لاسه کولو سره غواړي په افغانستان، سيمه او ګرده نړۍ کي، خپلو دايمي چوڼييو ته د «مشروعيت» او «قانونيت» دروغجن پوښ ور واغوندي؛ او له دې لارې په خپل ګومان پر هيواد پالو، خپلواکو او سرلوړو افغانانو سربېره د ګاونډييو هيوادو او د سيمې د لويو لوبغاړو له مخالفتو او اعتراضو څخه د «تښتې» لار ومومي.
- دوهم دا چي په دې مهمه ملي او وطني مسأله کي د کرزي د مزدور حکومت او تش په نامه پارلمان او ړې سپکي کړي؛ ځکه دوی ته ښه مالومه ده، چي د کرزي د حکومت يا پارلمان له خوا به د دې ستري ملي مسألې تأييد او تصويب، په دردبدلي او ځنمبدلي افغان ملت کي د مخالفت او دوښمنۍ لا نوري څپې هم را وپاروي. له همدې سَوَبه کرزی له افغاني او بين المللي مطبوعاتو سره په خپلو مرکو او کنفرانسو کي داسي ښيي، چي ګوندي دی هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خپلواکو، سرلوړو او باغروره افغانانو په ځېر، د امریکا دايمي چوڼيو ته په اجازه ورکولو خوښ نه دئ. څه موده مخکې يې، له افغاني ژورناليستانو سره، په يوه تلويزوني مرکه کې ادعا وکړه، چې د پوځي اډو په اړه يې د امریکا پښې او لاسونه يې ورتړلي دي؛ اوداسې شرايط يې پر ايښي دي، چې ټول د افغان دولت او اولس پرګټو راڅرخي. ده، په ټينګار سره ډاډ څرګند کړ، چې د دولت له خوا به هيڅکله داسې هيڅ کار ونه سي، چې د افغان اولس په ګټه نه يي؛ خو زموږ هوښيار او سترګه ور وطنداران ټول له ورايه ګوري، چې د کرزي مزدور او تپل سوی حکومت د سياسي، عسکري، اجتماعي او اقتصادي ژوندانه په هيڅ برخه کې له امریکايي اشغالګرانو سره برابر حقوقي دريځ نه لري. د خلګو خبره: چيري نوکر، چيري بادار.

زموږګردو هيوادوالو ته مالومه ده، چې امریکايي اشغالګران او نورو ايتلافي دولتونه له تېرو لسو کالو راهيسې کرزي، د هغه د حکومت غړو، پارلمان، اوردو، پوليسو، استخباراتو او ټولو دولتي کارکوونکو ته تنخاوې ورکيي؛ او په کابل او ولايتو کې يې د کورو او دفترو ساتنه کيي. دا خبره هم هرچا ته مالومه ده، چې که د امریکايي عسکرو د ټانکو او الوتکو شوم سيوری نه يي، خدای خبر دئ، چې دا فاسد مزدوران به څو ورځې زموږ د دردمنو خلګو د قهر او خښم په وړاندي مقاومت وکړای سي؟ له دې کبله نو د کرزي د فاسد او مزدور حکومت له خوا د امریکايانو د لاسو او پښو تړلو ادعا له يوې بې خونده ټوکې پرته بل څه نه ده.

تېرو لسو کالو کرزی او د هغه فاسد حکومت، ټولو افغانانو او نړۍ والو ته په هره مانا ورو پېژندی؛ مګر همدا بې واکه او بې ارادې کرزی نه ؤ، چې د خلګو تر اوږدو شکايتو او کړاوو وروسته يې په کابل او نورو ښاروکې د سيمټي ديوالو او خنډو د ايسته کولو امر وکړ؟ خو په کابل او نورو ښاروکې تر اوسه خلګ د دې ډول سيمټي ديوالو او خنډو له ستونزو خلاص نه دي. تر دې چې تېر سو، ايا همدې باټک کرزي په لوړ اواز او لکه غاړه ونه ويل، چې په امریکايي او ايتلافي ځواکو پوري تړلي «امنيتي» شرکتونه بايد په څو مياشتو کې و تړل سي؟ حال دا چې زموږ وښيې او آګاه لوستونکي ښه پوهېږئ، چې د هغو «امنيتي» شرکتو د تړلو خبره تر کومه ځايه دقيقه ده، چې د کرزي په خپله وينا يې د ده د حکومت تر څنګ بل موازي حکومت جوړ کړئ دئ؟! په دې خبري يې هم بلا پسې، ايا همدا کرزی نه ؤ، چې په ټينګار سره به يې ادعا کوله: هيڅکله به د «ولسي جرګې» د معترضو کانديدانو د ګيلو او شکايتو تر حلولو مخکي د «پارلمان» پرانيستلو ته غاړه کښېنږدي؟ اما نتيجه څه وه؟! موږ ټولو وليده، چې د امریکايي چارواکو تر يوه کوچني ګواښ وروسته يې سمدلاسه، د خپل بهرنۍ سفر بار و بستر و تړاه؛ او بېله ځنډه يې د هغه نوم بدي «پارلمان» په پرانيستلو لاس پوري کړ، چې ښايي د نړۍ د پارلمانو په تاريخ کې يې ساری نه يي ليدل سوئ. د کرزي ټولي خبري يوه خوا او دا مهمه خبره بلي خوا، چې په وارو وارو يې تکرار کړې ده: موږ نور د امریکايي او ايتلافي قواوو خپلسري بمبارۍ، تلاښۍ او عمليات نسو زغملائ؟ مګر بيا هم موږ ګرده شاهدان يو، چې د خپلسرو فرعونانو وحشيانه بمبارۍ، تلاښۍ او عمليات د پخوا په شان تر اوسه جاري دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکایان او پیاوړي اوروپایي دولتونه خوآ خوا پرېږدئ، ایا په تورو کڅوړوکي د ایران د اخوندي رژیم تورو او چټلو پیسو، کرزي او د هغه مزدور حکومت ته د سیاسي خپلواکۍ په نامه څه پرېښي دي؟ ! کله چې د فارسیزم او شیعیزم مکارو ټیکه دارانو د منلو بین المللي موازینو پر خلاف، زموږ مظلوم هیوادوال جوپه جوپه په دار وځړول او لا تر اوسه له دې جنایته لاس نه اخلي، ایا کرزي او د هغه مزدور حکومت د اعتراض څه ږغ پورته کړ؟ ! کله چې همدې پراختیا غوښتونکو اخوندانو زموږ مهاجر افغانان د انسانیت او اسلامیت د ټولو اصولو او دودونو پر خلاف له خپل هیواده وشړل، ایا د کرزي مزدوري او فاسدي اداري څه احتجاج وکړ؟ ! دا خبره هم د هیچا هېره نه ده، چې کرزي او د هغه ملي ضد حکومت په ایران کې د افغاني سوداګرو د ځنډول سوو ټانکرو د خوشي کېدو د پاره څه توره وکړه؟ ! که د زړورو افغانانو زوروري او پرله پسې مظاهرې نه وای، مزدور کرزي او د هغه خاینو ملګرو به د ایراني حاکمانو د اندېښنې او خرخښې له بیري د یوه تشریفاتي هیأت د لېږلو جرأت هم نه وای کړی. داسي مثالونه په پېخر دي، چې د کرزي او ملګرو پر شرموونکو باټو او پوچو ادعاوو د بطلان کرښه باسي.

همدې واقعیتو ته په پام سره، افغانان اوس د کرزي په دې نمایشي او زرګري مانورو هیڅکله نه غولیږي. په تېرو لسو کالو کي یې د هغه د دغه راز زرګري جنګو او غوولونکو نندارو خورا ډېري نمونې و لیدلې. امریکایي اشغالګران د دغه راز غولوونکو تاکتیکو په کارولو سره، په واقعیت کي هلي ځلي کیې، چې مزدور او منفور کرزي ته د «ملي» رنګ په ورکولو سره، په افغاني او بین المللي ټولنه کي، څه باور او پرستیژ تر لاسه کړي؛ ځکه په تېرو لسو کالو کي د پردو فرعونانو د خپلسرو تاړاکونو او خپلو جابرانو د فساد او ظلمونو له کبله حالات د عمومي پاڅون پولي ته رسېدلي دي.

د کرزي او انډیوالانو پر خلاف، چې له امریکایي چوڼیو سره یې خپل مخالفت ظاهراً پټ ساتلئ دئ، د امریکایي یرغل د مخکښانو په توګه د عبدالله عبدالله په مشرۍ د هغه د تش په نامه اپوزیسیون پلویان او خواخوږي، نه یوازي پر دغو کرغېړنو استعماري تأسیساتو هیڅ اعتراض نه کیې، بلکي د هغو سته والی او تداوم خپله اساسي هیله او غوښتنه ګڼي. بېلابېلي ستمي ډلي ټپلي لکه «خراسانیان»، «افغانستانیان» او داسي نور هم د امریکایي لښکرکوټو د دفاع په لومړۍ لیکه کي ولاړ دي. د هغو کرایه سوو ټیکنوکراټانو او بېلابېلو مافیایي ډلو داستان هم کټ مټ همداسي دئ، چې په افغانستان کي د امریکایي او ایتلافي عسکرو د توپ و ټانک تر کرغېړن سیوري لاندي، د ناز او نعمت ژوند تېروي.

د همدې حقایقو پر بنسټ د امریکایانو مخکي له مخکي جوړي سوي چوڼۍ اوس د چا خبره یوازي د «رسمیت» او «مشروعیت» په مقصد د لويي جرګې نمایشي ټاپې ته انتظار باسي. البته، د دې درواغجني او تقلبي ټاپې د تر لاسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولو د پاره هم له پخوا څخه پراخ او هر اړخيز مقدمات پيل سوي دي. په دې توګه، دې ناوړه حالت زموږ زړور او خپلواک خلګ د خپل اوږده تاريخ له خورا خطرناک او حتا فاجعه زېږوونکي ازماينبت سره مخامخ کړي دي...

مخکې تر دې چې د لويې جرګې له خوا د امريکايي چوڼيو د تصويب يا ترديد په اړه خپلې خبرې نورې هم اوږدې کو، بې ګټې نه ګڼم چې تر يوه ښېل سرليک لاندې، زموږ په ګډ تاريخي کور (ګران افغانستان) کې د جرګو او مرکو ارزښتناک دود ته يوه لنډه کتنه وکو؛ او دا خبرې ځانته مالومې کړو، چې د جرګو او مرکو دود له څه وخته باب سوئ؛ په دغه راز قامي يا ملي غونډوکي څه ډول کسانو برخه اخيسته؛ او د خپلو ملي ګټو د ساتنې د پاره يې څه ډول پرېکړې کړې دي؟ ښېله شکه، زموږ د پلرو او نيکو دا وياړلئ دود و دستور به يو پلا بيا د هيواد په دې حساسو تاريخي شيبوکي زموږ سرلوړو، خپلواکو او مړنيو وطنداراتو ته د ملي او وطني ګټو د ساتنې ستر رسالت او مسووليت ور په ياد کړي.

په افغانستان کې د جرګو تاريخي دود ته يوه کتنه

تاريخ ښيي، چې زموږ لرغونې مېنه د آريايانو له زمانې څخه د جرګو او مرکو هيواد دئ. د آريايي آثارو په استناد، زموږ نيکه ګانو د خپلو کليوالي، قامي او ملي ستونزو د ليري کولو د پاره د «سبها» او «سميتي» په نامه دوديزې جرګې درلودې (حبيبي، <u>تاريخ مختصر افغانستان</u> ۱۰). د مؤرخانو او محققانو د څېړنې له مخې، «سبها» د عامو خلګو جرګه وه، چې په کلو او بانډوکي به جوړېده؛ خو «سميتي» داسې جرګه وه، چې د قام مشرانو، مخوَرو او شتمنو بې غړيتوب لاره. په دې توګه «سبها» له ننني اولسي/ولسي جرګې او «سميتي» له «ځلـو ښتـي»، «مشرانو جرګې» يا «سنا» سره ورته والی درلـود. په هندوستان کـــې تر اوسه د «سبهــا» آريايي کليمه د لوک سبها (Lok Sabha) يا ولسي جرګې (شورا) او راجيا سبها (Rajya Sabha) ياد ايالاتو د جرګې (شورا) په ټکوکي ژوندی پاته ده؛ او د دې خبرې مانا دا ده، چې موږ له هـــنديانو سره په تاريـــخي او فرهنګي ميراثو کې، ګډې ريښې لرو.

جرګه او مرکه زموږ په کورني، کليوالي، قبيله يي او ملي ژوند کې ډېر لوړ او ارزښتناک سياسي - حقوقي ځای لري. همدا اوس موږ ټول افغانان د خپلو کورنيو شخړو او لانجو د حلولو د پاره د ځينو مُصلحو او خير غوښتونکو خپلوانو، دوستانو او اشنايانو په ګډون کورنۍ جرګې جوړوو. په هرکلي کې د هغه کلي د ښېلا ښېلو مشکلاتو او پېچومو د حلولو د پاره د کلي د ديني عالمانو، مشرانو او مخورو په ګډون، کليوالي يا محلي جرګې جوړيږي. د دوو يا څو قبيلو/قومو تر منځ ښېلا ښېلې شخړې او ناخوالې هم تل د جرګو او مرکو له لارې حليږي، چې په هغو کې د ښکېلو اړخو پوهان، عالمان، قومي مشران، سپين ږيري او د رسوخ خاوندان برخه اخلي. لويه جرګه، لکه څنګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي له نامه يې ښکاري، د افغانانو د لويو ملي - وطني مسألو د خلاصون او پرېکون مهمه مرجع او د خلکو د ارادو او غوښتنو ځرګندوی ده.

په اوسنيو شرايطو کي کله کله د لويو جرګو حقوقي مؤسسې ته د هغې د زېښت او د هغې له پرېکړو او مصوبو څخه د واکمنو طبقو د ناوړو استفادو پر بنسټ د انتقاد ګوته نيوله کيږي؛ او پر ځای يې له ريفرنډم يا عمومي نظر پوښتني څخه د کار اخيستو غوښتنه وړاندي کيږي.

دا سمه خبره ده، چي د ملي او وطني مسألو په اړه د نظر ښوولو مستقيمه لار د هغې تر غيرمستقيمي لاري، په ځينو حالاتو کي غوره ګڼله کيږي؛ خو زموږ د جنګ ځپلي هيواد اوسنيو ځانګړو سياسي - امنيتي شرايطو، ټولپوښتنه يا ريفرنډم تر زياته بريده ګران کړئ او حتا د ناشونتيا حد ته رسولئ دئ؛ ځکه ريفرنډم يا عمومي نظر پوښتنه، په ټول هيواد کي له سراسري سولي او امنيت پرته ستونزمن کار برېښي؛ په داسي حال کي چي د لويو جرګو را بلل په هر ډول سياسي او امنيتي شرايطو کي له امکانه ليري کار نه دئ. د کلي، قبيلې، قوم او هيواد د بېلابېلو مسألو د هواری دپاره کېدای سي، هر وخت په اسانۍ سره د يوې جرګې جوړولو تياری او سرېښته وسي؛ مګر د ټولو هيوادوالو د رايو پوښتنه پر مساعدو او مناسبو سياسي- امنيتي شرايطو سربېره، پراخو لوژستيکي تيارييو او لويو مالي لګښتو ته هم اړتيا لري. له بله پلوه، د واکمني طبقې ناوړه استفادې او ناروا لاسوهني يوازي په لويه جرګه پوري تړلي نه دي، د عمومي نظر پوښتني پر سيستم هم ژوره اغېزه ښندلای سي. ځرګنده ده، چي د ريفرنډم په بهير کي هم بېلابېلي ټګۍ برګۍ، تېرايستني او سرغړوني د رايو ورکوونکو ارادو او غوښتنو ته په کلکه زيان اړيي؛ او دا کار بېله شکه د ريفرنډم روښانه او منصفانه نتيجه له لويو ستونزو او مشکلاتو سره مخامخ کيي. کله چي ريفرنډم او لويه جرګه دواړه د ټولني د واکمنو کړييو له ناوړه استفادو او ناروا لاسوهنو څخه خوندي نه يي، بيا نو په هيواد کي د انتخابېدو او انتخابولو د پروسې له ښه کولو او شفاف کولو پرته څه لار پاتېدای سي؟ ځکه يوازي د خلګو د آزادي برخي اخيستني، شفافيت او عادلانه معيارو پر بنسټ د انتخاباتو د سموالي يا ناسموالي په اړه قضاوت کولای سو.

دا چي انتخابات مستقيمه يا غير مستقيمه بڼه ولري، ډېره اساسي او ټاکوونکې مسأله نه ده. اساسي او ټاکوونکې مسأله دا ده، چي د خلګو نظرونه او رايي بايد يا په مستقيمه يا غير مستقيمه بڼه پراخ انعکاس ومومي؛ غوره ورته و نيول سي او عمل په وسي. د کابل د ګوډاګي دولت د اساسي قانون پينځه شپېتمه ماده (**۲۵**) جمهور رييس ته واک ورکيي، چي په مهمو ملي، سياسي، اجتماعي او اقتصادي موضوعاتو کي د افغانستان د خلګو عمومي رايه وپوښتي. دا خو ډېره ښه خبره ده؛ مګر دا چي جمهور رييس د څه ډول کسانو رايه پوښتي؛ او د هغو له نظريو او غوښتنو سره څه چلند کيي ډېره ارزښتناکه خبره ده. خير، د اساسي قانون د پينځه شپېتمه مادې (

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵) له نص څخه په ځرګنده ښکاري، چې په اوسني اساسي قانون کې د مستقیمې دیموکراسۍ تمثیلي سیستم (ریفرنډم) د غیرمستقیمې ډیموکراسۍ د تمثیلي سیستم (لویه جرګه) تر څنګ یوازې د یوې کومکې او تکمیلي وسیلې په توګه استعمالیږي.

د دې د پاره چې د ملي جرګو په ارزښتناک رول او سترو ملي پرېکړو ښه سر خلاص کړو، بې ګټې نه ده چې دلته زموږ د هیواد په معاصر تاریخ کې د ځینو مهمو ملي او قامي جرګو، لنډه یادونه وکو. دا لنډ بحث په کندهار کې د صفوي استعمارګرانو پر ضد، زموږ د زړورو او غیرتمنو نیکونو د خپلواکۍ بخښوونکي غورځنګ له لومړییو ورځو څخه پیل کوو. په کندهار کې د هوتکي دورې ښېلابېل مؤرخان لیکي: «کله چې حاجي میرویس خان هوتک (۱۱۱۹ - ۱۱۲۷ هـ ق) د بیت الله شریفي تر زیارت او له عربي علماوو څخه د ګرګین او ملګرو د وژنې تر فتوا اخیستلو وروسته کندهار ته ستون سو، نو یې د هغه ښار د لوېدیځ په شپږ میلۍ کې د ارغنداو د رود (سیند) پر غاړه د «کوکران» په کلي کې د مخورو یوه جرګه ور وبلله. په دې جرګه کې د اصفهان د دربار د سیاسي حالاتو په اړه اورېدې او هر اړخیزې خبرې وسوې؛ او د جرګې برخه والو ته په کندهار کې د صفویانو د مستبد حُکمران - ګرګین د وژلو په اړه، د عربستان د عالمانو فتوا ښکاره سوه (حبیبی، تاریخ مختصر افغانستان ۷۳).

دوهمه جرګه د کندهار د ښار د ختیځ لوري په شل میلۍ کې د «مانجې» په سیمه کې جوړه سوه؛ او د کندهار ښار د هغې زمانې ځینو متنفذو او نومیالیو شخصیتو لکه سیدال خان ناصر، بابوجان بابي، بهادر خان، پیر محمد میاجي هوتک، یوسف خان هوتک، عزیز خان نورزي، ګل خان بابړ، نور برېځ، نصرو خان الکوزي، د میرویس خان ورور (یحیا خان هوتک)، د یحیا خان زوی (محمد خان) او یونس خان کاکړ، ګډون پکښې کړئ ؤ. په دې ستره او ارزښتناکه قامي جرګه کې د افغانستان د خپلواکۍ وثیقه لاسلیک سوه؛ او په قرآن عظیم الشان لوړه وسوه (حبیبی، تاریخ مختصر افغانستان ۷۳). تر دې جرګې وروسته د فراه، سیستان او کندهار ټولو خلګو، چې په هغو کې تاجک، هزاره، پښتانه او بلوڅ شامل وه، میرویس خان د خپل آزادی غوښتونکي مشر په توګه و پېژندئ (غبار ۳۱۹).

دریمه جرګه هغه وخت جوړه سوه، چې زموږ ننګیالیيو نیکونو د خپل مړني، پیاوړي او هوښیار ملي مشر (میرویس خان هوتک) په لارښوونه په کندهار کې د صفوي استعمار کمبله ټوله کړې وه؛ خو د مغولي او صفوي امپراتوریيو د ګډو دسیسو او لمسوونو په سَوَب لا د هیواد خپلواکي او ملي واکمني له خطرو او ګواښو څخه نه وه ژغورل سوې. میرویس خان هوتک په دې جرګه کې، د خلګو ریښتینو استازو ته په خپله وینا کې وویل: «که زما سره ودرېږئ، د خپلواکۍ بیرغ به تل تر تله رپانده ساتلئ یي؛ او د پردو د مریيتوب طوق به مو هیڅکله غاړې ته نه لوېږي. زموږ له هغو کسانو سره هیڅ راشه درشه او دوستي نسته، چې د پردو و اسارت او غلامۍ ته غاړه ایږدي ...

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جرگې برخه والو، د خپل ملي مشر د وينا تر اورېدو وروسته، په ټينگار سره ژمنه وکړه، چې د ژوند تر وروستييو سلگييو پورې به د خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د دفاع له مورچل څخه پر شا نسي.» (حبيبی، تاريخ مختصر افغانستان ۷۴- ۷۵).

د ډېرو خپلو او پردو مؤرخينو له روايت سره سم د زړور او مُدبر مشر (ميرويس خان هوتک) تر مړيني وروسته د هغه ورور (عبدالعزيز خان) د چارو واگې په لاس کې واخيستې؛ او سمدستي يې د خلگو يوه پراخه جرگه ور بلله. په خواشينۍ سره عبدالعزيز د خپل سرلوړي او باغروره ورور - ميرويس خان په څېر د لوړ همت او پياوړی هوډ څښتن نه ؤ، ځکه يې نو له جرگې څخه د صفويانو د اطاعت غوښتنه وکړه؛ خو له نېکه مرغه د جرگې گډون کوونکو د هغه دا ناوړه غوښتنه و نه منله. سره له دې هم، عبدالعزيز د اصفهان دربار ته سفير ولېږه؛ او د دغو درو شرطو په رعايت سره يې، صفوي دربار ته د اطاعت غاړه کښېښوله:

۱- د هغو مالياتو بخښل، چې په کندهار کې د گرگين د واکمنۍ پر مهال اخيستل کېده.

۲- کندهار ته د صفوي لښکرو د راتگ مخنيوی.

۳- د عبدالعزيز په زامنو او لمسيانو کې د پاچهۍ د دوام په رسميت پېژندل.

د ډېرو کورنيو او بهرنيو مؤرخينو په حواله، کله چې افغانان د عبدالعزيز په دې شوم او شرمناک دريځ خبر سوه، ځلوېښتو زرو کسانو د ميرويس خان له زوی (محمود) سره لاس يو کړ؛ او د عبدالعزيز په وژلو يې د خپلواکۍ او ملي واکمنۍ جنډه رپانده وساتله. البته، په کندهار کې د شاه حسين هوتک د دربار منشي او د پټې خزانې ليکوال (محمد هوتک) په دې اړه جلا نظر وړاندې کړئ دئ، چې لوستونکي يې په «پټه خزانه» او «تاريخ مختصر افغانستان» کې تفصيل لوستلای سي (حبيبی، تاريخ مختصر افغانستان ۷۹- ۸۰؛ هوتک ۱۰۹).

د دې درو ملي جرگو د جوړېدو له بهيره په ډاگه ښکاري، چې زموږ مړني او ننگيالي خلگ تل د خپلواکۍ غوښتونکو استعماري ضد مبارزو په لومړۍ ليکه کې ولاړ وه. لکه څنگه چې يې د ډارن او بې زړه عبدالعزيز په وړاندې د هغه د ځوان او زړور وراره - محمود هوتک په ملاتړ کولو سره يو پلا بيا هم دا حقيقت زباد کړ، چې سر ورکيي، خو خپلواکي او استقلال نه ورکيي. لکه څنگه چې تاريخ شاهدي ورکيي، زموږ د سرلوړو او خپلواکۍ مينو خلگو د همدې رشادت او سرښندنې له برکته ؤ، چې په پای کې د صفوي امپراتورۍ مرکز - اصفهان هم د افغانانو لاس ته ولوېدئ.

د هوتکو تر څه باندې د برش کلنې وياړلې دورې وروسته، زموږ په ملي تاريخ کې بله لويه او مهمه جرگه د کندهار د «شير سُرخ» تاريخي جرگه ده، چې په (۱۱۶۰ھ ق/ ۱۷۴۷ع) کال کې جوړه سوه. په دې ارزښتناکه جرگه کې، چې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

نادر افشار تر ووژني وروسته د افغانستان د ملي مشر د ټاکلو د پاره بلل سوې وه، د ځینو قبیلو مشران لکه د غلجو مشر (نور محمد میر افغان)، د پوپلزو مشر (محبت خان)، د ساګزو مشر (موسا خان)، د نورزو مشر (نصرالله خان)، د بارکزو مشر (جمال خان) او د سدوزو مشر (احمدخان ابدالي) برخه اخیستې وه.

جرګې اته غونډې وکړې؛ خو برخه وال یې د یوه ملي مشر د ټاکلو پر مسأله، روغي جوړي ته ونه رسېده؛ ځیني په یوه دلیل، ځیني په بل دلیل له پامه ولوېده. د جرګې په نهمه غونډه کي ګرده ګډون کوونکي په دې سلا سوه، چي پینځه ویشت کلن احمد خان ابدالی د هغه د زړورتیا، پوهي، زغم او نېک شخصیت له مخي، د خپل ملي مشر په توګه وټاکي. په دې وخت کي د نامتو صوفي - استاد لایخوار کابلي زوی - صابر شاه ملنګ، چي د جرګې په برخه والو کي یې د یوه تصوفي او روحاني شخصیت په توګه خاص مقام لاره؛ او هغه مهال د «شیر سُرخ» په مزار کي اوسېده، له نیژدې پټې څخه د غنمو یو وږی پرې کړ؛ او د احمد خان په بګړۍ کي یې د پاچهي تاج په بڼه وټومبه. په دې ډول، د هیواد د ملي مشر د ټاکلو ستونزه ایسته سوه (حبیبی، تاریخ مختصر افغانستان ۸۷؛ غبار **۳۵۵**). د «شیر سُرخ» د جغرافیایي موقعیت او تاریخي ارزښت په باره کي د نامتو مؤرخ - ارواښاد استاد احمد علي کهزاد (۱۲۸۲ - ۱۳۲۲ هـ ش) مقاله، دلته کتلای سئ:

http://afgazad.com/Tarixi/121808-A.A._Kohzad_Shair_Surkh_wa_Pir_Sabz[1].pdf

دکندهارد «شیر سُرخ» جرګه باید د هیوادپالو او خپلواکۍ غوښتونکو افغانانو د هوښیارۍ او سیاسي پوخوالي یوه بله څرګنده نخښه وګڼو؛ ځکه په همدې ارزښتناکه تاریخي جرګه کي زموږ هوښیارو او مخلصو نیکونو د هیواد د لوړو ګټو او مصلحتو د تحقق د پاره، خپلي ټولي فکري، قبیله یي او سیاسي شخړي یوې خوا کښېښولې؛ او د یوه واحد وجود په توګه د هیواد د مځکنۍ بشپړتیا، ملي واکمنۍ او سیاسي خپلواکۍ د دفاع په مورچل کي ودرېده.

د «شیر سُرخ» تر جرګې وروسته نورو واکمنو نظامو هم تل د هیواد د سیاسي او ملي مسألو د حلولو د پاره، لویو جرګو ته مخه کړې ده. د امیر امان الله خان (۱۲۹۸ش/ ۱۹۱۹ع - ۱۳۰۸ش/ ۱۹۲۹ع) په زمانه کي هم دوې لویې جرګې جوړې سوې، چي یوه یې په ۱۹۲۴ع کال او بله یې په ۱۹۲۸ع کال کي وه.

دلته د دې دواړو لویو جرګو د یوه ګډون کوونکي (عبدالرحمان خان لودین کبریت) د هغه بیان یوه برخه راوړم، چي د امان الله خان د تلواري او بې سنجشه اصلاحاتو په وړاندي یې د اعتراض په بڼه وړاندي کړئ دئ؛ او د افغانستان ټولو سیاست والو ته د عبرت لوی درس ګڼل کېږي. د ملي مبارز او ریښتیني روښانفکر - عبدالرحمان لودین په وینا کي د عبرت لوی او ارزښتناک درس دا دئ، چي د خلګو ریښتیني استازي باید د ملت د لوړو ګټود ساتني

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پاره هیڅکله له حقیقت ویلو څخه ډډه و نه کړي؛ په قامي او ملي جرگو کي همېشه هغه څه و وايي، چي د خلگو او وطن په گټه يي، نه د مزدورو واکمنانو او پردو بادارانو په گټه.

د هیواد نومیالی مؤرخ او نه ستړي کېدونکي مبارز - ارواښاد میر غلام محمد غبار (۱۲۷۷- ۱۳۵۲ هـ ش) په «افغانستان در مسیر تاریخ» او لوی استاد - ارواښاد علامه عبدالحي حبیبي (۱۲۸۹ش/ ۱۹۱۰م - ۱۳۶۳ ش/ ۱۹۸۴م) په «جنبش مشروطیت در افغانستان» کي راوړي دي، کله چي امیر امان الله خان د (۱۳۰۷ هـ ش/ ۱۹۲۸ع)کال د میزان پر پینځلسمه، په ستوري ماڼۍ کي، دانقلابي پاچا په نامه، خپل افراطي اصلاحات اعلان کړه، عبدالرحمان لودین یې په جواب کي و ویل: «ټولواک ځان انقلابي پاچا معرفي کړ، که ریشتیا هم داسي يې، نو د دولت په دستگاه کي هم باید انقلاب و مني. لس کاله کیږي، چي ټولواک په خپله د صدارت دنده پر غاړه اخیستې ده؛ خو انقلاب د صدراعظم په توگه د داسي چا د ټاکلو غوښتنه کيي، چي خلگ يې د کارونو پوښتنه او گروېږنه وکړای سي (غبار ۸۱۳ ؛ حبیبی، جنبش مشروطیت در افغانستان ۱۹۱).

په همدې لویه جرگه کي له خلگو څخه د ښځو د مخ لڅي یا لڅ مخي په اړه هم پوښتنه وسوه. ملکه ثریا هم په لڅ مخ د غونډې په تالار کي ناسته وه. ټولو برخه والو د ښځو مخ لڅي ته د تأیید سرونه وښورول؛ مگر دوو کسانو - د کابل د گمرک رییس - عبدالرحمان خان لودین او د سوداگرۍ وزیر - عبدالهادي خان داوي، ونه منله. دې دواړو کسانو و ویل: موږ د ښځو د مخ لڅي له لومړنیو پلویانو څخه یو؛ خو نه په دې شېبو کي، چي هره خوا د انگرېزانو دسیسې او توطیې رواني دي؛ او له دې مصلحانه خوځښت څخه هم فتنه جوړیږي(حبیبی، جنبش مشروطیت در افغانستان ۱۹۱ ؛ غبار ۸۱۳). لوی استاد - علامه حبیبي په اماني دوره کي د دې کړکېچنو سیاسي حالاتو د یوه عیني شاهد په توگه، د عبدالرحمان لودین پر دغه دقیق او عالمانه بیان دا لنډه جومله هم ورزیاته کړې ده: «او داسي هم وسوه.» (حبیبی، جنبش مشروطیت در افغانستان ۱۹۱).

دې ته وايي ریښتیني، خپلواک، روښانفکره، غښتلي، سرلوړي او باغروره افغانان - هغه کسان چي د هیواد د لوړو ملي گټو د ساتني او دفاع په لار کي تر عزت او مقام څه چي، حتا خپل سر هم تېر وه. عبدالرحمان لودین خو څو کاله وروسته په سرښندني سره عملاً هم ثابته کړه، چي د وطن او خلگو د خدمت په لار کي له سر بایللو څخه هم هیڅ بېره او ډار نه لري.

د افغانانو د توري او قلم قهرمان - خوشال خان ختک (۱۰۲۲ - ۱۱۰۰ هـ ق) په «دستارنامه»کي ناحقه نه دي ویلي:

چي دستار تړي هزار دي

د دستار سړي په شمار دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه څنګه چي بګړۍ یا دستار تړل د هر کس او ناکس کار نه دئ، په قامي او ملي جرګو کي برخه اخیستنه هم د هر کس او ناکس کار نه دئ. دا کار د هغو مېړنو، خپلواکو، هوډمنو، هوښیارو او زړه سواندو کسانو کار دئ، چي خدای تعالی په شلو هونرو، کمالو او نېکو خویو نازولي یي؛ او د وطن د خپلواکۍ او ملي نوامیسو د ساتني په لار کي، له هیڅ راز قربانۍ او سربښندني څخه بېره ونه لري. که څه هم عبدالرحمان خان لودین په ظاهره نه ړیره لرله او نه بګړۍ؛ خو په ډېره مړانه اوزړورتوب تر سر تېر سو؛ اما تر آزاد ږغېدو او حقیقت ویلو تېر نسو. د عبدالرحمان لودین پر خلاف دا سي کسان هم سته لکه رباني، خلیلي، سیاف، مجددي، ګیلاني، محقق او په لسګونو نور مزدوران، چي په ظاهره یې بګړۍ او دستارونه پر سر تړلي دي؛ مګر په عمل کي له هیڅ راز، وطن پلورولو، جنایتو او خیانتو څخه مخ نه ګرځیي. د همدې استدلال له مخي به د نومیالي مبارز او وتلي روښانفکر - عبدالرحمان خان لودین نوم او کارنامې تل تر تله زموږ په ملي تاریخ کي په زرینو کرښو لیکلي یي. اروا دې ښاده یي!

د لویو جرګو دود له ځینو لنډ مهالو ځنډو او خنډو پرته، تر اوسه جاري دئ. ځینو واکمنانو په نېکه او ځینو نورو د تېرایستلو او غولولو دپاره له هغه څخه کار اخیستئ دئ. له دې امله بې ځایه نه ده، چي د دې هیواد ټولي لویي جرګې د ماهیت او مضمون په لحاظ پر دوو ډلو و وېشو:

- اول هغه جرګې، چي د افغان ملت د ریښتینو استازو په ګډون جوړي سوي یي؛ او برخه والو استازو یې د اولسي باوراو ملي ګټو د ساتني درووند مسوولیت، په پوره ایماندارۍ سره ادا کړی یي، یاني د جرګې د هغو پرېکړو سیله او ملاتړ یې کړی یي، چي په هره مانا له ملي او ولسي ګټو سره سمون ولري. دې ډول لویو جرګو ته باید بېله هر ډول شک او شبهې د ملي جرګو نوم ورکړل سي؛ او پرېکړو ته یې د ملي وثیقې یا ملي تړون په توګه درناوی وسي؛ لکه د کوکران، مانجې، نارنج او شیر سرخ ملي جرګې، چي برخه والو کسانو یې د هغې زمانې واکمن فیوډالي او قبیله یي نظام ته په پام سره تر ډېره ځایه د خپلو اړونده قبیلو او سیمو استازیتوب کاوه؛ او خلګو هم د جرګو ولسي او ملي ماهیت ته په کتو سره د هغو پرېکړو او مصوبو ته په درنه سترګه کتل.

- دوهم هغه جرګې، چي د بېلابېلو حکومتو سیاسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي کړنلارو ته د تش په نامه «مشروعیت» ورکولو په مقصد جوړي سوي، جوړېږي او لا به جوړي سي. د دغه راز دولتي جرګو غړو تل د افغان خپلواک او غیرتي ولس پر ځای د واکمن رژیم د ګټو او مصلحتو استازیتوب کړئ اوکیي؛ نو ځکه یې عام خلګ هیڅکله پرېکړو او مصوبو ته د ملي ارادې، ملي وثیقې یا ملي تړون په سترګه نه ګوري. دا سي جرګو له امنیتي ستونزو، بې ځایه پیسو لګولو او وخت ضایع کولو پرته، نه پخوا څه ګټه رسولې، نه یې اوس رسولای سي؛ او نه به په راتلونکو وختو کي څه ګټه ولري. له دې کبله دا ډول تبلیغاتي غونډو ته د «لویو جرګو» پر ځای د «لویو دوکو» یا «لویو تېر ایستنو» اصطلاح ډېره دقیقه او مناسبه برېښي. موږ او تاسو د افغانستان په معاصر تاریخ، په تېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا تېرو دېرشو - څلوېښتو کالو کې د دغه راز درواغجنو او غولوونکو جرګو، خورا ډېر ډولونه او مثالونه لیدلي دي.

تېرو ټکو ته په پام سره، اوس اساسي پوښتنه دا ده، چې د امریکایي پوځو د توپ او ټانک تر کرغېړن سیوري لاندې به د کرزي د مزدور حکومت له خوا را بلل سوې لویه جرګه، څه راز ماهیت ولري؟! راسئ دې پوښتني ته د هیواد د قانوني اسنادو او موجودو واقعیتو په رڼا کې، جوابونه ولټوو:

دامریکایانو د تپل سوي اساسي قانون د یوسل ولسمي (۱۱۰) مادې د حکمونو له مخې، لویه جرګه د ملي شورا د غړو او د ولایتو او ولسوالیو د جرګو له رییسانو څخه جوړېږي. البته د کابینې وزیران، د ستري محکمې رییس او غړي هم کولای سي د لویې جرګې په غونډو کې بې له دې چې د رایې ورکولو حق ولري، ګډون وکړي.

زموږ ګرانو هیوادوالو ته مالومه ده، چې د انتخاباتو په بېلابېلو پړاوو کې پر یو عالم شکایتو سربېره د ولسي جرګې لږ و ډېر سلو بر حاله غړو په تېرو انتخاباتو کې د راز راز ټګۍ برګۍ، سرغړونو او بې نظمییو له اسیته د انتخاباتي جرمو د څېړني په اختصاصي محکمه کې، لاینحل دوسیې لرلې. په وروستییو میاشتو کې ټول شاهدان وو، چې د انتخاباتي جرمو د څېړني د اختصاصي محکمې له خوا د معترضو کاندیدانو له مجموعي شمېر څخه دو شپېته (۶۲) کسه د بریالییو کاندیدانو په توګه و پېژندل سوه؛ او دا کار په دې مانا دئ، چې په همدې شمېر برحال وکیلان د انتخاباتو په بېلابېلو پړاوو کې د چل ول او سرغړونو له امله ځارنوالۍ ته ور و پېژندل سوه.

دا ګرده سیاسي- حقوقي شخړې او لګې درګې په داسي حال کې رواني دي، چې په اولسي جرګه کې په انتخاباتي تلقبو، سرغړونو او بې نظمییو تورنو وکیلانو نه یوازې د انتخاباتو د اختصاصي محکمې پرېکړه او د هغې وجود په رسمیت نه پېژني، بلکې په اولسي جرګه کې یې دیوه ډراماټیک مانور په ترڅ کې حتا د قضاء د «عالي شورا» د پینځو غړو په ګډون د ستري محکمې له رییس او لوی څارنوال څخه هم د باور رایه واخیسته. د اختصاصي محکمې له خوا اعلان سوي بریالي کاندیدان د پخوا په شان د اختصاصي محکمې، لویي څارنوالۍ او جمهوري ریاست تر منځ بې ګټې ځغاستي پاستي کیږي. په دې توګه، لکه څنګه چې ټول ګورو، اولسي جرګه، حکومت، قضاء او لویه څارنوالي ګرده په یوه داسي ژور سیاسي- حقوقي بحران کې سره را ښکېل دي، چې ناوړه اغېزې یې هره شیبه په هیواد کې سولي او امنیت، مځکنۍ بشپړتیا، ملي واکمني او سیاسي خپلواکۍ ته لوی ګوابښ اړولای سي.

د اساسي قانون د یوسل ولسمي (۱۱۰) مادې د حکمونو سره سم د لویې جرګې د برخه والو دوهمه ډله

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ولایتي جرګو (شوراوو) له ریيسانو څخه جوړه ده. د دې ډلې غړي، لکه څنګه چې مالومېږي، د ملي شورا تر غړو هم زیات په پخوانیيو جنګي ډلو ټپلو او ایتلافي پوځو پورې تړلي دي؛ ځکه د ملي شورا په غړو کې د ځینو منورو او بې پرې کسانو له موجودیت څخه انکار نسي کېدای؛ خو په ولایتي جرګو کې د سیاسي او امنیتي حالاتو د خړپړتیا له امله د دغه راز کسانو شمېر ډېر لږ یا له هیڅ سره برابر دئ.

بالاخره د اساسي قانون د همدې یوسل ولسمي (۱۱۰) مادې د حکمونو له مخې د لویې جرګې د ګډون کوونکو بله ډله د ولسوالییو د جرګو یا شوراوو ریيسان دي، چې تر اوسه په هیواد کې د زیاتېدوکو ناامنییو له کبله نه د دوی ځرک مالوم دئ او نه یې د اړونده جرګو.

کله چې په راتلونکې لویه جرګه کې د ولسوالییو د شوراوو د نسته والي له جهته د اتکل سوو استازو د نیمګړتیا په اړه له حامد کرزي څخه پوښتنه وسوه، هغه په تلوسې او وارخطایۍ سره و ویل: «دا خو هغه لویه جرګه نه ده، چې په اساسي قانون کې یې یادونه سوې ده؛ دا یوه عنعنوي لویه جرګه ده ، چې یوازې د امریکانو د پوځي اډو په اړه نظر ورکیي.»

دا دئ د هغې «لویې جرګې» جوړښت، چې د اشغالګرانو د تپل سوي رژیم په اساسي قانون کې اټکل سوې ده؛ او د ګوډاګي حکومت له ادعا سره سم به په راتلونکو نیژدې وختو کې زموږ په ویاړلي او تاریخي هیواد کې د امریکایي عسکرو د دایمي استوګنې د ارزښتناکې ملي مسألې په اړه پرېکړه کیي.

اوس نو زموږ حقپال او دراک هیوادوال په خپله قضاوت کولای سي، چې په داسې شرایطو او حالاتو کې ایا د «ملي شورا»، «ولایتي شوراوو» او نورو په اصطلاح «انتخابي» اورګانو غړي کولای سي د حکومت په را بلل سوې «لویه جرګه» کې زموږ د خپلواکو، سرلوړو او باغروره خلګو استازیتوب وکړي؟ ایا د کرزي د مزدور او فاسد رژیم په نمایشي «لویه جرګه» کې د غوړه مالانو، تالۍ څټو او هویت بایللو مزدورانو برخه اخیستنه د هغې پرېکړو ته په «مشروعیت» ورکولو کې، څه مرسته کولای سي؟!

کله چې د «لویې جرګې» جوړښت په دې ډول یې، بیا نو د دې پوښتنې ځای سته، چې زموږ خپلواک، سرلوړي او وطندوست خلګ به د هغې پرېکړو او مصوبو ته درناوی وکي که یا؟! مګر د تېرو لسو کالو جګړې، وینې، اوښکې، ورانۍ او نا امنۍ ګرده د دې روښانه واقعیت ښکارندوی نه دي، چې زموږ زړور او پیاوړي خلګ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

امریکایي یرغلگرو او د هغو د وطن پلورونکو مزدورانو ظالمانه او خاینانه پرېکړو ته د دوو توتو ارزښت نه ورکيي؟!

په تېرو لسو کالو کې د ډېرو غونډو لکه «اضطراري لويه جرگه»، «د اساسي قانون لويه جرگه»، «مشورتي جرگه» او په دې یا هغه نامه نورو جرگو د جوړولو شاهدان وو؛ خو هيڅ قلابي او دروغجنې غونډې و نه کړای سوه، زموږ د جنگ ځپلي او ویجاړې ټولنې د اساسي مسألو یانې د سراسري سولې او امنیت د تأمين، د قانون د برلاسي، د لوږې، وزگارتیا، بې عدالتۍ او هراړخیز فساد د ورکولو یا لږولو په گټه څه کار وکړي. په افغانستان کې د امریکایي چوڼيیو د «رسمي کولو» او «مشروع کولو» دا غونډه به د نورو تبلیغاتي او نمايشي غونډو پر خلاف، نه یوازې زموږ د ملي مسألو په حلولو کې هيڅ راز مرسته ونکړي، بلکې نورو خطرناکو فتنو ته به هم لار هواره کړي، چې ژر یا وروسته به یې د پېښېدو شاهدان اوسو.

قانوني لويه جرگه، که عنعنه يي لويه جرگه، که يوه هم نه؟

ځيني افغان ليکوال او شنونکي غوښتنه کيي، چې په افغانستان کې د امریکایي چوڼيیو د تداوم په اړه دې د سلا او مشورې د پاره د اوسني مزدور رژیم په اساسي قانون کې د تسجیل سوي لويي جرگې پر ځای یوه عنعنه يي یا دودیزه جرگه را وغوښتل سي.

ښايي د دې ښاغلو په نظر د غه ډول دودیزه «لويه جرگه» د افغانستان د کړېدلو خلگو په حق کې معجزه وکي؛ او په دې وسیله زموږ جنگ ځپلئ هیواد د امریکایي عسکرو د همېشنۍ استوگنې له شره وژغوري. کله چې یوه افغان خبریال د اولسوالیيو د شوراوو د ریيسانو نسته والي ته په اشارې سره، د لويي جرگې د لازم نصاب د نه پوره کېدو په باره کې له حامد کرزي څخه پوښتنه وکړه، هغه په اندېښنې او وارخطایي سره جواب ورکړ: «نه نه دا هغه لويه جرگه نه ده، چې په اساسي قانون کې یاده سوې ده؛ دا یوه عنعنوي لويه جرگه ده، چې یوازې د امریکایانو د پوځي اډو په باره کې خبري کيي.»

واقعيت دا دئ، چې په اساسي قانون کې تسجیل سوې لويه جرگه په حقیقت کې هماغه سُنتي یا دودیزه لويه جرگه ده، چې تر اوږدو پېړیيو وروسته يې د یوې لوړې باوري سياسي - حقوقي مؤسسې په توگه، اساسي قانون ته لار موندلې ده. البته، د امریکایانو او جنگي ډلو ټپلو تپل سوئ اساسي قانون لومړنۍ اساسي قانون نه دئ، چې زموږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خلگو دا زوړ دود او دستور يې په خپلو احكامو كي نغښتئ دئ، بلكي د هيواد ځينو پخوانييو اساسي قوانينو هم كلونه كلونه مخكي د دې معتبري سياسي- حقوقي مؤسسې د څرنگوالي په اړه ځيني حُكمونه، بيان كړي وه. له دې كبله بايد د دوديزي لويي جرگې او په اساسي قانون كي د تسجيل سوي لويي جرگې تر منځ، اصولاً څه فرق او توپير نه يي.

بايد سپينه او په ډانگ پېليې و وايو، چي د پردو عسكرو او د هغو د مزدور حكومت تركرغېړن سيوري لاندي د ملي شورا، ولايتي شوراوو او اولسوالۍ شوراوو په څېر انتخابي اورگانو يا و لويي جرگې او داسي نورو ملي- قامي جرگو ته د خلگو د ريښتينو او باوري استازو لار موندل، له لويه سره ناممكنه خبره ده. لكه څنگه چي مو په وارو وارو ويلي دي، د اشغال، زور واكۍ او نابرابرۍ په شرايطو كي د «انتخاباتو»، «ملي شورا»، «ولايتي شوراوو»، او «اولسوالي شوراوو» يا «لويو جرگو» او «قومي - مشورتي جرگو» په شان موضوعات گرده هغه استعماري پروژې او پروگرامونه دي، چي د يرغلگرو پوځو د بېلابېلو جنايايتو د پټولو او د هغو گوډاگي حكومت ته د «مشروعيت» وركولو په مقصد وخت او ناوخت طرحه كيږي؛ خو هيڅكله زموږ د كړېدلو خلگو اساسي او حياتي غوښتنو ته جواب نسي ويلای.

په هغه غونډه كي، چي د كرزي د مزدور او فاسد حكومت له خوا به د عنعنه يي يا دوديزي لويي جرگې په نامه را غوښتل كيږي، زموږ د خلگو ريښتيني استازي نه، بلكي د دې هيواد داسي بدنام جنايتكاران، لاس پر نامه گوډاگيان او پېژندل سوي غوړه مالان غړيتوب ولري، چي په ورين تندي به د امريكايي استعمارگرانو او د هغو د خاينو نوكرانو استعماري اجندا ته هركلي و وايي؛ او له څو نمايشي شرطو او تبصرو وروسته به د تأييد ټاپه به پر ولگيي.

ولي؟

په دې چي نه د كرزي مزدور حكومت د خلگو دريښتينو او رسالتمندو استازو ور بللو ته تيار دئ؛ او نه هم د خلگو واقعي استازي د كرزي د تپل سوي رژيم په «لويه جرگه» كي، برخي اخيستني ته چمتو دي.

البته، د سلگونو موافقو ږغو په منځ كي يو و دوه مخالف ږغونه بايد هيڅكله د دې فرمايشي او نمايشي غونډې د برخه والو د ارادو د ازادۍ او استقلال په مانا ونه گڼو. د افغانستان د خلگو دريښتينو استازو دريځ په دې برخه كي، تر لمر روښانه دئ: د پردو پوځيانو او گوډاگي رژيم واكمني، په هيواد كي د وينو تويولو، ورانۍ، لوټمارۍ، قانون ماتولو، فساد خپرولو، لوږي او بدمرغۍ له اصلي عواملو څخه دي. دې ترخو او دردونكو واقعيتو ته په پام سره، د خلگو هيڅ ريښتنی او بامسووليته استازی په دې ويجاړه او ويرجنه مېنه كي د پردو عسكرو د همېشني حضور شيطاني طرحي ته د تأييد او تصويب سر نسي ښورولای. د خلگو واقعي استازي څنگه د خپلو بي وسه او

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې کسه هيوادوالو قاتلانو او جلادانو ته په خپله سرلوړې خاوره کې د دايمي چوڼيو اجازه ورکولای سي؟ زموږ په هيواد کې پردو اشغالګرو ته د دايمي چوڼيو له طرحې سره يوازې هغه مزدوران سر ښورولای سي، چې په راز راز ناروا او ظالمانه معاملو کې توري ګټې ولري. مګر دا ډول جنايتکاران، خاينان، غله، د مخدره موادو سوداګران او نوري دوږخي ډلي ټپلي د خپل شرمناک ژوند او تورو ګټو د ساتني دپاره، په چا پوري ځانونه وتړي؟!

ايا په داسي شرايطو او حالاتو کي، د کرزي د دولت د ملي شورا غړي، د ولايتي شوراوو رييسان او نور بې اعتباره کسان، په «لويه جرګه» کي د افغانستان د خپلواکو او سرلوړو خلګو استازيتوب کولای سي که څنګه؟! دا خبره هر چا ته روښانه ده، چي د کورنۍ او باندنۍ مافيا په پيسو، سياسي معاملو او لاسوهنو کښېنول سوي وکيلان او د مدني ټولني په نامه څو بې نفوذه او تش په نامه استازي هيڅکله د لويي جرګې پرېکړو ته «مشروعيت» نسي ورکولای سي.

کله چي د تش په نامه لويي جرګې پرېکړي او مصوبې په ميليونو افغانانو کي هيڅ راز منښت او مشروعيت و نه لري، بيا به نو په افغانستان او سيمه کي د سولي او ثبات په راوستلو، ترقۍ او پرمختګ کي د هغې د جوړېدو ګټه په څه کي يي؟! موږ او تاسو وليده، چي د ببرک او نجيب په واکمنيو کي هم دغه راز تبليغاتي جرګې خورا ډېري جوړي سوې؛ ور بلل سوو کسانو ته به څو ورځي پرتميني مېلمستياوي جوړي؛ او په پای کي به ښه سوغاتونه هم ورکړل سوه؛ خود هيواد ونتلو او ويرژلو وګړوته به يي د يوې اولسکيزي ګټه نه رسېده؛ ځکه نه د جرګو برخه وال د خلګو رېښتيني او باوري استازي وه؛ او نه يي په جوړو سوو جرګو کي د خلګو پر اساسي غوښتنو او دردونو خبري کولای سوای. د کرزي د حکومت لويي جرګې هم د ببرک او نجيب تر غولوونکو جرګو، هيڅ ښه والی او سموالی نسي لرلای. ښايي په ډېرو برخو کي تر هغو هم ډېر زيات ملي ضد ماهيت ولري.

خبري ډېري سر بېي يو دئ. د پردو د توپک او نيزې تر ظالمانه سيوري لاندي، هغه هم د يوه مزدور او ککړ حکومت له خوا، هيڅکله د يوې رېښتيني ملي او ولسي جرګې خبره نسي مطرح کېدای. د همدې استدلال له مخي به د کرزي د حکومت له خوا را غوښتل سوې نمايشي «لويه جرګه» په نهايت کي هغه څه کيي، چي امريکايي باداران يې غواړي. که څه هم په لويه جرګه کي به د ايران، پاکستان، روسيې او چين مزدوران، نه د افغانستان د خپلواکۍ، ملي واکمنۍ او ملي وياړونو د ژغورني په خاطر، بلکي د خپلو بهرنيو بادارانو د ستراتيژيکو ګټو د تحقق په مقصد د امريکايي چوڼيو د تصويب په لار کي ببلابېلو خنډونو او خاشو ماتولو ته لمن و وهي، خو سره له هغه هم هيڅ ګومان نه کيږي د هغه پلان مخه ونيسي، چي کلونه کلونه مخکي د زرګونو پوځي تلفاتو او ميليارډو ډالرو په بيه د همدې هدف دپاره په سي. آی. اې. او پينټاګان کي جوړ سوئ دئ؛ ځکه په تېرو مباحثو کي مو پر دې مسأله پوره خبري وکړې، چي اصلي هدفونه په واقعيت کي نور څه دي، بن لادن، القاعده، طالبان فقط پلمه او بهانه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پای کې باید دا خبره له یاده و نباسو، چې د کرزي د مزدور حکومت د را بلل سوي تش په نامه لویې جرګې له خوا د امریکایي چوڼیو تصویب او تأیید به نه یوازي زموږ د هیواد د سترو ملي او وطني مسأیلو حل ته لار هواره نه کړي، بلکې په دې ورانه او پاشل سوي ټولنه کې به د جګړو، افغان وژنو، ورانیو او بدمرغیو اور ته لا زیاته لمن و وهي. په راتلونکې برخه کې د خپلو ملي او وطني مسأیلو د حل پر اساسي لارو او په هیواد کې د امریکایي چوڼیو په وړاندې د یوه معقول بدیل پر امکاناتو رڼا غبړو.

له امریکایي چوڼیو او نورو استعماري فتنو څخه د ژغورني لار

زموږ په جنګ ځپلي او غملړلي کور (افغانستان) کې د تېرو لسو کالو ترخو تجربو، په ډاګه وښوول چې د سولې، امنیت، ازادۍ، ډیموکراسۍ، قانونیت، بشري حقوقو او پرمختګ په نامه راغلي پوځونه او د هغو لاس پر نامه مزدوران ټوله حتا په خپلو جبري اتوکي هم ډبل دي. دا سي ورځ نسته، چې د دې بدمرغه هیواد په ګوټ ګوټ کې د یرغلګرو فرعونانو له خوا د کوچنیانو، ښځو او سپین ږیرو په ګډون، لسګونه بې ګونا افغانان په وینو او خاورو ونه لړل سي. نن د هیلمند په نوزاد، پرون د نورستان په دوآب، آبله ورځ په کونړو او تر هغه مخکې په نورو کلو او بانډو کې (چې د ټولو یادونه یې ډېر ځای، وخت او حوصله غواړي) زموږ تنکیو ګلانو، زموږ خوندو، مندو، زموږ ورونه او پلرونه، د اختري د پسو په شان، په وینو کې لیټکي ووهلې؛ او لکه څنګه چې ګورو د یرغلګرو پوځو د هوایي بمبارییو او د وسله والو مخالفینو د ړندو انتحاري بریدو دا خونړۍ او زړه چاودونکې لړۍ ترننه په خورا دربې او درزي روانه ده.

تېرو لسو کالو دا هم له ورایه ثابته کړه، چې د افغاني مسألو یاني جګړې، زورواکۍ، وزګارتیا، چور او چپاو، فساد او نورو ناخوالو معقول او منطقي حل د پردو پوځو اود هغو د کښېنولي حکومت تر وس ډېره لوړه خبره ده؛ څکه سوله او امنیت راوستل؛ د خلګو نسونه مړول؛ د زورواکو او خپلسرو حاکمانو د ډول ډول ناروا وو مخه نیول؛ په سیاسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي نظام کې د فساد او بې عدالتییو ختمول او خلګو ته د ارام او سوکاله ژوند په هیله د بېلابېلو اسانتیاوو برابرول، اصلاً د استعماري ځواکو او د هغو د مزدورو جنګي او مافیایي ډلو ټپلو کار نه دئ. هیڅوک په نړۍ کې دا سي هیواد نسي په ګوته کولای چې جنایتکارو، تباهکارو، چپاولګرو، زورواکو، قاچاقبرو، پلورل سوو عناصرو او په فساد ککړو واکمنانو دي خپلو بېوزلو او مظلومو خلګو ته د هوسا او سوکاله ژوند شرایط برابر کړي یي. علت دا دئ، چې جنګي او مافیایي ډلې ټپلې په جنګو، وژنو، اړودوړ، زورزیاتي، فساد او نورو انساني ضد سیاستو کې پربمانه ګټې لري؛ او د ژوند تر وروستۍ سلګۍ پوري، په خپل ټول واک او ځواک سره هلې ځلې کیي، چې دا باد راوړي انساني ضد ګټې وتې له لاسه و نباسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو ! دا خبره بالکل دقیقه او بر ځای ده، چې زموږ په نړېدلي او ټوک ټوک هیواد کې جنګونه، نا ارامۍ او بېلابېلې سیاسي، قومي، مذهبي اولساني شخړې، جنایتکارو او خاینو ډلو ټپلو ته د لنګو غواوو حیثیت لري؛ او هیڅوک نه غواړي په هیڅ بیه دا لنګې غواووې له لاسه ورکړي. ایا هغوکسانو چې پرون خر نه لاره او نن په څو لک ډالري موټرانو کې دوري هوري چکرونه وهي یاد تورو پیسو په زور په یوه ورځ کې د ماڼیو، ښارګوټو، تجارتي مرکزو، بانکو او شرکتو څښتنان سوه، ټول په حقیقت کې د همدې جنګ، خیانت، چور، فساد او انساني ضد معاملو له برکته نه وه او نه دي؟! یو پلا د کرزیانو، رباني، سیاف، دوستم، فهیم، خلیلي، محقق، عبدالله، قانوني، نور، شېرزي او داسې نورو پرتمنیو ماڼیو، ډول ډول شتمنییو، ناروا معاملو، نوکرانو او چاکرانو ته وګورئ؛ او بیا په خپله قضاوت وکړئ، چې د افغانانو د وینو او اوښکو دابې رحمه سوداګران، په تېرو لسو کالو کې په څه کاروبار بوخت وه؛ او تر اوسه لا څه کیږي ؟!

که همدا اوس په افغانستان کې جنګ، انسان وژنه او ډول ډول سیاسي لوبې ودرېږي، بیا نو امریکا، غربي دولتونه، روسیه، ایران، پاکستان، هند، عربي هیوادونه او داسې نور مغرض دولتونه او سازمانونه هم لېوني نه دي، چې دې یا هغه جنګي ډلې، سیاسي دلالانو، جاسوسانو او مافیایي سازمانو ته په چارښاخو ډالر ورکړي.

له همدې سَوَبه، ویجاړ او ټوکر ټوکر افغانستان، ژور او اساسي حل غواړي- داسې حل، چې پر ټولو ربړېدلو افغانانو سربېره، زموږ ګاونډیو هیوادو او نړۍ والې ټولنې ته هم د منلو وړ يي. زموږ د هیواد د دو دېرش کلن ناورین معقول او منطقي حل، زما له نظره دوه لوی او اساسي اړخونه لري:

- اول دا چې د پردو مزدور، فاسد او بې کفایته حکومت باید ژر تر ژره خپل ځای د ناپېیلو، خپلواکو، زړه سواندو او پوهو افغانانو یوه موقت ملي حکومت ته وسپاري. د دغه راز ملي حکومت د ښې پېژندنې د پاره دې درانه لوستونکي د دې عاجز هغه پراخه او مفصله لیکنه وګوري، چې څه کم درې کاله مخکې د هیواد د ځینو ملي ویبپاڼو لکه «بېنوا»، «لر او بر» او ځینو نورو له لارې خپره سوه.

http://www.larawbar.com/detail.php?id=5710

- دوهم دا چې ټول ایتلافي پوځونه دې د یوه معقول او عملي زماني جدول په وړاندې کولو سره، د افغانانو سپېڅلې او خپلواکه خاوره پرېږدي؛ ځکه دا پردي پوځونه له تېرو لسو کالو راهیسې د أسامه بن لادن، القاعدې او طالب مشرانو د وژلو یا ورکولو په پلمه دې خاورې ته راغلي دي؛ خو موږ عملاً ګورو، چې په خپلسرو هوایي بمبارییو، ورانوونکو مځکنییو عملیاتو، بېرحمانه ځوروَنو او بېلابېلو ناوړوکړو سره د افغانستان له ګردو مظلومو خلګو، په تېره بیا سرلوړو او خپلواکو پښتنو سره په یوه ناروا، ظالمانه او بې مفهومه جګړه کې ښکېل دي؛ او هره ورځ زموږ بېوزلي او بې ګونا اولس ته د سر او مال ستر تاوانونه اړوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زموږ د بې ګونا خلګو په وړاندې د امریکايي او يتلافي قواوو دا ظالمانه او غير عادلانه جګړه هيڅ انساني او حقوقي توجيه نلري؛ او د هغو د طراحانو د ډول ډول درواغجنو ادعاوو پر خلاف يې د تروريستي عملو ، سيمه ييزو کړکېچو ، قومي - مذهبي نفرتو او په افغانستان، سيمه او ټوله نړۍ کې د افراطي تمايلاتو له زياتوالي او سختوالي سره مرسته کړې ده. زموږ وينې او هوښيار لوستونکي ښه پوهېږي، چې پخوا زموږ په جنګ ځپلي او ناکاره هيواد کې هيڅکله د انتحاري بريدو دود او دستور چا نه پېژندئ ؛ خو اوس دا دئ په خواشينۍ سره ګورو ، چې زموږ د ټولنيز ژوندانه يو تريخ او زړه لړزوونکی واقعيت دئ. دغه راز، د عبادتځايونو او زيارتو نړول او د قومي، فکري، مذهبي او لساني توپيرو پر بنسټ د بې ګونا خلګو وحشيانه وژنه ګرده هغه پېښې دي، چې افغانستان ته د امريکايي او ايتلافي لښکرو په راتګ سره را وټوکېدې. له همدې امله بايد زموږ له کړېدلو او جنګ ځپلو خلګو سره دا وحشيانه جګړه ژر تر ژره او تل تر تله ودرېږي.

د سي. آی. اې. مشر - ليون پنيتا ، چې ټاکل سوې ده ډېر ژر به د اوباما په کابينه کې د دفاع وزير چوکۍ تر لاسه کړي، څه موده مخکې په خپله اعتراف وکړ ، چې په افغانستان کې د القاعده شبکې د غړو شمېر تر سلو (۱۰۰) لږ دئ . د سي. آی. اې. د نوو رپوټو له مخې خو اوس دا شمېر حتا د پينځوسو او پينځه اويا (۵۰ - ۷۵) کسانو تر منځ اټکل کيږي، چې امريکايي واکداران يې د وژلو يا نيولو دپاره د مياشتي شاوخوا لس (۱۰) ميليارد ډالره لګيي . نور تفصيل د جيوپوليټيکل مانيټر، په دې لينک کې وګورئ:

http://www.geopoliticalmonitor.com/opinion-us-wont-leave-afghanistan-4414/

بې له شکه، د اُسامه بن لادن وژنه په خپله هم د دغه سازمان پر سياسي، سازماني او تبليغاتي ظرفيت بل کلک ګوزار و. پاته سوه طالبان، اسلامي حزب، حقاني ډله او نوري وسله والي ډلي، چې د هغو وژل او ورکول نه عملي کار دئ، نه معقول. عملي په دې نه دئ، چې دا خلګ ټول د دې وطن اصلي اوسېدونکي دي؛ په خلګو کې ژوري ريښې لري؛ او له تېرو لسوکالو راهيسې يې د امريکايي او ايتلافي قواوو له بمبارييو او بريدو سره سره، خپل موجوديت او هويت خوندي ساتلئ دئ. معقول په دې نه دئ، چې دې خلګو د سيپټمبر د يوولسمې په ګډون، په نړۍ وال تروريزم کې هيڅکله لاس نه لاره؛ او هيڅ وخت يې دا نه دي غوښتي، چې د نړۍ وال تروريزم تر شا ودرېږي . بن لادن، القاعده او داسې نوري ډلي هم په واقعيت کې د امريکا ، عربو او پاکستاني آی. ايس. آی. له خوا په غاړه کې ور واچول سوې. امريکايان نسې کولای په افغانستان کې د افراطي ډلو ټپلو د ځای پر ځای کېدو مسووليت د افغانانو پر اوږو ور واچيي.

که د افغاني ټولني واقعيتونه داسې دي، بيا نو دا بې سر وپايه پوځونه، دا ټانکونه او جهازونه او د زرګونو انسانانو د ژوند او ميليارډو ډالرو د خاوري کولو په بيه، دا بې رحمانه وژني او ورانۍ د څه دپاره؟! دا واقعيت هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر چا ته تر لمر روښانه دئ، چي د ایتلافي قواوو ظالمانه بمبارییو او ړندو عملیاتو نه یوازي د ترووریزم، افراطیت او تاوتریخوالي په ورکولو کي هیڅ راز مرسته و نکړه، بلکي لا نور پېلوزي یې هم پر واچاوه؛ او د دې سرکښۍ اور لمبې یې اوس داسي ګڅي ته ورسولې، چي پر غمځپلو افغانانو سربېره یې د سیمي او نړۍ خلګو ته هم لوی ګواښ اړولئ دئ.

که ایتلافي فرعونانو او د پخواني شمالي اتحاد ځینو پښتون دوښمنه مزدورانو د القاعدې او طالبانو په نامه، د خپلواکو، سرلوړو او غیرتي پښتنو ونابودۍ ته ملاوي تړلي یې، دا نو کاملاً بېله خبره ده؛ خو لکه څنګه چي نورو یرغلګرو داکرغېړن خوبونه ریشتیا نکړای سوای، دوی به هم دا وحشیانه هیلي، ګور ته له ځانه سره یوسي.

په دې وجه، بېله خبرو اترو او روغي جوړي بله هیڅ لار نه لیدل کیږي؛ خو خبري اتري، مفاهمه او مصالحه له چا سره؛ د کومو اصولو له مخي؛ او کومو هدفو ته د رسېدو دپاره؟

که امریکایان او په کابل کي د هغو منفور مزدوران تصورکیي، چي د بهرني اشغال او ګوډاګي رژیم وسله وال او نا وسله وال مخالفین به، له هغه کمیسیون یا شورا سره خبرو اترو او روغي جوړي ته غاړه کښېږدي، چي برهان الدین رباني یې مشري کیي، ډېر تېروتلي او خطاوتلي دي؛ ځکه د روغي جوړي دپاره نېکو او خیرغوښتونکو منځګړو ته اړتیا سته.

منځګړیتوب یا وساطت هم له حقوقي پلوه او هم زموږ د اولسي دودو او روایتو له مخي، یوازي د هغو کسانو کار دئ، چي پر نېک او مصلحانه شهرت سربېره، د ښکېلو اړخو تر منځ شخړه یا دعوه کي، هیڅ ډول لاس یا ګټې ونه لري؛ خو موږ ټول د سر په سترګو ګورو، چي د رباني د تش په نامه شورا په جوړښت کي له څو بې واکو او کلېشه یي کسانو پرته، د افغانستان د زرګونو بې ګونا وګړو قاتلان، د کابل ښار دکنډواله کولو مسوولین او په پای کي د اوسني امریکایي اشغال تر ټولو بې ایمانه، بې رحمه او فاسد مزدوران، غړیتوب لري، چي رباني په خپله هم د دې جنایتکارانو، ورانکارو، غلو او وطن پلورونکو له ډلي شخه دئ.

اوس نو تاسي حقپال لوستونکي په خپله قضاوت کولای سئ، چي ایا د داسي جانیانو، ورانکارو، لوټمارو او شرف بایللو په سته والي کي کېدای سي په هیواد کي د جګړې او وینو تویېدو و بندولو ته هیله من اوسو؟!
جواب روښانه دئ. د سولي او روغي جوړي خبري له هغو کسانو سره نسي کېدای، چي د افغانانو کور یې وران کړئ دئ؛ او زموږ د بې ګونا عزیزانو په وینو یې مځکي سرې کړي دي. د افغانستان کړېدلي او ویرژلي خلګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

هيڅکله د دې جانيانو او وطن پلورونکو ظلمونه او ناروا وې نسې بخښلای. امريکايان او نورو ايتلافي دولتونه بايد په خپل ټول وجود سره، په دې ترخه حقيقت وپوهېږي.

د حل لار څه ده ؟

د حل يوازنۍ لار د يوه ريښتيني موقت ملي او ولسي حکومت جوړول دي.

ايا د يوه ريښتيني ملي او ولسي حکومت لرل؛ او دا په وينو لړلې خاوره له هر ډول پردو عسکرو او پردو جنګياليو څخه پاکول، ناسمه يا ناوړه غوښتنه ده؟

ګومان نه کوم له جنګي ډلوټپلو، ځينو جاسوسانو او فاسدو واکمنانو پرته، څوک د افغانانو له دې انساني، اسلامي او افغاني غوښتني سره تضاد او مخالفت ولري. راسئ په لاندي کرښو کي د دې ستر انساني، اسلامي او افغاني ارمان پر ځينو عملي اړخو يو څو لنډې خبري وکو:

له نېکه مرغه، افغانستان له بېلابېلو قومو او ټبرو څخه په هيوادکي دننه او دباندي ډېر خپلواک، زړور، غښتلي، پوه او مُخلص ملي شخصيتونه لري. دا سې ناپېيلي ملي شخصيتونه، چي ټول افغانان يې په يوه دږغ پر ايمانداری، خپلواک فکر او عمل، سرښندني، هوښياری او اخلاص آمنا کولای سي.

دا سي خپلواک، ناپېيلی او په هره مانا باکفايته موقت ملي او اولسي حکومت کولای سي، دوه ستر کارونه پر مخ بوزي:

- يو دا چي له وسله والو ګوندو، ډلو او شخصيتو سره د مخامخ، ښکاره او ريښتينو خبرو اترو له لاري د جنګ او ورانۍ مخه ونيسي.

- بل دا چي د ملي او اولسي کړنلارو په وړاندي کولو سره، د هغو ميليونو جنګ ځپلو او ربړېدلو هيوادوالو بالفعل ملاتړ ترلاسه کړي، چي د پردو يرغلګرو له ظالمانه اشغال او د مزدورو واکمنانو له فساد، بې عدالتيبو او بې کفايتيبو څخه پزي ته رسېدلي دي.

د موقت ملي حکومت دا دوې ارزښتناکي برياوي به ښېله شکه د همېشنۍ سولي او ملي روغي جوړي له برياليتوب سره لويه مرسته وکي؛ د سولي او ترقۍ جبهه به ورځ په ورځ غښتلې او د جنګ او وينو تويولو جبهه به ورځ تر بلي، تجريد او کمزورې کړي.

د موقت ملي حکومت او وسله والو مخالفينو تر منځ ازادي خبري اتري او روغه جوړه به ډېر ژر دا امکانات برابر کړي، چي ټول نابللي پردي (ايتلافي پوځونه او د مخالفينو تر څنګ ولاړ جهاديان) زموږ ورانه او غملړلې خاوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

تل تر تله پرېږدي. دې لوی بریالیتوب ته باید هیڅکله په سپکه سترګه و نه کتل سي؛ ځکه تر هغه مهاله، چې افغانستان په بشپړه توګه افغانانو ته نه یې پرېښوول سوئ، په دې وران او غملړلي ټاټوبي کي د سولې، امنیت او سوکالۍ تمه هم بې ځایه ده. یوازې پر ټولو افغانانو متکي ملي او اولسي حکومت کولای سي، زموږ ګڼه تاریخي کور د پردو له شره وژغوري.

موقت ملي حکومت به تر یوې ټاکلي مودې (د دې مودې اوږدوالی هم د ښکېلو اړخو په روغه جوړه اړه لري) وروسته، په هیواد کي عمومي انتخاباتو ته لار هواره کړي؛ او په دې توګه به د یوه رېښتني منتخب حکومت تر جوړېدو پوري، خپل ستر ملي او وطني رسالت بشپړ کړي.

زما په قاصر نظر خو د ځانګړو سیاسي، اجتماعي، فرهنګي، مذهبي او اقتصادي خصوصیاتو د لرلو له امله د افغانستان د سمي ادارې او پرمختګ تر ټولو ښه نُسخه هم همدا ملي حکومت دئ، چي کولای سي د دې ګڼ تاریخي کور د ټولو ټبرو، ژبو، مذهبو، سیمو او خلګو پر حقوقو سربېره، دګاونډییو هیوادو او نړۍ والي ټولني روا ګټېي هم خوندي وساتي. ما ته خو په افغانستان غوندي ټولنه کي د دولتي نظام د ادارې دپاره تر دې بریالۍ، غوره او اغېزمنه لار نه ښکاري؛ ځکه په تېرو دو دېرشو کالوکي مو په سترګو ولیده، چي کيڼ او ښي (چپ او راست) افراطیت مظلومو افغانانو ته بې تباهۍ او بدمرغۍ هیڅ ورنکړه؛ او نه یې ورکولای سوای؛ ځکه افراطیت په هره بڼه او هر شکل وارداتي ختېه لري؛ او زموږ د ټولني له عیني او ذهني واقعیتو سره هیڅ اړخ نه لګیي. همدا دلیل دئ، چي زموږ د ټولني له سیاسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي واقعیتو څخه پردي سیستمونه د خلګو له پراخ مخالفت او مقاومت سره مخامخ سوه؛ او لا به په راتلونکي کي هم مخامخ کیږي.

د دې عاجز په اند «خیر الامور اوسطها» د ښي او کيڼ څواکو له ورانوونکو افراطي سیاستو څخه د افغانستان د ژغورني تر ټولو غوره لار ده؛ خو د دې منځنۍ فکري او سیاسي لارې اخیستل هیڅکله د پر شا تګ، محافظه کارۍ او تسلیمۍ په مانا نه دئ. د خپلواکۍ، ټولنیز عدالت، بشري حقوقو او ډیموکراټیکو ارزښتو په لار کي فردي او ډله ییز کوښښونه به په کلک هوډ او لا زیات ټینګار سره پر مخ ځي؛ اما په دې اړه د پام وړ مهم او اساسي ټکی دا دئ، چي داپتمن او انساني تلاښونه باید تل زموږ د خلګو عیني او ذهني ملاتړ له ځانه سره ولري. په دې مانا، چي زموږ د رېدلي او ربړېدلي هیوادوال باید د شمالي افریقا او منځني ختیځ د ځینو هیوادو د ویښو او غښتلو اولسو په څېر په افغاني ټولنه کي هم د دغسي سیاسي، اجتماعي، فرهنګي او اقتصادي بدلونو د را منځ ته کولو دپاره په شعوري او نه ستړي کېدونکي ډول د مبارزې ډګر ته را ووزي؛ او په خپل مستقیم او فعال ګډون سره د وخت مستبد، تپل سوي او وارداتي نظامونه پر بل مخ واړوي. البته په دې کار باید احساسات، عقدې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخصي ګټې هيڅکله لار ونه لري ... تر دې عمومي خبرو وروسته، بيرته را ګرځو په وران او ويرجن افغانستان کې د ملي حکومت و تاريخي رسالت او مسووليت ته:

د ګردو افغانانو د خوښې وړ ملي حکومت به د سولې، تفاهم، ورورولۍ، دوستۍ او نړۍ والو معيارو په چوکاټ کې له ګاونډيو هيوادو، د سيمې له دولتو، متحدو ايالاتو، لوېديځو هيوادو او نورې نړۍ سره دوستانه اړيکې وساتي؛ د هغو له علمي، تخنيکي، اقتصادي او انساني مرستو به پراخه ګټه واخلي؛ او په خپله به هم د نړۍ والې ټولنې د يوه فعال او ګټور غړي په توګه، خپلو ملي او بين المللي مسووليتو ته ټينګ پام وکي. البته، نړۍ واله ټولنه په تېره بيا امريکا، د سيمې لوی دولتونه او همسايه هيوادونه هم بايد افغانانو ته د خپل سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي سيستم د غوراوي پوره حق ورکړي.

شک نسته، چې په نړۍ کې د مختلفو سياسي، اجتماعي، اقتصادي او کلتوري سيستمو سته والی د نړۍ والې سولې او امنيت د ټينګښت او بشري پرمختګ له خورا مهمو اړتياوو څخه ګڼل کيږي. د بېلابېلو سياسي، اجتماعي او اقتصادي سيستمو لرونکو دولتو تر منځ د سوله ييز ژوندانه زرين اصل نه يوازې د معاصرو بين المللي حقوقو درې مهم اصول لکه: د زور يا زور د ګواښ مخنيوی؛ د دولتو د ملي واکمنۍ درناوی؛ او د دولتو په کورنيو چارو کې نه لاسوهنه، په ښه ښه بيانوي، بلکې د بېلابېلو دولتو تر منځ د دوستۍ او همکارۍ نورې برخې او اړخونه هم را نغاړي. د سوله ييز ګډ ژوند نړۍ وال اصل پر هغو سياستو د بطلان کرښه باسي، چې په مختلفو ټولنيزو سيستمو پورې تړلې دولتونه، د دوښمنۍ او تقابل لورې ته بيايي. بالعکس دا اصل له بېلابېلو دولتو څخه د ژوندانه په ټولو برخو کې د زياتېدونکو همکارييو غوښتنه کيي (ټونکين ۸۰).

البته، د سوله ييز ګډ ژوندانه ارزښتناک حقوقي اصل ته د پخواني شوروي دولت يا نورو سوسياليستي دولتو په رنګېدو سره، هيڅ زيان نه دئ رسېدلئ. دا اصل د بشري ټولنې د ګډ ژوندانه په ټولو پړاووکې د نړۍ والې سولې، امنيت، پرمختګ او همکارۍ ډاډمن او اغېزمن ضامن ګڼل کيږي؛ ځکه د نړۍ بېلابېل هيوادونه د سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي پرمختګ له پلوه، لوی توپيرونه لري. له دې کبله په نړۍ کې د بېلابېلو سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي سيستمو د اجباري رنګولو او ييکه کولو په خاطر هلې ځلې، بېله شکه نړۍ واله سوله، امنيت، بشري پرمختګونه او همکارۍ له سترو کړاوو او لانجو سره مخامخ کيي. له همدې سَوَبه بايد د هر هيواد مېشتو اولسو ته په پوره ازادۍ حق ورکړل سي، چې له خپلو ملي ځانګړتياوو او اړتياوو سره سم، د خپلو زړو نظامو او زړو سياسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي مؤسسو د اليشولو په اړه پرېکړه وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه څنګه چې پخوانی شوروي دولت پر نورو ملتو له هغې ډلې څخه زموږ پر هیواد د خپل سیاسي، اجتماعي، اقتصادي او فرهنګي سیستم په تپلو سره، له خطرناکو عواقبو سره مخامخ سو، د امریکا متحده ایالات او غربي متحدین، زموږ ګاونډي هیوادونه، په تېره بیا پاکستان، ایران او د چین، روسیې او سعودي عربستان په څېر لوی سیمه ییزو دولتونه باید افغانستان ته د خپلي خوښې نظامو له صادرولو، په ټینګه ډډه وکړي. د افغانستان په چاروکي ټول ښکېل دولتونه یوازي د دې هیواد د یوه پیاوړي او غښتلي ملي حکومت په ملاتړلو سره کولای سي د خپلو روا ګټو د تحقق د پاره هڅه او کوښښ وکي.

په افغانستان کي یو منلئ ملي او ولسي حکومت کولای سي د هیواد د مځکنۍ بشپړتیا، سیاسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د ډاډمني دفاع دپاره د ملي ګټو او بین المللي موازینو په چوکاټ کي، د اړتیا پر مهال، د امریکا د متحدو ایالاتو په ګډون له هر بهرني هیواد سره د دفاعي او ستراتېژیکي همکارۍ بېلابېل تړونونه لاسلیک کړي. د عیني اړتیاوو پر بنسټ لاسلیک سوي دا ډول ستراتیژیکو تړونونه به هیڅکله په هیواد او سیمه کي جګړو، نا ارامیو او کړکېچونو ته لمن و نه وهي؛ خو دا کار په بشپړ باور سره د اوسني مزدور حکومت تر صلاحیت ډېر پورته دئ، چي د پردو د توپ او ټانک په زور، پر خلګو حکومت کیي. د داسي بې واکه او مزدور حکومت له خوا د ستراتیژیکو تړونو لاسلیک، په هیواد کي د ننه او دباندي د جګړو، وینو تویولو او بحرانو لمن نوره هم پسي پراخیي.

درنو لوستونکو ته څرګنده ده، چي ګاونډي هیوادونه، د سیمي دولتونه او نړۍ وال قدرتونه د بېلابېلو طرحو او نخشو په پرمخ بیولو سره، زموږ په ګران هیواد کي متضادي ګټي لري. مزدور رژیمونه په سیاسي، اجتماعي، فرهنګي، مذهبي، اقتصادي او ستراتیژیکو چاروکي د خپلواک فکر او عمل نه لرلو په وجه دا متضادي او متناقضي ګټي نسي پوخلا کولای؛ ځکه نو په دولتي دستګاه کي ټولي شاملي مزدوري ډلي ټپلي تر وسه وسه کوښښ کیي د خپلو بهرنیو بادارانو ګټي خوندي کړي، چي دا کار هرومرو زموږ په کورنیو چارو کي د نورو لاسوهنکو لوبغاړو د سختو غبرګونو سبب ګرزي؛ د مثال په توګه له هند سره دوستي د پاکستاني پوځیانو دوښمني را پاریي یا په هیواد کي د چین، روسیې او ایران اقتصادي تشبثات د امریکا د متحدو ایالاتو او د هغه د لوېدیځو متحدینو و پټو او ښکاره مخالفتو ته لمن وهي یا د سعودي عربستان او نورو عربي هیوادو سیاسي، اقتصادي، فرهنګي او مذهبي هڅي سمدلاسه د ایران د شیعه اخوندانو پر سر اور بلیي؛ او داسي نوري چپه او راسته لوبي، چي د یوه په رضایت کي د بل د دوښمنۍ او خپګان موجبات برابریږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د همدې استدلال له مخې، یوازې یو پیاوړې ملي او اولسي حکومت کولای سي د یوه فعال او مثبت ناپېیلي ملي دریځ په غوره کولو سره کولای سي د ګاونډیانو، سیمه ییزو لوبغاړو او د نړۍ والي ټولني د ټولو غړو د مشروع ګټو ساتنه وکي؛ او د نامشروع ګټو او ناروا لاسوهنو یې په کلکه مخه ونیسي.

یو ځل بیا باید تکرار کړو، چې په افغانستان کي بهرنۍ لاسوهني، جګړې او نا ارامۍ ټول له بهرنییو لښکرو او ګوډاګي رژیم سره نه شلېدونکې اړیکي لري. که امریکایان او ایتلافي دولتونه ریشتیا هم له تروریزم او افراطیت سره د مبارزې په خاطر افغانستان ته تللي دي، باید د افغاني شخړو او لانجو د اساسي حل دپاره د هغو په اصلي علت او سَوَب پسي وګرځي. کله چې د بهرنییو لاسوهنو، جګړو، وینو تویولو او ورانکارییو اصلي علت له منځه ولاړ سي، بیا نو د هغو معلولونه یاني تروریزم، نا ارامۍ، زور زیاتۍ، افراطیت، لوږه، بېکارۍ، وروسته پاته والی او نوري ناخوالي په خپله له منځه ځي.

که امریکا په افغانستان او شاوخوا سیمه کي د خپلو سیاسي، اقتصادي او ستراتیژیکو ګټو د تحقق دپاره نه، بلکي په ریشتیا سره د سوله ییز، سوکاله او متمدن افغانستان د جوړولو دپاره تللي یې، بیا نو تر هر څه وړاندي باید د اوسني مزدور رژیم له سیاسي، عسکري او مالي ملاتړ څخه، چې په هیواد کي د سولي او امنیت تر ټولو لوی او اساسي خنډ دئ، ژر تر ژره لاس واخلي؛ او د یوې بین الافغاني جرګې له لاري د هیواد د مشرتابه چارې د افغانانو یوه ریښتیني موقت ملي حکومت ته وسپاري؛ او د هغه له لارښوونو سره سم د وتلو پر ستراتیژۍ غوَر وکي.

که امریکایان د جنایتکارو، ورانکارو، جاسوسانو او غلو داوسني بې کفایته حکومت ملاتړ ته دوام ورکیي، د دې خبرې مانا دا ده، چې په لوی لاس غواړي یو ځل بیا د مظلومو او بې اوازه افغانانو د چارو واګې د پخوانییو دورو په څېر وسله والو ډلو ټپلو ته په لاس ورکړي؛ او په دې توګه نورو جګړو، وینو تویولو او افراطي جریانو ته لار هواره کړي؛ ځکه ټولو افغانانو ته مالومه ده، چې د کرزي فاسد او بې کفایته حکومت هیڅکله په یوازې سر د وسله والو مخالفینو په وړاندي د مقابلې او مقاومت وس نه لري.

که د مزدور رژیم ځیني عناصر د خدای، وجدان او افغانیت په نامه څه پېژني، نو باید له دې شرمناک، خونړي او خاینانه واک څخه لاس واخلي؛ او یوه موقت ملي حکومت ته د واک په سپارلو کي مرسته وکړي، چې په دې توګه هیواد د تنظیمي جګړو او ډول ډول استعماري فتنو له شامته وژغورل سي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خبره هيڅ بحث او مشاجرې ته اړتيا نه لري، چي په افغانستان کي د امريکايي عسکرو دايمي حضور زموږ د هيواد د سياسي خپلواکۍ او ملي واکمنۍ د محدودولو او زيانمن کولو په لارکي، ډېر خطرناک ګام دئ. له دې امله يې هيڅ خپلواک، سرلوړي او باغروره افغان ومنلو ته غاړه نه ايږدي. امريکايي ستراتيژيستان بايد د تاريخ په اوږدوکي د افغانانو له خپلواکۍ غوښتونکو مبارزو او حماسو څخه د عبرت درس واخلي؛ او پرېږدي د زرګونو پوځيانو په قرباني کولو او ميليارډو ډالرو په ضايع کولو سره، کټ مټ هغه نتيجه ترلاسه کړي، چي تر دوی مخکي نوري يرغلګري امپراتورۍ ور سره مخامخ سوي وې. تاريخونه شاهدي ورکيي، چي د دې خپلواک او سرلوړي هيواد په غرو او رغوکي د ډېرو فاتحانو پزي په خاورو لړل سوي دي؛ ځينو يې پښې او لاسونه، ځينو يې سرونه او ځينو يې ان درست لښکرونه بايللي دي. امريکايان بايد په دې حقيتقت هم سر خلاص کړي، چي د نړۍ مؤرخانو او محققانو په ناحقه افغانستان ته د امپراتوريو د هديرې لقب نه دئ ورکړئ!

که امريکا د تعقل او منطق پر ځای د زور او ګوابښ لار ټينګه کړي، بيا نو په دې حقيقت هم بايد ښه سر خلاص کړي، چي افغانانو ته په خپل پلرني هيواد کي د پردو دايمي لښکرکوټونه، د دايمي اشغال په مانا دي؛ او د دايمي اشغال په عواقبو ياني دايمي جګړو او دايمي تراژيديو هم هر څوک ډېر ښه پوهېږي؛ ځکه نو ټوله په يوه وجود او يوه اواز له هغو سره د مبارزې او مقابلې په مورچل کي درېږي. له بله پلوه، زموږ په هيواد کي د امريکايي عسکرو دايمي استوګه، چي په هيڅ بڼه او هيڅ ډول د افغانستان د مسألې د منطقي او اصولي حل لار نه ده، ټولي نړۍ ته په ډاګه ښيي، چي امريکايي واکمنان په افغانستان او سيمه کي د هغو استعماری نخشو د عملي کولو په لټه کي دي، چي پر جنګ ځپلو افغانانو سربېره د سيمې د نورو ملتو له روا او انساني ګټو سره هم څرګند تضاد لري. دغه راز نامعقولي او مستکبرانه ماجراغوښتوني، زموږ کړېدلي ملت او د سيمې نورو ملتو ته له تراژيديو او بدمرغييو پرته، هيڅ ګټه او نتيجه نسي لرلای.

د امريکا سياسي او پوځي ستراتيژيستان بايد خپل تېر لس کلن ريکارډ يو پلا بيا له سره وګوري. دا خونړۍ ريکارډ له ورايه ښيي، چي له پردو لښکرو څخه د افغانانو کرکه او نفرت د هري ورځي په تېرېدو سره ډېر سوئ او لا ډېرېږي. د امريکايي عسکرو دايمي استوګه به ښېله شکه دا کرکه او انزجار د عمومي پاځون ګچي ته لوړ کړي.

که يو نيم لک منظم پوځ او لسګونو زرو په اصطلاح استخباراتي، امنيتي او اکملاتي قواوو په تېرو لسو کالو کي د خلګو خپلواکۍ غوښتونکي ارادې ماتي نکړای سوې، تر دې وروسته هم هيڅ دليل او ثبوت نسته، چي په عسکري چوڼييو کي ځای پر ځای سوي دېرش - څلوېښت زره عسکر به د خپلواکۍ مينو او سرسپارو افغانانو د پر شا نه تلونکي ملي پاځون مخه ونيسي؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پای کې د دې مهمې خبرې یادونه ضروري ګڼو ، چې د جنګ او تباهۍ لېونۍ لمبې به هرومرو زموږ د اسکېرلو هیوادوالو ویرجنه او ویجاړه کوږ غاله نوره هم ورانه او لوټپه کړي ؛ خو له هغو سره جوخت به امریکایي لښکرکوټونه او د هغو مزدور رژیم هم هیڅکله پر ارامه پرې نږدي ؛ دا اورونه او لوګي، دا ویني او اوښکې، دا ساندې او کړیږې به هرومرو د فرعونانو تر جګو ماڼیو اوارګو هم رسیږي.

انګرېزي «بېس» ته په پښتو او دري کې څه و وایو؟

اډه، پوځي اډه، لشکرګاه/ لښکرګاه، لښکرکوټ، پایګاه، چونی/ چوڼۍ؟

د لغتپوهنې او ایتیمولوژۍ په رڼا کې څو لنډې خبرې

څو ورځې مخکې د هیواد خوږ ژبي، مبتکر او متفکر لیکوال - ښاغلي ډیپلوم انجنیر **خلیل الله** معروفي، په «افغانستان آزاد - آزاد افغانستان» ویبپاڼه کې، د امریکایي چوڼیو په اړه، د یوې په زړه پورې مقالې په ترځ کې، د معقولو دلایلو په وړاندې کولو سره، د هیواد د لیکوالو او ژورنالیستانو پام د ایراني «پایګاه» پر ځای د خپلې ژبې د یوې خوږې تاریخي کلیمې (لشکرګاه) کارولو او رواجولو ته اړولئ ؤ، چې ما ته یې هم په ریشتیا سره ډېر خوند را کړ. د «لشکرګاه» او «پایګاه» د کلیمو پر څېړنه او شننه سربېره د امریکایي چوڼیو په ردولو او کړلو کې، د ښاغلي معروفي علمي مقاله، دلته کتلای شئ:

http://afgazad.com/Siasi/042511-KM-Ejaaza-ye-Lashkargaah-e-Begaana-Botlaan-e-Afghaniyat%5B2%5D.pdf

غواړم په دې لنډه بیان کې، درنو لوستونکو ته د ایتیمولوژۍ او لیکسیکالوژۍ په رڼا کې، د ښاغلي معروفي پر علمي استدلال، څو نور ټکي هم ورزیات کړم.

«اډه» یا «اډا» د ایتیمولوژۍ یا ریښه پېژندنې له نظره د هندي ژبې ټکی دئ، چې له اوږدو زمانو څخه په زیاترو هندي الاصله ژبو او پښتو کې، په پراخه توګه استعمالیږي (پلاټس ۳۷). په پښتو کې د موټروانـــو اډه، د ټــکیسیانو اډه، د ګاډییو اډه او داسې نور عبارتونه له پخوا څخه باب دي، چې په عمومي ډول د تم ځای/ تمځی، درېد ځــای/ دریدځی، ایستګاه، توقفګاه او داسې نورو په مانا دي. دا ټکی پخوا په افغاني پښتو کې د عسکري قشلې، عسکري قطعې، عسکري قرارګــاه ،ګارنـــېزیون او داسې نورو په مانا نه کارېدئ؛ خو په کښته پښتنو کې د اوردو ژبې د پراخې اغېــزې له کبله «فوجي اډه»، «هوايي اډه»، «د پولیسو اډه» او داسې نور عبارتونه، له پخوا څخه استعمالیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

« پوځ » کلیمه د عربي« فوج » مفغنه یا پښتو سوې بڼه ده، چې نن سبا په افغاني پښتو کې خورا ډېره کارېږي؛ او د پخوانیو مروجو کلیمو لکه لښکر، اوردو یا عسکري قوې ځای یې نیولئ دئ؛ خو لښکر، سپاه، عسکر، اوردو هغه کلیمې دي، چې له پېړییو پېړییو راهیسي زموږ په ژبه او ادب کې پراخ مقبولیت او تابعیت لري؛ او له همدې کبله یې باید ځای په بشپړه توگه د « پوځ » مفغني کلیمې ته ور نکړل سي؛ ځکه دا کار هیڅ منطق نه لري، چې خپلې زړې او اشنا عربي، پارسي، هندي، تورکي او داسي نوري کلیمې د پردیتوب په گونا تر خاورو لاندي کو؛ او پر ځای یې نوري بې خونده او زموخته پردۍ، خو نا اشنا کلیمې ودروو؛ د مثال په ډول « سبب » داسي عربي ټکی دئ، چې د پښتو تر څنگ په عربي، پارسي، اوردو او زموږ د فرهنگي حوزې په نورو ژبو کې هم پراخ استعمال لري. دا اسانه، ساده او مروج ټکې د کندهار په پښتني چاپېرکي افغاني رنگ اخیستی دئ؛ او له پېړییو پېړییو راهیسي د « سوَب » په بڼه په عامو او خاصو کې دود دئ؛ په ډېري خواشینۍ سره، نن سبا د ژبې د سوچه کولو متعصب او بې خبره محتسبین د عربي توب په گونا د دې اشنا او اسانه مفغني کلیمې له کارولو مخ اړیي؛ او پر ځای یې د پښتو او عربي ژبې د یوه لغوړن ترکیب (لامل) و بېد ربغه استعمال ته ملا تړلې ده، چې په حقیقت کې له دوو برخو یاني « له » او « عمل » څخه ترکیب سوی دئ. ځیني کسان یې د جمعي په بڼه (لاملان) هم کاریي، چې تر مفرد حالت لا ډېر بې خونده او خندنی ایسي.

پر « سوَب » سربېره ډېري نوري کلیمې هم سته، چې په پښتون مېشتو سیمو کې یې د پېړییو پېړییو په تېرېدو سره پښتني جولهَ اخیستې ده؛ او نن د دې لرغوني ژبې د لغوي زېرمې نه بېلېدونکې برخه گڼله کېږي، چې په هیڅ بیه او هیڅ ډول یې باید له لاسه و نه باسو؛ خو له بده مرغه زموږ د ژبې بې خبره او تنگ نظره واکداران یې د پردیتوب په گونا تر خاورو لاندي کیي؛ او پر ځای یې د خپلې خوښې بې خونده او نا اشنا ټکې را باسي.

ځینو مغغن سوو ټکو خو حتا په پښتني سیمو کې تر پېړییو پېړییو مقبولیت او تابعیت وروسته زامن، لمسي او کړوسي هم پیدا کړي دي، چې گرده یې زموږ د ملې ژبې ارزښتناکه لغوي زېرمه بلله کېږي؛ د مثال په ډول د « خرج » عربي ټکی، چې په پښتني چاپېر کې په « خرڅ » اوښتئ دئ؛ او د اوږدو تاریخي پړاوو تر تېرولو وروسته یې له نېکه مرغه دا دئ بچي، لمسي او کړوسي هم پیدا کړي دي: « خرڅول = فروختن »، « خرڅوونکی = فروشنده »، « خرڅېلاو / خرڅلاو = فروختن »، « خرڅه = خرچه، مصرف، هزینه »، « خرڅاوو = خراج، ولخرج، اسراف کننده »، خرڅښت، خرڅېدنگ، خرڅوَنگ، خرڅېدل، خرڅېده، خرڅگیر، خرڅون، خرڅونی یا خرڅېدونکی او داسي نور، چې هر یو یې بېله مانا او بېل مفهوم لري؛ او گرده له همدې مغغن سوي مادې (خرڅ) څخه را ټوکېدلي دي.

اوس نو که د « سوچه کولو » تنگ نظره او متعصب پېښه گران په خپلو جاهلانه کوښښو سره د دې مفغن یا پښتو سوي ټکي ځای د « لگښت » په اصیل یا سوچه پښتو ټکي ډک کړي، بیا خو له « خرڅ » کلیمې څخه ټول را وتلي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشتقات هم د خلګو له شک او تردید سره مخامخ کیږي؛ کرار کرار له استعماله لویږي؛ او په دې توګه زموږ د خوږې ژبې لغوي زېرمې ته لوی او نه جبران کېدونکی تاوان رسیږي. عجبه خو دا ده، چې د نړۍ پرمختللي قومونه ترګرده کوښښ کیي، چې د پردو ژبو د بېلابېلو ټکو، ترکیبو او عبارتو په اخیستلو سره د خپلو ژبو لغوي ذخیره پراخه کړي؛ مګر موږ ناپوه او بې خبره پښتنه ګران په لوی لاس د خپلې ژبې د ښکلي او سمسور بڼ ښایسته ګلونه او له میوو ډکې څانګې، په تېشه غوڅوو.

هو! د «لګښت» د اصیلي او سپېڅلي پښتو کلیمې کاروَنه او ترویج باید بېله شکه ډېر نېک او ګټور کار وګڼو؛ خو نه د «خرڅ» او د هغه د مشتقاتو د نست کولو او بې رنګه کولو په بیه. د داسې مفغناتو لمن خورا پراخه ده. ګرده باید د پښتو د اصیلو یا سوچه ټکو تر څنګ، په پراخه توګه استعمال کو؛ او تل یې د خپلې ژبې د اصلي او نه بېلېدونکي برخې په توګه وګڼو.

اما د نوو ټکو د جوړولو په اړه مهمه او اساسي پوښتنه دا ده: که پېړۍ پېړۍ مخکې په خپله ژبه کې د یوه مفهوم او مدلول د افادې دپاره ساده، اسانه او مروجه کلیمه لرو، د بلې نا اشنا، زموختي او بې خونده کلیمې د جوړولو اړتیا په څه کې ده؟! ماته خو په دې کار کې له بې خبرۍ او خپلسرۍ پرته بل څه نه ښکاري. دا بحث دلته پرېږدو؛ ځکه زموږ په نیولوجیزم کې د شکلي او مانوي (معنوي) کمزوریيو څېړنه او سپړنه د لوی کتاب د لیکلو غوښتنه کیي، چې دا لنډه مقاله یې ځای نه دئ.

عربي«فوج» یا د هغه مفغنه بڼه (پوځ) دېرش کاله دمخه په افغاني پښتو کې رواج نه وه. یوازې یې په کښته پښتنوکې د اوردو ژبې د فرهنګی نفوذ په وجه له ډېرو وختو راهیسي، په اصلي عربي بڼه (فوج) یا نیمه عربي، نیمه مفغنه بڼه (فوځ) پراخ استعمال لاره (وبر ۷۳۱).

د پارسي ژبې په زړو متنوکې د عسکري یا پوځي اړې دپاره د «لشکرګاه» ترکیبي ټکی کار سوی دئ، چې یوه بولګه یې د هیلمند د اوسني اداري مرکز (لشکرګاه/ لښکرګاه) په تاریخي نامه کې تر اوسه هم ژوندۍ ده. لشکری بازار/ لښکري بازار، اوردو بازار او اوردوګاه (اردوګاه) د همدې مفهوم دپاره ځیني نوري مروجي کلیمې دي.

له تاریخي پلوه، بوست (بُست) د غزنویانو په لویه امپراتوري کې دوهم لوی ښار ؤ. غزنوي پاچهانو د مجللو او شاندارو سلطنتي ماڼیيو په جوړولو سره له بوست څخه د خپل ژمني تفریحي مرکز په توګه کار اخیست. د غزنوي دوري ځینو شاعرانو لکه فرخي سیستاني او عنصري بلخي ددې ښار د پرتمنیو او با صلابته وادنیيو په ستاینه کې، خورا ښایسته شعرونه ویلي دي (و.ګ. د عنصري بلخي او فرخي سیتاني دیوانونه).

(c) ketabton.com: The Digital Library

بوست ښار د اسلام د لومړیو فتوحاتو په زمانه کې د لښکرو استوګنځی (معسکر / لښکرکوټ) یا زموږ په اوسنۍ اصطلاح قرارګاه ؤ، ځکه یې نو د لشکرګاه یا لښکرګاه په نامه بللئ دئ. د لوی استاد - اروابناد علامه حبیبي (۱۲۸۹ش/۱۹۱۰ع - ۱۳۶۳ش/۱۹۸۴ع) په عقیده د عربانو تر راتګ او د عربي ژبې تر رواجېدو دمخه، په دري ژبه کې د عسکرو د راغونډېدو او استوګنې ځای ته «لشکرګاه» ویل کېده. لوی استاد په خپل ستر شهکار «تاریخ افغانستان بعد از اسلام» کې کښلي دي، چې د عربي ژبې «عسکر» کلیمه هم د دري ژبې له «لشکر» کلیمې څخه معرب سوې ده؛ او په دې توګه تر «عسکر» زړه او لرغونې ده (حبیبی، تاریخ افغانستان بعد از اسلام **۵۷۴** ؛ وبر ۷۱۳). «لشکرګاه» د هیواد د نامتو مؤرخ - اروابناد استاد علي احمد کهزاد (۱۲۸۲–۱۳۲۲ هش) د هغه ارزښتناک علمي- تحقیقي اثر نوم دئ، چې د همدې ښار تاریخي او ادبي پېښې پکښې څېړلي سوي دي.

له بده مرغه د لشکرګاه/لښکرګاه کلیمه اوس، د پاړسي او پښتو ژبو په ورځنیو محاورو او مکالموکې، له یوه جغرافیایي نامه پرته، په خپله اصلي مانا نه استعمالیږي. د افغاني پاړسۍ (دري) په رسمي او مطبوعاتي ژبه کې هم اوس د «لشکرګاه» ځای د ایرانیانو بې خونده او نا رسا ترکیبي کلیمې (پایګاه) نیولــئ دئ.

د پایـګــاه (پای+ګاه) ترکیبي کلمه، لکه څنګه چې زموږ یوه او سترګه ور لیکوال - ښاغلي معروفي هم په دقت سره اشاره کړې ده، د بنسټ، بېخ، بنیاد، اساس، قاعدې، کښته برخې او داسې نورو په مانا د انګرېزي ژبې د «بېس» یا نورو اوروپایي ژبود ورته کلیمو هو به هو ژباړه ده، چې په پیل کې له یوناني ژبې څخه لاتیني ژبې ته ننوتې ده؛ په دولسمه مېلادي پېړۍ کې له لاتیني څخه زړې فرانسوۍ؛ او بیا په څورلسمه میلادي پېړۍ کې له فرانسوي ژبې څخه انګرېزي ژبې ته ننوتلې ده؛ خو د هغې عسکري یا پوځي مانا په انګرېزي ژبه کې تر(۱۸۲۰ع)کلو وروسته دود سوې ده. د زیات تفصیل دپاره، د ریښه پېژندنې د آن لاین فرهنګ، دغه لینک وګورئ:

http://www.etymonline.com/index.php?search=base&searchmode=or

د «لښکرګاه» قسماً مفغن سوې کلیمه له پخوانو زمانو څخه په پښتو کې باب وه؛ او پښتانه یې په کارولو کې هیڅ ستونزه او پېچومه نه لري. د دې ترکیبي ټکي اوله برخه (لښکر) په پښتو ژبه، په تېره بیا د هغې په لوېدیځه لهجه کې پراخ استعمال لري؛ او اوس د دې ژبې نه بېلېدونکې برخه بلله کیږي؛ خو د هغې دوهمه برخه یانې د «ګاه» ظرفي وروستاړی یا شاوندی د ځینو ځایو له نومو لکه «لښکر ګاه»، «قرارګاه» او نورو پرته، ډېر زیات استعمال نه لري. که په پښتو کې د «ګاه» د ظرفي وروستاړي د نه لرلو له کبله د بلې کلیمې جوړولو ته اړتیا و مومو، بیا نو کولای سو د «لښکرګاه» د مفهوم او مانا بیانولو دپاره د «لښکرکوټ» له ترکیبي ټکي څخه هم کار واخلو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ایتیمولوژۍ له پلوه «لښکرکوټ» له دوو بېلو ټکو «لښکر» او «کوټ» څخه جوړ سوی دئ. «لښکر» د پارسي «لشکر» مفغنه بڼه او «کوټ» د کلا (قلعه)، جنګي کلا، لوړه کلا، لو (لویه) کلا یا بالاحصار، ټینګ او مزبوت مورچل په مانا په هندي، پاړسي او پښتو کي مشترک ټکی دئ، چي ریښه یې له هندي ژبې سره پیوند لري (پلاټس ۸۵۹). د «کوټ/ کوت» ټکی د پاړسي په زړو متنو کي د «کوتوال» په ترکیبي کلیمه کي ډېر لیدل کیږي، خو اوس یې ځای د عربي ژبې «قلعه»، «حصار»، «بالاحصار» او د پهلوي/ پاړسي ژبې «دژ» کلیمې نیولئ دئ. په پښتو کي د «کوټ» ټکی په ډېرو ترکیبي کلیمو او عبارتو لکه «برېښناکوټ»، «سلاح کوټ»، «شاولي کوټ»، «نادرشاه کوټ» او داسي نورو کي تر اوسه ژوندی دئ.

په لشکرګاه (لشکر + ګاه) کي لکه څنګه چي ګورو د کلیمې مانا او مفهوم له ورایه ښکاره دئ؛ کوچنی او لوی، لوستی او نالوستی ګرده په پوهېږي؛ هیڅ اضافي تشریح او توضیح ته اړتیا نه لري؛ خو «پایګاه» له بلي تکمیلي یا وصفي کلیمې پرته قطعاً د لښکرګاه یا لښکرکوټ مانا نه رسیبي. په پښتو او انګرېزي کي هم د عسکري قشلې یا لښکرکوټ په مانا د «اډې» یا «بېس» کلیمه همدا ستونزه پېښوي. هرومرو یې باید د مانا د وضاحت او تفسیر د پاره یوه بله تکمیلي یا وصفي کلیمه هم راوړل سي. که څوک په پښتو کي بې وصفي کلیمې یوازي «اډه» و وایي، نو د اروېدونکي په ذهن کي سمدلاسه د موټرانو اډه، د بګیبو اډه او داسي نور مفاهیم ورګرزي. په پاړسي کي هم د بلې تکمیلي یا وصفي کلیمې له یو ځای کولو پرته د «پایګاه» په کاروَلو سره د اروېدونکي یا لوستونکي په ذهن کي د «پایګاه سیاسی»، «پایګاه مردمی» «پایګاه اجتماعی»، «پایګاه اقتصادی» او داسي نورو ماناوي او مفهومونه تېرېږي.

سربېره پردې نیمګړتیا او نا رسایي، هر صفت هم د اډې عسکري یا نظامي ځانګړتیا نسي په ګوته کولای. په دې مانا چي «نوې اډه»، «زړه اډه»، «لویه اډه»، «کوچنۍ اډه»، «شمالي اډه»، «جنوبي اډه» او داسي نور عبارتونه هیڅ یو د اډې د عسکریت خصوصیت نه جوټوي. د همدې دلیل له مخي باید له اډې سره ملګری صفت خامخا د اډې لښکري یا عسکري خصوصیت ته اشاره وکي لکه: «عسکري اډه»، «پوځي اډه»، «هوایي اډه»، «استخباراتي اډه»، «پولیسي اډه» او داسي نور، که نه نو د اډې کلیمه به په یوازیتوب سره اروېدونکو یا لوستونکو ته د هغې د دقیقي مانا په موندلو کي، لوی سرخوږی پیدا کړي؛ او د فصاحت او بلاغت د اصولو پر خلاف کار دئ، چي په لغتپوهنه کي یې ښه نه ګڼي.

که څه هم په انګلیسي ژبه کي تر (۱۸۲۰ ع) کال وروسته د «بېس» کلیمې پر پخوانیبو ماناوو د هغه پوځي یا عسکري مفهوم هم ور زیات سو؛ خو سره له دې هم دا کلیمه د بل وصفي یا تکمیلي ټکي له زیاتولو پرته، د مانا په پوهېدو کي ستونزه او مشکل پېښیبي. د همدې التباس او سرخوږي د لیري کولو په خاطر زیاتره د یوه صفت په

(c) ketabton.com: The Digital Library

زياتولو سره کاريږي لکه: «ميليټري بېس»، «آرمي بېس»، «نېوي بېس» او داسې نور او يا يې د مفهوم د ښه وضاحت او روښانولو د پاره نور مترادف او متقارب ټکي استعماليږي، چې ځينې يې دا دي:

army base, camp, army camp, military instillation, post, barracks, headquarters, garrison, cantonment, station.

که د ایتیمولوژۍ له اړخه وګورو «پايګاه نظامی» له د دوو کاملاً بېلو کليمو څخه جوړ سوی عبارت دئ، چې اوله کليمه ياني «پايګاه» يې په خپله هم له «پای» او «ګاه» څخه جوړه سوې مرکبه کليمه ده. دا دواړې کليمې په ګډه يوازې د يوه واحد مفهوم او مانا ياني لښکرګاه يا لښکر کوټ د افادې د پاره استعماليږي. د «پايګاه نظامی» پر خلاف، «لشکرګاه/ لښکرګاه» داسې ترکيبي کليمه ده، چې له دوو برخو ياني«لشکر/ لښکر» او«ګاه» څخه جوړه سوې ده. د «لشکرګاه/ لښکرګاه» ټکی پر لنډوالي، سادګۍ او اسانۍ سربېره د مانا په لحاظ هم تر«پايګاه نظامی» يا پوځي اډې ښکلی، اسانه او پُر مانا دئ. البته «لشکرګاه» پر دې شکلي او مانوي (معنوي) فضيلت سربېره زموږ د هيواد له تاريخ او ادب سره هم نه شلېدونکی اړيکی لري؛ نو په دې وجه يې بايد د زړښت يا لرغونتوب ښېګڼه هم له پامه و نه غورځول سي. دا ټول دلايل د دې ښکارندوی دي، چې د «لشکرګاه/ لښکرګاه» د کليمو را ژوندی کول ډېر ګټور او پرځای کار دئ، چې وياړ يې بايد زموږ د محقق او مدقق همکار - ښاغلي معروفي مُسلم حق و بولو.

اما په پښتو او دري کي د عسکري قشلې، عسکري قطعې، قرارګاه، لښکرګاه، لښکر کوټ يا پوځي اډې پر ځای يو بله کليمه هم تر اوسه د خلګو په محاورو او مکالمو کي ژوندۍ ده، چې د نورو پخوانيو ټکو په شان يې بايد له ورکېدو او بې رنګه کېدو څخه وژغورو. دا د«چونۍ/ چونی/ چهاونی / چهاونۍ» کليمه ده، چې له خورا پخوا زمانو څخه پر هندي ژبه سربېره، په ډېرو نورو هندي الاصله ژبو، پښتو او دري کي هم استعماليږي. که څه هم نن سبا د افغانستان په رسمياتو کي د عسکري قشلې، عسکري قرارګاه، عسکري قطعې او ګارنيزيون اصطلاحات ډېر کاريږي؛ او زموږ د ملي ټرمينالوژۍ ښه يې اخيستې ده؛ خو سره له هغه هم په کندهار کي له عمـرونو راهيسې د «چونۍ» کليمه د خلګو په ورځنيو محاورو او مکالمو کي ژوندۍ ده.

زما په قاصر نظر د «چونۍ/ چونی» کليمه زموږ په پراخه سيمه او پراخو اولسو کي د عموميت، لنډوالي، سادګۍ، روانۍ او روښانه مانايا هغه څه پر بنسټ، چې ژبپوهان او لغتپوهان يې د فصاحت او بلاغت د اصولو په نامه يادوي، تر لښکرګاه، لښکر کوټ او پوځي اډې هم په زړه پوري برېښي؛ ځکه دا کليمه هم له يوې خوا زموږ په ژبه کي تاريخي ريښې لري؛ او له بلې خوا تر اوسه د عام اولس په ورځنيو خبرو کي کاريږي. د لغتپوهني اصول او قواعد هم دا حُکم کيي، که يو ټکی د دووجلا ټکو مفهوم افاده کړای سي، بيا نو دوو ټکو ترکيب ته هيڅ حاجت

(c) ketabton.com: The Digital Library

نسته. دغه راز، که له يوې ريښې څخه راوتلې ساده يا بسيطه کليمه په دوو يا درو ټکو کې بيان سوئ مفهوم، په واضح او روښانه بڼه بيان کړای سي، بيا نو له دوو بېلو ريښو يا دوو بېلو ټکو څخه جوړې سوي ترکيبي کليمې ته هيڅ اړتيا نسته. لنډ والی، سادګي، اساني او د مانا بشپړتيا (جامعيت او مانعيت) د نيولوجيزم تر ټولو مهم او اساسي اصول دي. ما د هري بلې ليکني په څېر په دې ليکنه کې هم د پښتو د لغوي زېرمي د پراخېدو او بډاينې په هيله ټولې کليمې او ترکيبونه کارکړي دي.

ماخذونه او سرچيني

حبيبی، عبدالحی. تاريخ افغانستان بعد از اسلام. چاپ سوم. تهران: دنيای کتاب، ۱۳۶۷.

---. تاريخ مختصر افغانستان. کابل: نشر کردهٔ د کتاب چاپولو مؤسسه به همکاری انجمن تاريخ. ۱۳۴۶.

---. جنبش مشروطيت در افغانستان. چاپ جديد. قم: کميسيون فرهنگی حزب وحدت اسلامی افغانستان، ۱۳۷۲ .

ختک، خوشحال خان. د خوشحال خان ختک کُليات. د څېړنوال محمد مؤمن پتوال، څېړنمل محمد عارف غروال او څېړنيار عبدالواجد واجد په اهتمام. کابل: د افغانستان د علومو اکاډمي، د ژبو او ادبياتو انستيټوټ، د ادب او فولکلور څانګه، ۱۳۵۸. لومړی ټوک.

شادروان، حسن. اقبال شناسی. تهران: مرکز چاپ و نشر سازمان تبليغات اسلامی، ۱۳۷۱.

عنصری بلخی. ديوان. به کوشش دبير سياقی. چاپ دوم. ايران: ب ن. ۱۳۶۳.

غبار، مير غلام محمد. افغانستان در مسير تاريخ. چاپ چهارم. ايران: مرکز نشر انقلاب با همکاری جمهوری، ۱۳۶۸.

فرخی سيستانی، ديوان. به کوشش دبير سياقی. ايران: ب.ت.

لاهوری، علامه محمد اقبال. کليات اقبال. به اهتمام داکتر جاويد اقبال. اشاعت ششم. کراچی: شيخ غلام علی اينډ سنز پبليشرز، ۱۹۹۰.

(قانون اساسی افغانستان، ۱۳۸۲).

هوتک، محمد. پټه خزانه. به تصحيح و تحشيه وتعليق عبدالحی حبيبی. کابل: پښتو ټولنه، ۱۳۲۳.

(c) ketabton.com: The Digital Library

Brzezinski, Zbigniew. The Grand Chessboard : American primacy and its geostrategic imperatives. New York: BasicBooks, 1997.

Cooley, J. K. Unholy Wars, 2nd edition (London: Pluto Press, 2001).

D. I. Feldman et. al. International Law. Ed. Prof. G.I. Tunkin. English translation from the Russian edited by Muran Saifulin, Cand. Sc.(Law). Moscow: Progress Publishers, 1986.

Platts, J. T. A dictionary of Urdu, classical Hindi, and English. London: W. H. Allen & Co., 1884.

Tunkin, G.I. Law and Force in the International System. Trans. from the Russian. Moscow: Progress Publishers, 1985.

Wehr, Hans. A Dictionary of Modern Written Arabic. Ed. by J. Milton Cowman, 3rd. ed. Beirut: Librairi du Liban, 1980.

Websites:
http://www.wsws.org/articles/2011/apr2011/afgh-a19.shtml
http://www.benawa.com/details.php?id=41909
http://www.surgar.net/-news-pg-Hot-News-1651.html
http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24444
www.reuters.com/article/idUSTRE70A3B620110111
http://www.independent.co.uk/news/world/americas/us-begins-lockerbie-compensation-transfer-
http://en.wikipedia.org/wiki/Pan_Am_Flight_103
http://www.closethebase.org/
http://people.sabanciuniv.edu/ficici/docs/20070710-Okinawa.pdf
http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/japan/7795734/Japanese-PM-Yukio-Hatoyama-resigns-over-broken-Okinawa-base-promise.h
http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php
http://www.fluglaerm-kl.de/dl/American_bases_in_Germany_fs.pdf

(c) ketabton.com: The Digital Library

http://www.wsws.org/articles/2003/apr2003/germ-a07.shtml
http://www.nytimes.com/1991/12/28/world/philippines-orders-us-to-leave-strategic-navy-base-at-subic-bay.html
http://en.wikipedia.org/wiki/United_States_withdrawal_from_Saudi_Arabia
http://news.bbc.co.uk/1/hi/world/middle_east/2984547.stm
http://www.foxnews.com/politics/2009/02/19/official-confirms-using-pakistan-base-launch-attacks/
http://www.timesonline.co.uk/tol/news/world/asia/article5762371.ece
http://en.wikipedia.org/wiki/Category:Military_coups_in_Turkey
http://www.historyplace.com/worldhistory/genocide/armenians.htm
http://en.wikipedia.org/wiki/Cyprus_dispute
http://www.worldpublicopinion.org/pipa/articles/international_security_bt/579.php
http://icasualties.org/oef/
http://costofwar.com/en/
http://www.fas.org/sgp/crs/natsec/RL33110.pdf
http://www.usatoday.com/news/military/2010-05-12-afghan_N.htm
http://thehill.com/blogs/blog-briefing-room/news/63121-crs-calculates-cost-of-us-troop-presen
http://www.digitaljournal.com/article/282238
http://en.wikipedia.org/wiki/Economy_of_the_People's_Republic_of_China
http://www.tradingeconomics.com/united-states/gdp-growth
http://www.foreignaffairs.com/articles/67026/robert-d-blackwill/plan-b-in-afghanistan
http://www.blogfrommiddleeast.com/?new=69848
http://afgazad.com/Siasi/081810-Dr-Aziz-Formal-Support-and-Infomral-Subversion[1].pdf
http://afgazad.com/Siasi/042511-KM-Ejaaza-ye-Lashkargaah-e-Begaana-Botlaan-e-Afghaniyat%5B2%5D.pdf
http://news.bbc.co.uk/1/hi/6965115.stm

http://articles.latimes.com/2010/oct/01/world/la-fg-1001-afghan-opium-20101001

(c) ketabton.com: The Digital Library

http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=24697
http://www.bloomberg.com/news/2011-05-12/bin-laden-s-death-won-t-end-toll-on-taxpayers.html
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_wars_and_conflicts
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1965
http://en.wikipedia.org/wiki/Indo-Pakistani_War_of_1971
http://en.wikipedia.org/wiki/Kargil_War
http://www.spiegel.de/international/world/0,1518,672828,00.html
http://afgazad.com/Tarixi/121808-A.A._Kohzad_Shair_Surkh_wa_Pir_Sabz[1].pdf
http://www.globalresearch.ca/index.php?context=va&aid=25089
http://en.wikipedia.org/wiki/Zbigniew_Brzezinski#Afghanistan
http://www.davidappleyard.com/japan/jp22.htm
http://nihon.awardspace.com/okinawa_sofa_crime.html
http://okinawa-island.blogspot.com/2010/01/list-of-main-crimes-committed-and.html
http://thesop.org/story/world/2010/02/03/crime-and-the-us-military-in-okinawa.php
http://en.wikipedia.org/wiki/Headscarf_controversy_in_Turkey
http://www.geopoliticalmonitor.com/opinion-us-wont-leave-afghanistan-4414/

(c) ketabton.com: The Digital Library

پای

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library